

KILPAILUSÄÄNNÖT

IX

Valjakkoajo

Voimassa 1.1.202019 alkaen

Päivitys 24.3.2020

Suomen Ratsastajainliitto ry
Valimotie 10, 00380 Helsinki

ESIPUHE

Suomen Ratsastajainliiton valjakkoajokilpailujen sääntöjen tarkoituksena ei ole kilpailujen täydellinen yhdenmukaistaminen, vaan luoda kaikille kilpailijoille samanlaiset olosuhteet ja yhdenmukaiset arvosteluperusteet. Tämän saavuttamiseksi on tärkeää, että on tarkkoja ja helposti ymmärrettäviä sääntöjä, joita noudatetaan. Samalla järjestäjillä on oikeus sääntöjen puitteissa käyttää omaa harkintaansa saadakseen kilpailut kiinnostaviksi osanottajille ja mielenkiintoisiksi yleisölle. Säännöt käsittelevät yksi- ja parivaljakkoja. **4-Neli**valjakkoita koskevat kansainväliset määräykset löytyvät FEI:n sivuilta.

Kaikkia esille tulevia tilanteita ei voi käsitellä näissä säännöissä. Tapauksissa, joista säännöissä ei ole mainintaa, tuomariston ja kilpailijoiden ohjeina ovat Suomen Ratsastajainliiton (SRL) <http://www.ratsastus.fi> kilpailusääntöjen yleinen osa (KS I) sekä kansainväliset (FEI:n) <http://www.fei.org> valjakkoajosäännöt. Kilpailujärjestäjille on apuna FEI:n ”Driving Guidelines for Organisers & Officials”.

(Näiden sääntöjen numerointi on pääosin sama kuin FEI:n valjakkoajosääntöjen versio 11, 1.tammikuuta 2014.) Ulkomaisiin kilpailuihin osallistuvien on tarkistettava maakohtaiset sekä FEI:n säännöt.

(Normaalilla painettu sana hevonen tarkoittaa hevosta/ponia. **Tummennettu sana tarkoittaa ainoastaan joko hevosta tai ponia**)

Sisälllys

Esipuhe.....	2	941 § Mainostaminen vaunuissa, valjaissa ja vaatetuksessa.....	18
OSA I Yleistä.....	5	942 § Turvallisuus.....	18
900 § Valjakkoajon säännöt.....	5	OSA VIII Kilpailijaan liittyviä määräyksiä.....	19
OSA II Kilpailun rakenne.....	6	943 § Osanotto.....	19
901 § Tasot ja luokat.....	6	944 § Tunnusnumerot.....	19
OSA III Sijoittuminen.....	7	945 § Ulkopuolinen apu.....	19
902 § Osakokeet.....	7	OSA IX Kilpailijan / Hevosen vaihto.....	21
903 § Kilpailu.....	7	946 § Kilpailijan / hevosen vaihto.....	21
904 § Tasapisteet.....	7	OSA X Lähtöjärjestys.....	22
905 § Rangaistukset.....	7	947 § varalla.....	22
906-911 § varalla.....	8	948 § Lähtöjärjestys.....	22
OSA IV Kilpailukelpoisuus.....	9	OSA XI Koulukoe.....	23
912 § Ikäraajat - Ajurit, avustajat ja hevoset.....	9	949 § Yleistä.....	23
913 § Kilpailukelpoisuus.....	10	950 § Rata.....	23
914 § Varalla.....	11	951 § Koulukoeohjelmat.....	23
915 § Kilpailun ulkopuolella kilpaileminen.....	11	952 § Säädöksiä.....	23
916 § Ilmoittautuminen.....	11	953 § Tuomaritoiminta.....	23
917 § Kilpailukutsu.....	11	954 § Askellajit.....	24
918-927 § varalla.....	11	955 § Yleisvaikutelma.....	26
OSA V Ajuri ja avustaja.....	12	956 § Pisteytys.....	27
928 § Pukeutuminen, turvallisuus ja piiska.....	12	958 § Sijoittuminen.....	29
OSA VI Hevoset.....	13	OSA XII Kestävyyskoe.....	30
929 § Hevosen ikä.....	13	959 § Yleistä.....	30
930 § Säkäkorkeus.....	13	960 § Rata.....	30
931 § Hevosten lukumäärä.....	13	961 § B-osuuden esteet.....	33
932 § Erikoistilanteet.....	13	962 § Rataan tutustuminen.....	35
933 § Hevosen hyvinvointi.....	13	963 § Ajat.....	35
934 § varalla.....	14	964 § Virheet matkaosuuksilta.....	36
935 § Hevosten tarkastukset.....	14	965 § Virheet esteillä.....	37
OSA VII Vaunut ja valjaat.....	15	966 § Tuomarit.....	39
936 § varalla.....	15	967 § Toimihenkilöt.....	39
937 § Painot ja mitat.....	15	968 § Sijoittuminen.....	40
938 § Varusteet.....	16	OSA XIII Tarkkuuskoe.....	43
939 § Pyörät.....	16	970 § Yleistä.....	43
940 § Valjaat, vaunu ja hevoset.....	16	971 § Kilpailut.....	43

972 § Rata.....	43	Liite 2 Koulukokeen rata.....	59
973 § Esteet.....	43	Liite 3 Suljetut sarjaesteet.....	60
974 § Yhteenvetotaulukko.....	46	Liite 4 Avonaiset sarjaesteet.....	66
975 § Tarkkuuskilpailun arvostelu.....	46	Liite 5 Silta.....	69
976 § Virhepistekilpailu.....	49	Liite 6 Vaihtoehtoinen/valinnainen kartiopari.	70
977 § Uusinta.....	49	Liite 7 Okseri.....	71
978 § Aikakilpailu.....	50	Liite 8 Valjakkoajon Suomen mestaruuskilpailujen säännöt.....	72
979 § Kilpailu kahdessa vaiheessa.....	50	Liite 9 (Valtakunnallinen) 2-tason aluemestaruus.....	74
OSA XIV Toimihenkilöt.....	52	Liite 10 Valjakkoajon 2-tason alueluokkien sääntötarkennukset.....	75
982 § - 983 § Kulut, kuljetukset.....	52	Liite 11 Valjakkoajon 1-tason seurakilpailuluokkien sääntötarkennukset.....	77
984 § Eturistiriita.....	52	Liite 12 Säännöt II-poniyksiköiden kilpailemiseen valjakkoajossa.....	79
985 § Toimihenkilöiden luokittelu ja oikeuksien tarkastaminen.....	52	Liite 13 Tarkkuuskoululuokka.....	80
986 § - 987 § Tuomarit.....	53	Liite 14 Säännöt valjakkoajon yksipäiväiseen kolmiosaiseen kilpailuun.....	81
988 § Tekninen asiantuntija (TA).....	54	Liite 15 Indoor-kilpailut.....	82
989 § Ratamestarit.....	55	Liite 16 Yhteenveto osakoikeiden mitoista ja kouluohjelmista.....	83
990 § Steward.....	56	Liite 17. Valjakkoajon kilpailutasotaulukko.....	84
991 § Appeal Committee.....	56		
992 § - 993 § Kilpailujen eläinlääkäri.....	56		
994 § VammaisParavaljakkoajo.....	56		
Liitteet.....	58		
Liite 1 Valjakkotarkastus.....	58		

OSA I YLEISTÄ

900 § Valjakkoajon säännöt

Näiden sääntöjen tarkoitus on yhdenmukaistaa valjakkoajokilpailut ~~mahdollisimman paljon~~, ~~kuin mahdollista~~. Niinsiten, että olosuhteet ~~näissä tapahtumissa kilpailuissa~~ ovat tasapuoliset kaikille kilpailijoille.

Kilpailu alkaa yksi tunti ennen yhden tai useamman osakokeen sisältämän kilpailun ensimmäistä hevostarkastusta tai mikäli tätä hevostarkastusta ei kilpailussa järjestetä, ensimmäisen luokan alkamista ja päättyy puoli tuntia virallisten tulosten julkaisun jälkeen.

OSA II KILPAILUN RAKENNE

901 § Tasot ja luokat

1. Kilpailutasot

Kilpailutasot on määritelty liitteessä.

2.1 Noviiiluokka ja Helppo luokka:

2.1.1 Noviiiluokka

~~a~~Avoin nuorille hevosille (4 – 6 vuotta) ja junioriajureille~~ekuskeille~~, sekä ensimmäistä tai toista kautta kilpaileville valjakoille,~~joilla, e~~Osallistumisoikeus päättyy, kun valjakko on saavuttanut ~~yhden voiton tai yhteensä~~ kaksi sijoitusta. Osallistumisoikeuden päättymisen ei koske nuoria hevosia, eikä junioreita.

II-poniyksiköt saavat osallistua luokkaan. ~~Silloin nelj~~Silloin nelj~~poniyksiköt~~ ajavat 20 x 40 m kouluradalla, kilpailukutsussa mainitun ohjelman.

2.1.2 Helppo B luokka

Avoin I-poniyksiköille, I- ja II-ponipareille, hevosityksiköille, hevospareille

Avoin II-poniyksiköille

2.1.3 Helppo A luokka

Avoin I-poniyksiköille, I- ja II-ponipareille, hevosityksiköille, hevospareille

Avoin II-poniyksiköille

2.2 Vaativa luokka:

Avoin I-poniyksiköille, I- ja II-ponipareille, hevosityksiköille, hevospareille

Avoin II-poniyksiköille

2.3 Vaikea luokka:

Avoin I-poniyksiköille, I- ja II-ponipareille, hevosityksiköille, hevospareille

OSA III SIIJOITTUMINEN

902 § Osakokeet

1. Osakokeen lopputuloksena kilpailijat sijoittuvat kyseisessä osakokeessa saatujen virhepisteiden mukaiseen järjestykseen.
2. Jokaisessa osakokeessa, voittaja on se kilpailija, joka kerää vähiten virhepisteitä. Tulokset lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.

903 § Kilpailu

1. Lopullinen järjestys määräytyy laskemalla yhteen virhepisteet jokaisesta osakokeesta. Kilpailija, jolla on vähiten virhepisteitä, on kyseisen kilpailun voittaja.
2. Kilpailija, joka on hylätty, suljettu kilpailusta tai joka vetäytyy kilpailusta tai keskeyttää missä tahansa osakokeessa, ei voi sijoittua lopputuloksissa. Heidät tulee vain luetella lopputuloksissa seuraavasti: Hylätty (E), suljettu kilpailusta (D), keskeyttänyt (R) tai vetäytynyt (W)

904 § Tasapisteet

Jos kolmen osakokeen kilpailussa kilpailijoilla on tasapisteitä, niin kilpailija, jolla on vähiten virhepisteitä kestävyyskokeessa, sijoittuu edelle. Jos vieläkin on tasapisteet, niin koulukokeen pisteet on määräävä tekijä.

905 § Rangaistukset

Tuomariston tulee noudattaa koko kilpailua ja osakoetta koskevia sääntökohtia. Kilpailijaa, joka rikkoo näitä sääntöjä, voidaan rangaista kilpailusta sulkemisella tai suorituksen hylkäämisellä, ellei jokin sääntökohta määrää muunlaista rangaistusta.

1. Keltainen kortti

Kurinpito ja oikeusturva-asiat on määritetty SRL:n kilpailusääntöjen yleisessä osassa (KS I).

2. Kilpailusta sulkeminen (D)

Kilpailija voidaan sulkea kilpailusta rikottuaan sääntöjä kilpailun aikana. Rangaistuksen saanut kilpailija tai hevonen ei saa jatkaa kilpailua eikä saa sijoituksia eikä palkintoja.

3. Hylkäys (E)

Kilpailijan suoritus voidaan hylätä sääntöjen määrittämän rikkeen tapahduttua.

Hylätty kilpailija voi tuomariston luvalla jatkaa seuraavassa kokeessa.

4. Keskeyttäminen (R)

Kilpailija, joka jostain syystä ei halua jatkaa osakoetta, voi keskeyttää. Osakokeen keskeyttänyt tai koulukokeessa alle 50 % tuloksen saanut kilpailija voi tuomariston luvalla jatkaa seuraavassa osakokeessa.

5. Vetäytyminen (W)

Kilpailijan katsotaan vetäytyneen kilpailusta, jos hän jostain syystä ei lähde osakokeeseen. Hän ei voi osallistua sen jälkeen muihinkaan osakokeisiin. Kilpailija saa halutessaan osallistua vain koulu- ja/tai tarkkuusosakokeisiin.

6. Ontuva tai sopimaton hevonen

Jos hevonen arvioidaan ontuvaksi tai epäsovivaksi:

C-pisteen tuomari koulukokeessa sulkee hevosen kilpailusta (hevonen ei voi jatkaa kilpailussa, on suljettu kilpailusta (D)). Kilpailija on hylätty (E).

Tuomariston jäsen hylkää suorituksen kestävyys- ja tarkkuuskokeessa (valjakko ei voi jatkaa kilpailussa, on hylätty (E)).

7. Sijoitus ja palkinnot

Osakokeessa keskeyttänyt (R) tai hylätty (E) kilpailija ei sijoitu siinä osakokeessa eikä kokonaiskilpailussa.

Kilpailija voi saada ainoastaan hyväksytysti suoritetusta osakokeesta palkinnon.

906-911 § varalla

OSA IV KILPAILUKELPOISUUS

912 § Ikärajat - Ajurit, avustajat ja hevoset

1. Ikärajat

1.1 Vaativa ja vaikea luokka

Alaikäraja	Ajuri	Avustaja		Hevonen
		kestävyyskoe	koulu- ja tarkkuuskoe	
Hevosyksiköt	14/18	18/14	14	5
Hevosparit	16/18	18/14	14	5
Poniparit	14/18	18/14	14	5
I-Ponyyksiköt	14/18	18/14	14	5
II-Ponyyksiköt	14	(14)	(14)	5

Mikäli ajuri on vähintään 14-vuotias, mutta alle 18-v., on avustajan oltava B-kokeessa vähintään 18-v.
Mikäli avustaja on kestävyyskokeessa vähintään 14-v., mutta alle 18-v., on ajurin oltava yli 18-vuotias.

1.2 Noviisiluokka- ja Helppöt luokkat

Alaikäraja	Ajuri	Avustaja		Hevonen
		kestävyyskoe	koulu- ja tarkkuuskoe	
Hevosyksiköt	14/18	18/14	14	4
Hevosparit	16/18	18/14	14	4
I-Poniparit	14/18	18/14	14	4
II-Poniparit	14	14	14	4
I-Ponyyksiköt	12	14 (18)*	14 (18)*	4
II-Ponyyksiköt	10	(12) (18)**	(12) (18)**	4

Kilpailijan osallistuessa pelkkään koulu- ja/tai tarkkuusosakokeeseen, Seura1- ja 2-aluekilpailuttase

Alaikäraja	Ajuri	Avustaja		Hevonen
			koulu- ja tarkkuuskoe	
I-Ponyyksiköt	10		10 (18)**	4
II-Ponyyksiköt	8		(10) (18)***	4
I-Poniparit	12	-	12	4
II-Poniparit	12	-	12	4

* 12 ja 13-vuotiaan ajurin avustajan on oltava vähintään 18-v kaikissa osakokeissa.

** 10 ja 11-vuotiaan ajurin avustajan on oltava vähintään 18-v kaikissa osakokeissa.

*** 8-9 -vuotiaan ajurin avustajan on oltava vähintään 18-v kaikissa osakokeissa.

1.3 8-11-vuotiaiden kilpaileminen valjakkoajossa

- 8-9 -vuotiaiden kilpaileminen on sallittua ainoastaan II-poneilla noviisi- ja helpossa koulu- ja tarkkuusosakokeissa.
- 10-11 -vuotiaiden kilpaileminen on sallittua I-poneilla ainoastaan helpoissa koulu- ja tarkkuusosakokeissa.
- 10-11 -vuotiaiden ajureiden kilpaileminen kestävyyskokeessa on sallittua ainoastaan II-poneilla. Kyydissä on oltava vähintään 18-v avustaja.
- Kilpailualueella [ajettaessaajaessaan](#) 8-9 vuotiailla ajureilla vaunuilla on aina oltava vähintään 18-vuotias avustaja.
- Ajurin on käytettävä turvakypärää, turvaliiviä ja oranssia huomioliiviä aina kilpailupaikalla [ajaessaanajettaessa](#).

- Avustajan on käytettävä turvakypärää aina kilpailupaikalla ajettaessa.
- Avustaja saa puhua koulu- ja tarkkuuskokeessa.
- Ajurin huoltaja on vastuussa kilpailevasta valjakosta.
- Huoltaja saa tutustua rataa ajurin kanssa.
- Kestävyysskoikeessa avustaja saa pitää kiinni ohjista ajurin käsien takaa. Avustaja ei saa vaikuttaa ajamiseen, vaan tarkoituksena on taata turvallisuus tarvittaessa.

- 1.4 Osallistumisoikeus on sen vuoden alusta jonka aikana ko. iät saavutetaan.
- 1.5 II-**poni**yksiköillä ei vaadita avustajaa yksiakselisessa vaunussa. Poikkeuksena 8-11 vuotiaat ajurit.
- 1.6 **1—5-tason luokkiin Kilpailuun** osallistuvalla ajurilla on oltava SRL:n kilpailulupa **ja Vaunu** avustajan on oltava SRL:n seuran jäsen, tai **avustajalla hänellä** tulee olla SRL:n Green Card.
- 1.7. Vaunuavustajalla tarkoitetaan kilpailusuorituksen aikana vaunussa mukana olevaa avustajaa.
- 1.8 Avustajan tulee olla kykenevä tehtävänsä.
- 1.9 Näiden sääntöjen noudattamatta jättäminen johtaa valjakon kilpailusta sulkemiseen (D).

913 § Kilpailukelpoisuus

1. Kilpailukelpoisuus

- 1.1 Kilpailijakelpoisuudella tarkoitetaan kilpailijan ja/tai hevosen oikeutta osallistua kilpailuihin tai luokkaan kilpailusääntöjen ja kutsun perusteella. Kilpailija tai alle 15-vuotiaan kilpailijan huoltaja on vastuussa kilpailijan ja hevosten kilpailukelpoisuudesta.

- 1.2 Noviiiluokan ~~kestävyysskoikeeseen voi osallistua, kun valjakolla on hyväksytty tulos koulukokeesta ja Hhelppo on B~~ luokkaan voi osallistua ilman aiempaa kilpailukokemusta. Kestävyysskoikeeseen voi osallistua, kun koulukokeen lopputuloksesta on hyväksytty pistemäärä.

Osallistuakseen Helppo A luokkaan pitää ajurilla ja hevosella olla hyväksytty tulos helppo B luokasta (sis. kaikki osakokeet samasta kilpailusta, koulukokeen lopputuloksesta on saatava enintään 55 vp, tai kahden eri kilpailun koulukokeessa kummastakin enintään 65 vp).

Osallistuakseen vaativaan luokkaan pitää ajurilla ja hevosella olla hyväksytty tulos **Hhelppo Asta** luokasta (sis. kaikki osakokeet samasta kilpailusta, koulukokeen lopputuloksesta on saatava enintään 55 vp, tai kahde**nssa** eri kilpailu**nssa koulukokeessa kummastakin** enintään 65 vp).

Osallistuakseen vaikeaan luokkaan pitää ajurilla ja hevosella olla hyväksytty tulos vaativasta luokasta. (sis. Kaikki osakokeet samasta kilpailusta, koulukokeen lopputuloksesta on saatava enintään 55 vp, tai **kahdessa kahden** eri kilpailu**nssa koulukokeessa kummastakin** enintään 65 vp).

Indoor-kilpailu, tai yksipäiväinen 3-osainen kilpailu ei anna osallistumisoikeutta ylemmälle tasolle.

Kokeneella yli 18-vuotiaalla ajurilla, jolla on hyväksytty tulos avoimesta SM- tai CAI 3*- kilpailusta (sis. kaikki osakokeet samasta kilpailusta), on oikeus kilpailla valitsemallaan tasolla.

Hyväksytyllä tuloksella tarkoitetaan kolmiosaista kilpailua.

Parivaljakossa osallistumiseen oikeuttava tulos tulee olla ajurilla ja vähintään yhdellä kilpailuun osallistuvalla hevosella.

2. Ajuri, vaunut ja valjaat saavat osallistua kestävyysskoikeeseen kerran per 15 osallistujaa tai kilpailun järjestäjän päätöksen mukaan.
3. CAN -kilpailuihin (kotimainen kilpailu) voi osallistua enintään kahdeksan ulkomaista kilpailijaa neljästä eri maasta.

914 § Varalla

915 § Kilpailun ulkopuolella kilpaileminen

- 1.1 Kilpailija ei saa osallistua kilpailuun sen ulkopuolella.
- 1.2 Mikäli luokkaan osallistuu alle kolme valjakkoa ja kilpailija ei halua siirtyä toiseen luokkaan, saa kilpailija ajaa kutsun mukaisesti ja saa tuloksen, mutta ei ole oikeutettu ranking-pisteisiin, eikä palkintoihin. Ilponin siirtyessä toiseen luokkaan, kouluradan koko ja ohjelma, sekä kestävyyskokeen matkat ja esteiden lukumäärä-ovatn sama, kuin muilla luokkaan osallistuvilla.

916 § Ilmoittautuminen

1. Ilmoittautuminen.

- 1.1 Kilpailuihin ilmoittaudutaan internetissä KIPA-ohjelmaan.

Kilpailija voi alustavasti ilmoittaa pariluokkiin kuusi ja yksikköluokkiin kaksi hevosta/valjakko. Neljä vuorokautta ennen kilpailun alkua järjestäjälle on ilmoitettava em. hevosista kilpailupaikalle tuotavaksi sallittavat kolme parivaljakkoon ja yksi hevosvaljakkoon osallistujaa. Ilmoittautuminen on tehtävä täydellisesti.
- 1.2 Vaunuavustajan/avustajien nimi on mainittava ilmoittautumisen yhteydessä. Mahdolliset muutokset on tehtävä viimeistään kilpailupaikalla kilpailukansliaan ilmoittautu misenessa yhteydessä.
- 1.3 Koulu- ja tarkkuuskokeessa käytettävän vaunun leveys on mainittava ilmoittautumisen yhteydessä. Mahdolliset muutokset on tehtävä viimeistään kilpailupaikalla kilpailukansliaan ilmoittautu misenessa yhteydessä. Vaununleveys voidaan mitata tarkkuuskokeen jälkeen. Mikäli vaunut ovat ilmoitettua kapeammat, tarkkuuskokeen tulos hylätään.

917 § Kilpailukutsu

1. Kilpailukutsut

- 1.1 Kilpailukutsu ~~1–5 tason kilpailuihin~~ julkaistaan SRL:n KIPA-ohjelmassa ~~http://kipa.ratsastus.fi. tason-kutsu voidaan julkaista KIPA-ohjelmassa, tai muussa kilpailun järjestäjän sopivaksi katsomassa paikassa.1-~~
- 1.2 Kilpailukutsu on julkaistava KIPA-ohjelmassa viimeistään 4 viikkoa ennen kilpailua.

Kilpailukutsun sisältö: ks. SRL KS I.

918-927 § varalla

OSA V AJURI JA AVUSTAJA

928 § Pukeutuminen, turvallisuus ja piiska

1. Pukeutuminen koulu- ja tarkkuuskokeessa

- 1.1 Ajurin ja avustajan pukeutumisen tulee soveltua vaunujen ja valjaiden tyyliin.
- 1.2 Takki (perinteistä tyyliä oleva jakku- tai puvuntakkityyppinen ylävartalon vaate; maratonvaunujen kanssa voidaan hyväksyä pusakkatyyppinen takki, mikäli se sopii kokonaisuuteen) tai kansallispuku, ajoesiliina, päähine, käsineet ovat pakollisia kilpailijalle.
- 1.3 Avustajalla on oltava takki tai kansallispuku, päähine ja käsineet.
- 1.4 Päätuomari voi antaa sääolosuhteiden mukaan poikkeusluvan koskien pukeutumista.
- 1.5 Väärästä pukeutumisesta seuraavat virhepisteet § 957 ja § 981.

2. Pukeutuminen kestävyyskokeessa

- 2.1 Kestävyyskokeessa pukeutuminen on vapaampaa sekä ajurilla että avustajalla. Shortsien käytöstä seuraa 10 vp. jokaista ~~tapaustahenkilöä~~ kohden.
- 2.2 Vaunumiehistön on kilpailusuorituksensa aikana käytettävä kiinnitettyä turvakypärää sekä turvaliiviä tai selkäsuojusta. Säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen (E).
- 2.3 Vaunumiehistöllä on oltava täytetty terveystarkistus kortti kiinnitetty nä helposti havaittavassa an paik kaanassa. (Vasen käsivarsi tai jalka)
- 2.4 Käytettäessä iskusta aktivoituvaa suojausta (esimerkiksi ilmalla täyttyvää liiviä) tulee sen alla käyttää selkäsuojusta tai turvaliiviä.

3. Alle 18-vuotiaan pukeutuminen

- 3.1 Alle 18-vuotiaan ajurin ja avustajan on kilpailun aikana vaunuilla ollessaan aina käytettävä kiinnitettyä turvakypärää sekä turvaliiviä tai selkäsuojusta. Säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen (E).
- 3.2 Hevosta esitettäessä hevostarkastuksessa alle 18-vuotiaille suositellaan kiinnitetyn turvakypärän käyttöä.
- 3.3 Alle 18-vuotiaan ajurin avustajan on käytettävä turvakypärää kaikissa osakokeissa.

4. Ajopiiska koulu- ja tarkkuuskokeessa

- 4.1 Kilpailijalla on oltava valjakkoajoon soveltuva ajopiiska. ~~Siiman voi sitoa helposti irrotettavasti piiskan varteen. Kokonaisuuden on oltava tarpeeksi pitkä, jotta sillä ylettää valjakon kaikkiin hevosiin.~~
- 4.2 Ilman kädessä olevaa piiskaa suorituksen aloittavaa kilpailijaa rangaistaan 5 vp.
- 4.3 Jos lähdön ja maalin välillä oleva kilpailija pudottaa piiskan tai ei pidä piiskaa kädessä, seuraa 5 vp.
- 4.4 Pudonnutta piiskaa ei tarvitse nostaa ja ajuri voi ajaa suorituksensa loppuun ilman piiskaa. Avustaja voi ojentaa ajurille varapiiskan ilman lisävirhepisteitä.

5. Ajopiiska kestävyyskokeessa

Jos kilpailija ajaa estealueelle eikä hänellä ole piiskaa kädessä, seuraa 5 vp. ~~Jos K~~ Kilpailija poistuu estealueelta ilman kädessä olevaa piiskaa, seuraa 5 vp. Jos ajuri panee estealueella tahallaan piiskan pois, seuraa 5 vp. Avustaja voi ojentaa varapiiskan estealueella ajurille tämän saamatta virhepisteitä. Jos muu kuin ajuri käyttää piiskaa, on seurauksena 20 vp.

OSA VI HEVOSET

929 § Hevosen ikä

1. Nelivuotias hevonen saa osallistua noviisi- ja helppoihin luokkiin ja viisivuotias myös vaativiin ja vaikeisiin luokkiin niiltä osin kuin siitä mikäli osallistumisesta ei ole erikseen toisin määrätty (SM-säännöt). Erivapauksia ei myönnetä.

930 § Säkäkorkeus

1. Hevosen säkäkorkeus on yli 148 cm. 148 cm ja sitä pienemmät eläimet luokitellaan **poneiksi**.
2. **Ponit** jaetaan kahteen kokoluokkaan: **I-ponit**; säkäkorkeus yli 1210 cm ja yli, sekä **II-ponit**; säkäkorkeus 120 cm ja alle. (KS I Liite 1)

931 § Hevosten lukumäärä

1. Valjakossa tulee olla luokan vaatimusten mukainen määrä hevosia jokaisen osakokeen läpi. Kilpailija ei voi poistaa yhtä tai useampaa hevosta osakokeessa ja jatkaa vähemmällä määrällä hevosia.
2. Yhdistetyssä valjakkoajokilpailussa, joka käsittää kaikki kolme osakoeetta hevonen saa kilpailla ainoastaan kerran samassa osakokeessa. Jos kilpailu käsittää ainoastaan koulu- ja/tai tarkkuuskokeet, voi sama hevonen kilpailla kahdessa luokassa.
3. Näiden sääntöjen noudattamatta jättäminen johtaa valjakon hylkäämiseen (E) kilpailusta sulkemiseen (D).

932 § Erikoistilanteet

Tammat eivät voi kilpailla neljännen tiineyskuun jälkeen, eivätkä vieroittamattoman varsan kanssa. Jos rike toistuu, niin kilpailijan tulos hylätään (D) kaikista kilpailuista, joissa tilanne tapahtui ja rike raportoidaan SRL:oon.

933 § Hevosen hyvinvointi.

1. Hevosten sopimatonta kohtelua, joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa kipua tai tarpeetonta haittaa hevoselle ovat mm. seuraavat asiat:
  - a) väsyneen hevosen käskeminen suorituksen jatkamiseksi
  - b) voimakas piiskan käyttö
  - c) vääränlaisen, hevoselle sopimattoman, vaurioituneen tai rikkoutuneen kuolaimen käyttö
  - d) hevoselle sopimattomien hankaumia ja lyöttymiä aiheuttavien valjaiden käyttö, mitkä aiheuttavat hankaumia ja lyöttymiä
  - e) sellaisen rikkoutuneen vaunun käyttö, joka voi haavoittaa hevosta
2. **Haavat ja verenvuodot**
  - 2.1 Tuore veri hevosessa voi johtua hevosen sopimattomasta kohtelusta. Toimihenkilöiden on ilmoitettava havainnosta kenelle tahansa tuomariston jäsenelle, joka tapauskohtaisesti selvittää asian.
  - 2.2 Hevonen voidaan hylätä. Mikäli hevosen sopimaton kohtelu on ollut ilmeistä, voidaan kilpailijalle antaa keltainen kortti.
  - 2.3 Tuomariston jäsenen todettua, että verinen kuola hevosen suussa johtuu kieleen tai huuleen puremisesta tai vähäinen verinen pintahaava hevosen kehossa ei vaaranna hevosen hyvinvointia, kilpailija voi jatkaa suoritustaan.
3. **Raportointi**

Stewardien ja kilpailun virallisten toimihenkilöiden on ilmoitettava välittömästi tuomariston jäsenelle hevosten sopimattomasta kohtelusta.

4. Rangaistus

Mikä tahansa edellä mainituista tuomariston todentamasta hevosen sopimattomasta kohtelusta johtaa seuraaviin rangaistuksiin:

- keltainen kortti
- suorituksen hylkääminen (E)
- kilpailuista sulkeminen (D)
- ja/tai muut SRL:n määrittelemät rangaistustoimenpiteet

934 § varalla

935 § Hevosten tarkastukset

Tuomaristo voi keskeyttää valjakon käynnissä olevan kokeen tai koko kilpailun. Päätöksestä ei voi valittaa.

Hevoset tarkastetaan seuraavasti:

1. Tarkastus 1

- 1.1 Tarkastus suoritetaan kilpailukutsussa tai kilpailijatiedotteessa määrättyinä aikana. Tarkastus suoritetaan ennen kilpailun (koulukoe) alkamista. Mikäli tätä tarkastusta ei tehdä, tarkastus tehdään ennen kestävyyskokeeseen osallistumista ainakin niille hevosille, jotka koulukokeessa ovat liikkuneet epäsäännöllisesti, erityisen jäykästi tai muuten antaneet aiheutta tarkastukseen.
- 1.2 Eläinlääkäri tekee tarkastuksen.
- 1.3 Hevonen voidaan tunnistaa ja rokotukset tarkastaa.
- 1.4 Yleiskatsaus hevosen seisoessa. Eläinlääkäri voi tunnustella raajoja ja muita ruumiinosia.
- 1.5 Hevonen tarkastetaan käynnissä ja ravissa eläinlääkäriin katsoessa edestä ja takaa.
- 1.6 Eläinlääkäri ei saa tehdä kliinisiä kokeita eikä esim. taivuttaa jalkoja ja juoksuttaa ympyrällä.
- 1.7 Hevoselta voidaan mitata lämpö ja lepopulssi.
- 1.8 Tarkastaja ei voi yksinään ilman tuomaristoa hylätä hevosta.

2. Tarkastus 2

- 2.1 Tarkastuksen suorittaa eläinlääkäri kestävyyskokeen tauolla ja/tai maalissa. Eläinlääkäriin on suoritettava tarkastus huolellisesti, mutta kuitenkin niin nopeasti, että kilpailijat ehtivät huoltaa hevosensa rauhassa. Eläimen kunto voidaan todeta pulssin, hengitystiheyden ja lämmön sekä näiden palautumisarvojen perusteella. Ulkoisesti havaittava ontuminen, vahingoittuminen ja väsymys estävät hevosen kilpailun jatkamisen B-osuudella.

Taukopaikalle tullessa merkitään 20 – 50 metrin pituinen matka pakolliseksi raviosuudeksi, jossa eläinlääkäri tarkkailee hevosen liikkumista ja jaksamista.

3. Tarkastus 3

- 3.1 Tarkastuksen voi suorittaa muukin henkilö kuin eläinlääkäri. Tarkastus tehdään ennen tarkkuuskoetta (valjastettuna koetta varten): katsotaan yleiskunto ja hevosen liikkuminen. Hevosen, lukuunottamatta yksikkövaljakkoa, vaihtaminen on sallittua, mikäli hevonen ei läpäise tätä tarkastusta.

OSA VII VAUNUT JA VALJAAT

936 § varalla

937 § Painot ja mitat

1. Yleistä

- 1.1 Kaikkien luokkien jarruttomien vaunujen hevosilla tulee olla mäkivyö. Yksiköillä mäkivyö on pakollinen. Säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen (E).
- 1.2 Vetokarttua, lokasuoja ja pyörän napoja lukuun ottamatta mikään osa vaunusta ei saa ulottua takapyörien ulkopuolelle koulu- ja tarkkuuskokeissa.
- 1.3 Vaunujen leveys mitataan takapyörien ulkopuolelta maanpinnan tasolta.
- 1.4 Kilpailija, jonka vaunut eivät täytä sääntöjen määräyksiä, eivätkä ole turvalliset, hylätään (E) ko. osakokeesta

2. Varalla

3. Vaunujen mitat koulu- ja tarkkuuskokeessa

Luokka	Pyörät	Avustaja	Minimileveys		
			Vaikea	Vaativa	Helppo
Hevosparit	4	1 takana	148 cm	148 cm	125 cm
Hevosyksiköt	2 tai 4	1 vieressä tai takana	138 cm	138 cm	125 cm
Poniparit	4	1 takana	138 cm	138 cm	125 cm
I-Ponyyksiköt	2 tai 4	1 vieressä tai takana	138 cm	138 cm	125 cm
II-Ponyyksiköt	2 tai 4	1 Ei pakollinen ks. edell.*	-	125 cm	110 cm

* Kaksiakselisessa vaunussa **II-poniyksiköllä** on oltava avustaja.

- 3.1 Koulu- ja tarkkuuskokeessa on käytettävä samaa vaunua.
- 3.2 Pyörien lisälevikkeet ovat kielletyt tarkkuuskokeessa.
- 3.3 Kaikki vaunut voidaan tarvittaessa mitata välittömästi koulukokeen suorittamisen jälkeen

4. Vaunujen mitat kestävyyskokeessa

Luokka	Pyörät	Minimipaino	Avustaja	Minimileveys		
				Vaikea	Vaativa	Helppo
Hevosparit	4	350 kg	1 takana	125 cm	125 cm	125 cm
Hevosyksiköt	4	150 kg	1 takana	125 cm	125 cm	125 cm
Poniparit	4	225 kg	1 takana	125 cm	125 cm	125 cm
I-Ponyyksiköt	4	90 kg	1 takana	125 cm	125 cm	125 cm
II-Ponyyksiköt	2 tai 4	50 kg	1 vieressä tai takana (Ei pakollinen)*	-	125 cm	110 cm

* Kaksiakselisessa vaunussa **II-poniyksiköllä** on oltava avustaja.

Hevos- ja I-poniyksiköt saavat kilpailla yksiakselisella vaunulla noviisiluokissa- ja helpoissa luokissa, kilpailla yksiakselisella vaunulla. Tällöin laukkaaminen on kuitenkin kielletty.

- 4.1 Kestävyyskokeessa vaunujen leveys voidaan tarkastaa ennen A- ja/tai B-osuuden alkua ja samalla vaunulla tulee ajaa kaikki osuudet.

- 4.2 Päätuomari voi määrätä ~~mahdollisesti~~ kaikkien tai arvottujen vaunujen punnituksen kestävyyskokeen jälkeen.

938 § Varusteet

Vaunuissa tulee olla heijastimet (punainen taakse ja valkoinen eteen). Koulukokeessa vaunussa ~~on oltava~~ voi olla vaativassa ja vaikeassa luokassa lyhdyt (takalyhty ei ole pakollinen). Lyhdyt eivät ole pakolliset tarkkuuskokeessa. Säännön noudattamatta jättämisestä seuraa enintään 5 vp / osakoe.

939 § Pyörät

1. Ilmakumirenkaat on sallittu ainoastaan noviisi luokassa- ja helpoissa luokaissa.
2. Vaunujen pyörät ovat rauta- tai kovakumipintaiset. Säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen.

940 § Valjaat, vaunu ja hevoset

1. Valjaat

- 1.1 Hevosten ja vaunun etäisyys on oltava vähintään 50 cm kintereestä liikkeen suuntaisesti, vähintään 50 cm kartusta tai 40 cm kiinteästä vaunun osata kuitenkin niin että mikään osa vaunusta ei voi koskettaa hevosta ajon aikana.
- 1.2 Juhlavaunu
  - 1.2.1 **Hevosen** vetoliinojen väli tulee olla vähintään 60 cm. **Poneilla** vähintään 50 cm.
  - 1.2.2 Vetoliinat eivät saa olla ristissä.
- 1.3 Maratonvaunu
  - 1.3.1 Vetoliinojen etäisyys toisistaan tulee olla vähintään 55 cm **hevosella** sekä 50 cm **ponilla**.
  - 1.3.2 Vetoliinat eivät saa olla ristissä.
- 1.4 Parivaljakolla, puomin kannattimen vähimmäispituus on 30 cm, mitattuna puomin päästä kiinnityskohtaan valjaissa.
- 1.5 Mikäli puominpäässä käytetään T-kappaletta, sen kokonaispituus tulee olla vähintään 60 cm, sekä vähintään 30 cm kumpaankin suuntaan keskipisteestä, mukaan lukien pikalukko.
- 1.6 Puomin T-kappale tulee aina ja kaikissa tapauksissa olla hevosen lavan etupuolelle.
- 1.7 Puomin ja puominkannattimien tulee olla niin pitkät että varmistetaan hevosen esteetön liikkuminen.
- 1.8 Koulu- ja tarkkuuskokeessa voi käyttää eri valjaita, joiden on oltava puhtaat, ehjät ja turvalliset sekä tyyliin sopivat.
- 1.9 Hevosten tulee olla valjastettu oikein sekä kytketty vaunuun sääntöjen mukaisesti.
- 1.10. Näiden sääntöjen noudattamatta jättäminen johtaa suulliseen huomautukseen tai keltaiseen korttiin tuomariston jäseneltä. Toistuvasta rikkeestä samassa kilpailussa voidaan jakaa toinen keltainen kortti, kolmas kerta johtaa kilpailusta hylkäämiseen (E).
- 1.11. ~~Y~~Mäkivyö on pakollinen yksikkövaljakon ollessaan valjastettua vaunuun, ~~m~~mäkivyö on pakollinen, ~~S~~Säännön noudattamatta jättäminen johtaa hylkäämiseen (E).
- 1.12. Kiellettyjen välineiden/apuvälineiden käyttö sekä toistuvatista rikkeistä hevosen hyvinvointiin liittyväten rikkeet, ~~johtaa johtavat~~ kilpailusta hylkäämiseen tai kilpailusta sulkemiseen (D).

2. Pintelit ja suojat

- 2.1 Pintelien ja suojien käyttö on kielletty koulukokeessa. Käytöstä seuraa 10 virhepistettä.

- 2.2 Suorituksen jälkeen on pintelit/suojat poistettava sekä eläinlääkärin tai stewardin tarkastettava rangaistuksen saanut hevonen ja tehtävä ilmoitus tuomaristolle.

3. Turpahihnat, varusteet ja silmälaput

- 3.1 Turparemmien, varusteiden tai muiden lisien, jotka estävät vapaan ilmankulun hevosten sieraimien kautta, käyttö ei ole sallittua.
- 3.2 Silmälaput ja muut varusteet eivät saa estää hevosta näkemästä eteensä, eivätkä ne saa olla niin lähellä silmiä, että ne aiheuttavat ärsytystä.

4. Hevosten yhdistäminen

- 4.1 Kaikissa kokeissa voidaan parivaljakon hevoset yhdistää vain längistä tai rintaremmestä.

5. Apuohjat

Valjastetulla hevosella apuohjat ovat kiellettyjä.

6. Häntä

Hevosen häntää ei saa sitoa vaunuihin, eikä valjaihin. Poikkeuksena hyväksytyt häntäsuojus tai häntärajoitin. Kaikki muut hännän luonnollista liikettä estävät varusteet ovat kiellettyjä.

7. Ohjasten vaikutusta lisäävät välineet

Ohjasten tehoa lisäävien renkaiden ja muiden apuvälineiden käyttö on kielletty koko kilpailualueella.

8. Kuolaimet

- 8.1 Kuolainten ei tarvitse olla samanlaisia.
- 8.2 Kuolaimeton suitsinta, hackamoren ja gägien käyttö on kielletty hevosen ollessa valjastettuna vaunun eteen.

9. Kieli

Kielen sitominen on kielletty. Kielihihnan, -siteen tai vastaavan käyttö on kielletty.

10. Varalla

11. Ylimääräiset varusteet

- 11.1 Vetopuomiin, aisoihin tai vetoliinoiniin ei saa kilpailualueella kiinnittää aineita tai välineitä jotka voivat ärsyttää tai aiheuttaa epämukavuutta hevoselle.
- 11.2 Korvahuput ja -tulpat ovat sallittuja. Korvahuppu ei saa olla kiinni turparemmissä ja korvien tulee voida liikkua vapaasti. Väärinkäytöksestä seuraa 5vp.

12. Kengitys

- 12.1 Kaikki tavanomaiset kengät ovat sallittuja. Kaksoiskengät ja lisäpainojen käyttö on kielletty. Pudonneen, vahingoittuneen tai vääntyneen kengän saa vaihtaa myös kestävyyskokeen aikana, mutta aikahyvitystä ei anneta.

13. Rangaistukset

- 13.1 ~~Tämän pykälän (940 §:n rikkomisen suorituksen aikana)~~, lukuunottamatta pykälän 940.11.2, ~~mukaiset väärinkäytökset suorituksen aikana~~ johtavat hylkäykseen (E).
- 13.2 Muuna kilpailuajana väärinkäytöksestä kilpailupaikalla voidaan antaa huomautus tai keltainen kortti. Rikkeen toistuessa tuomaristo voi sulkea valjakon kilpailusta (D).

941 § Mainostaminen vaunuissa, valjaissa ja vaatetuksessa

1. Koulu- ja tarkkuuskokeessa

- 1.1 Valjaiden valmistajan nimi saa esiintyä kerran kaikissa valjaissa. Merkin leveys saa olla enintään sen kaistaleen leveys, mihin se on kiinnitetty. Pituus saa olla korkeintaan 10 cm.
- 1.2 Sponsorin nimi tai logo saa olla vaunun molemmin puolin. Sen koko saa olla enintään 400 cm².
- 1.3 Vaunun valmistajan logo vaunuissa saa olla enintään 50 cm². Vaatteen valmistajan tunnus saa esiintyä ainoastaan kerran kussakin vaatekappaleessa enintään 3 cm²:n suuruisena.
- 1.4 Kilpailijalla on radalla ollessaan oikeus kantaa vain yhtä takkinsa tai päällysvaatteensa rintataskun korkeudella olevaa, enintään 80cm² suuruista, henkilökohtaisen- tai joukkueen sponsorin nimeä ja/tai logoa.
- 1.5 Myös paidan kauluksissa saa näkyä 16 cm²:n nimi ja/tai logo.

2. Kestävyysskokeessa

Mainostaminen vaunuissa ja vaatteissa on sallittu. Valjaiden valmistajan nimi saa esiintyä kerran kaikissa valjaissa. Merkin leveys saa olla enintään sen kaistaleen leveys, mihin se on kiinnitetty. Pituus saa olla korkeintaan 10 cm.

3. Rangaistukset

Väärästä mainonnasta seuraa keltainen kortti.

942 § Turvallisuus

1. Kilpailupaikalla hevosen/hevosten ollessa valjastettuna vaunun eteen avustajan on oltava koko ajan saatavilla ja valmiina auttamaan tarvittaessa.
2. Ajuri voi poistua vaunuista ainoastaan avustajan ollessa hevosen edessä valmiina tarvittaessa pitämään hevosta kiinni tai ohjien ollessa annettuna vaunuissa toiselle vastuulliselle henkilölle.
3. Käsihevosen taluttaminen liikkuvasta vaunusta on kielletty.
4. Kilpailualueella on käytettävä hevosta talutettaessa kuolaimia. "Hevosen tulee olla turvallisesti hallittavissa sitä kilpailualueella käsiteltäessä."
5. Kaikkien edellä mainittujen sääntöjen rikkomuksesta on tuomariston annettava suullinen huomautus tai keltainen kortti. Rikkeen toistosta samassa kilpailussa on seurauksena toinen keltainen kortti ja hylkäys tai kilpailusta sulkeminen.
6. Mikäli valjakko ei ole saanut kilpailun koulukokeesta hyväksytyä tulosta, voi tpj. evätä lähtöluvan kestävyyskokeeseen.

OSA VIII KILPAILIJAAN LIITTYVIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

943 § Osanotto

1. Ajotyyli

1.1 Kukin kilpailija saa käyttää omaa ajotyyliään.

2. Kilpailija ja avustajat

2.1 Kilpailijan tulee käyttää samaa hevosta/hevosia kaikissa osakokeissa. Poikkeuksena § 946 ja § 935.3.1 määräykset.

2.2 Ajuri on ainoa henkilö vaunussa joka saa käsitellä ohjia, käyttää piiskaa tai jarrupolkimia kilpailusuorituksen aikana. KSäännön noudattamatta jättämisestä seuraa kaikissa tapauksissa ~~on~~ seurauksena – myös onnettomuuksien estämiseksi – 20 vp. Vaunun seisossa paikoillaan avustaja saa käsitellä ohjia ja jarrupolkimia.

2.3 Turvallisuuden takaamiseksi kukaan vaunussa oleva ei saa olla kokeen aikana kiinteästi sidottu vaunuun. Ajurilla voi olla tukenaan köysi, liina tai vastaava, mikäli avustaja pitää kiinni sen toisesta päästä, joka ei ole kierretty tai kiinnitetty vaunuun millään tavalla. Säännön noudattamatta jättämisestä seuraa hylkäys.

2.4 Avustajan vaihto kestävyyskokeen aikana johtaa hylkäämiseen (E).

2.5 Koulu- ja tarkkuuskokeessa kilpailijan tulee tervehtiä tuomaristoa.

2.6 Minkään osakokeen aikana mukana ei saa olla matkustajaa. Palkintojenjaossa matkustaja on sallittu tpj:n luvalla.

944 § Tunnusnumerot

1. Jokainen kilpailija hankkii ennen ilmoittautumistaan valjakkokohtaisen kilpailunumeron, jonka on oltava näkyvillä kiinnitettynä vaunuun koko kilpailun ajan, myös verryttelyssä.

2. Kilpailupaikalle saavuttaessa kullakin hevosella on kilpailijan hankkima hevosnumero tunnistamista varten (tämä on sama kuin valjakkonumero + pareilla A, B ja C, jollei kilpailukutsussa toisin mainita). Numeron tulee olla näkyvissä kaikkialla missä hevosta liikutetaan, yksiköillä vasemmalla puolella ja pareilla ulkopuolella.

3. Ajuri ja/tai avustaja on velvollinen käyttämään kilpailujärjestäjän ohjeiden mukaan liiviä tai muuta tunnusta kilpailusuorituksen aikana.

4. Tunnusnumeron puuttumisesta voidaan ensimmäisellä kerralla antaa huomautus. Toistuvasta tapauksesta seuraa keltainen kortti.

945 § Ulkopuolinen apu

1. Määritelmä

Kaikki vanumiehistöön kuulumattomien ulkopuolisten henkilöiden fyysiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on helpottaa ajurin suoritusta tai hevosten työtä, katsotaan ulkopuoliseksi avuksi, oli sitä pyydetty tai ei.

2. Kielletty ulkopuolinen apu

2.1 Koulu- ja tarkkuuskoe

2.1.1 Tuomaristo voi hylätä (E) kilpailijan, joka on saanut fyysistä ulkopuolista apua.

2.1.2 Avustajan tulee koulu- ja tarkkuuskokeessa istua paikallaan radalle saapumisen ja sieltä poistumisen välisenä aikana. Avustaja ei saa käyttää ohjia tai piiskaa (20 vp). Koulukokeessa avustajan ei ole sallittua

puhua tai muuten osoittaa ajettavaa tietä ajurille (10 vp). Avustaja saa kuitenkin käsitellä ohjia ja piiskaa ilman rangaistusta, kun vaunu on pysähtyneenä.

2.1.3 Jos tuomari on antanut äänimerkin ja ajuri ei ole kuullut sitä, voi avustaja mainita tästä.

2.1.4 Ajuri ja avustaja eivät saa käyttää elektronisia yhteydenpitovälineitä suorituksen aikana.

2.2 Kestävyyskoe

2.2.1 Estetuomari, maahuomioitsijat, ajanottajat tai muut toimihenkilöt eivät saa antaa kilpailijalle neuvoja tai ohjeita avustaakseen häntä suorituksessa. Poikkeuksena § 945.3

2.2.2 Tuomaristo voi hylätä (E) kilpailijan, joka on saanut fyysistä ulkopuolista apua.

3. Sallittu apu

Seuraavat lasketaan sallituksi avuksi

- Pakollisten taukojen aikana sekä osuuksien ulkopuolella saatu apu.
- Onnettomuuksien estäminen.
- Onnettomuustapauksessa hevosten auttaminen estealueella avustajan ollessa pois vaunusta.
- Avustaja taluttaa valjastettua hevosta kestävyys- tai tarkkuuskokeen esteen läpi. (Avustaja saa koskea ohjiin kuolainten vierestä.) Tästä seuraa 20 virhepistettä sekä virhepisteet vaunusta poistumisesta.

OSA IX KILPAILIJAN / HEVOSEN VAIHTO

946 § Kilpailijan / hevosen vaihto

1. Vaihto ennen kilpailun alkua

- 1.1 Ennen kilpailun alkua kilpailijalle tai hevoselle tapahtuneen onnettomuuden tai sairastumisen johdosta vaihto voidaan tehdä kilpailun järjestäjän luvalla; seuraavin ehdoin.
- 1.2 Kilpailija esittää virallisen lääkärintodistuksen itsensä tai hevosen terveydentilasta tai kilpailun eläinlääkärin ehdotuksesta ja tuomariston päätöksellä hevonen todetaan kilpailukelvottomaksi.
- 1.3 Hevonen tai kilpailija, tai näiden yhdistelmä voidaan vaihtaa ainoastaan samaan luokkaan ennakoilmoittautuneisiin.

2. Vaihto kilpailun aikana

- 2.1 Kilpailijan tai hevosen vaihto osakokeiden aika on kielletty. Seurauksena on kilpailusta sulkeminen (D). Vaihto on kuitenkin sallittu, jos parivaljakon toinen hevonen ei läpäise tarkkuuskokeen tarkastusta (935.3 §)
- 2.2 Kilpailija voi käyttää pariluokissa jokaisessa osakokeessa kahta kolmesta ennakkoon ilmoitetuista hevosista.
- 2.3 Yksikköluokissa kilpailija ei voi vaihtaa hevosta.

OSA X LÄHTÖJÄRJESTYS

947 § varalla

948 § Lähtöjärjestys

1. Ensimmäisenä ajettavan kokeen lähtöjärjestys arvotaan. Ensimmäisenä ajettavan kokeen luokkien alkamisajat on julkaistava viimeistään kaksi vuorokautta ennen kilpailun alkua kutsussa määritellyllä tavalla. Lopullinen aikataulu on julkaistava viimeistään 12 tuntia ennen kilpailun alkua.
2. Lopullisen lähtöjärjestyksen julkaisemisen jälkeen ei valjakolla ole velvollisuutta lähteä osakokeensa suorittamiseen ennen ilmoitettua (tai lähtöjärjestyksestä hyväksyttävästi laskemaansa) aikaa. Jälki-ilmoittautunut valjakko lähtee ensin, mahdollisesti jo ennen ennakoilmoittautuneen saamaa lähtöaikaa.
3. Yhdistetyn kilpailun toisena ja kolmantena ajettavan kokeen lähtöjärjestys on mahdollisuuksien mukaan: osakokeessa keskeyttäneet, hylätyt ja käännteinen aikaisempien kokeiden yhteenlaskettujen tulosten suhteen.
4. Kilpailija, joka osallistuu kilpailuun useammalla valjakolla, lähtee toiseen ja kolmanteen osakokeeseen ensin sillä hetkellä luokassa paremmin sijoittuneella valjakolla. Poislukien mestaruuskilpailut, joissa mestaruudesta kilpaileva valjakko lähtee ensin. Kaksipäiväisen kilpailun samana päivänä ajettava toinen osakoe ajetaan samassa järjestyksessä kuin ensimmäinen.

OSA XI KOULUKOE

949 § Yleistä

Koulukokeen ajo-ohjelmassa arvostellaan hevosen irtonaisuutta, liikkeiden säännöllisyyttä, eteenpäinpyrkimystä, tasapainoisuutta, notkeutta, keveyttä ja vapautta sekä oikeaa asetusta ja taivutusta. Ajurin arvostelussa kiinnitetään huomiota ajotyyltiin, tarkkuuteen, pukeutumiseen, valjaiden ja vaunujen kuntoon ja siisteyteen yleiseen ajotaitoon sekä valjakon kokonaisuuteen ja huoliteltuun esittämiseen.

950 § Rata

Kouluradan koko on ohjelmien mukaisesti 100 x 40 m tai 80 x 40 m. II-**poniyksikköluokassa** ajetaan 40 x 20 m kokoisella radalla. Ratojen merkinnät ovat liitteissä.

Jos ison radan ohjelmaa suoritetaan pienellä radalla, ajetaan viisiosaiset kiemuraurat kolmiosaisina.

Yleisö tulisi erottaa radasta vähintään viiden metrin etäisyydellä olevalla aidalla.

951 § Koulukoeohjelmat

Kilpailukutsussa on tarkoin määriteltävä luokissa käytettävät ohjelmat. Valjakkoajon hyväksytyt kouluohjelmat on julkaistu SRL:n nettisivuilla.

952 § Säädöksiä

1. Saapuminen radalle

Tuomariston puheenjohtaja ja/tai luokan C-tuomari voi hylätä kilpailijan, joka tulee radalle ennen lupaa tai myöhästyy yli 90 s.

2. Muisti

Koulukokeen ohjelma on ajettava ulkomuistista. Avustajan puhumalla, tai muulla tavalla antamasta neuvosta seuraa 10 vp. (10vp voidaan antaa vain kerran / kouluohjelma)

3. Ontuminen

3.1 Kun C-tuomari havaitsee selvän ontumisen, hän hylkää valjakon (Hevonen suljetan kilpailusta (D) ja ajuri hylätään (E). Päätöksestä ei voi valittaa.

3.2 Epäselvässä tapauksessa C-tuomari voi lähettää hevosen eläinlääkärin tarkastettavaksi välittömästi suorituksen jälkeen, mikäli kilpailujen eläinlääkäri on koulukokeen aikana kilpailupaikalla.

953 § Tuomaritoiminta

1. Tuomareiden sijoittelu

Käytettäessä viittä tuomaria heidät voidaan sijoittaa pisteisiin CRSVP. Kolmea tuomaria käytettäessä heidät sijoitetaan pisteisiin CBE tai CEP tai muuhun sopivaan paikkaan radalla riippuen käytettävästä ohjelmasta, radan koosta sekä olosuhteista. Mikäli arvostelemassa on vain kaksi tuomaria, sijoitetaan heidät pisteisiin CB tai CE. Kaikissa luokissa päätuomari päättää tuomareiden sijaintipaikoista.

2. Pisteiden antaminen

Jokainen tuomari antaa pisteensä itsenäisesti ja kilpailun alettua tuomarit eivät saa neuvotella keskenään. Vain C-tuomari antaa erilliset virhepisteet.

3. Useamman hevosen valjakko

Parivaljakot arvostellaan kokonaisuutena, ei itsenäisinä hevosina.

4. Askellajit

Askellajimääritelmät koskevat kaikentyyppeisiä ja -rotuisia hevosia.

5. Koulukokeen suoritus

Koulukoe alkaa kun valjakko saapuu radalle pisteestä A, ellei muuta erityisohjetta ole annettu. Koe päättyy lopputervehdykseen. Suorituksesta ei oteta aikaa. Valjakko poistuu radalta ravissa.

954 § Askellajit

1. Pysähdys

Pysähdyksessä tulee hevosten seistä ohjelman vaatimassa kokoamisasteessa, suorina, liikkumatta, kuolaimella.

2. Käynti

Käynnin tulee olla säännöllistä ja nelitahtista. Hevosen tulee kulkea kevyellä kuolaintuntumalla energisesti, elastisesti, tarmokkaasti, määrätietoisin askelin. Takajalkojen tulee astua etujalkojen jäljen eteen ja hevosen venyttää etuosaa alaspäin.

3. Vapaa käynti

Sama päämäärä kuin käynnissä, ja sen lisäksi mahdollisimman matkaavoittava askellus, selkeästi rungon venytys ja pidennys eteenpäin.

4. Harjoitusravi

Eteenpäinpyrkivä, aktiivinen, säännöllinen ravi. Hevonen kuolaimella, kantaa itseään tasapainossa ja liikkuu tahdissa. Elastiset askeleet, hyvä kintereen työskentely ja eteenpäinpyrkimys. Takajalat astuvat vähintään etujalkojen jälkiin.

5. Koottu ravi

Koottussa ravissa askel lyhenee, mutta saa samalla enemmän korkeutta, takaosa pyrkii syvemmälle alle antaen etuosalle keveyttä ja lavoille lisääntyvää irtonaisuutta. Etuosa kohoaa, kaula kaartuu voimakkaammin niskan pysyessä kuitenkin korkeimpana kohtana. Turpa lähestyy luotiviivaa menemättä kuitenkaan sen taakse kuolaintuen säilyessä kevyenä. Hevonen liikkuu energisesti eteenpäinpyrkimyksen säilyttäen.

6. Lisätty ravi

6.1 Lisätyssä ravissa hevosen askel on mahdollisimman matkaavoittava takaosan työntövoiman kasvaessa. Hevosen annetaan venyä rungostaan, jotta askel muuttuisi matkaavoittavammaksi. Ajuri säilyttää kuolaintuen. Hevosen turpa on hienokseltaan luotiviivan edessä. Takajalkojen tulee selvästi astua etujalkojen jälkien eteen.

6.2 Hevosen tulee liikkua tasapainoisena ja tahdin sekä askelpituuden tulee säilyä tasaisena ja säännöllisenä koko liikkeen ajan. Tahdin kiihtyminen on vakava virhe.

7. Keskiravi

Keskiravi on harjoitusravin ja lisätyn ravin väliin sijoittuva askellaji, joka on kuitenkin "pyöreämpi" kuin lisätty ravi. Hevonen liikkuu tahdikkaasti eteenpäin pidentäen hieman askelta ja työntäen hyvin takaa. Ajuri antaa hevosen liikkua turpa hieman selvemmin luotiviivan edessä verrattuna koottuun tai harjoitusraviin ja hevonen voi laskea hieman päätä ja kaulaa. Takajalkojen tulee astua etujalkojen jälkien eteen. Askelten tulee olla tasaiset ja koko liikkeen tasapainoinen ja luonteva. Tahdin kiihtyminen on vakava virhe.

8. Harjoituslaukka

- 8.1 Harjoituslaukka on aktiivista ja eteenpäin pyrkivää, säännöllistä, kolmitahtista. Hevonen säilyttää hyvän tasapainon ja kuolaintuen, nojaamatta kättä vasten etenee lennokkaasti ja jäntevällä kintereen työskentelyllä.
- 8.2 Laukka on kolmitahtinen askellaji, jossa esimerkiksi oikeassa laukassa jalkojensiirto on seuraava: vasen takajalka, vasen diagonaalijalkapari (vasen etujalka ja oikea takajalka), oikea etujalka, jonka jälkeen seuraa liitovaihe, jossa kaikki jalat ovat irti maasta ennen seuraavaa laukka-askelta.
- 8.3 Laukkaa arvosteltaessa kiinnitetään huomiota yleisvaikutelmaan sekä kolmitahtisen askellajin säännöllisyyteen ja keveyteen, johon vaikuttavat kuolaintuen hyväksyminen, pehmeä peräänanto ja takaosan aktiivinen työskentely. Lisäksi arvioidaan tasapainon ja tahdin säilyminen tempovaihteluissa ja siirtymisissä. Hevosen on liikuttava yhtä uraa suorilla linjoilla.

9. Koottu laukka

Koottussa laukassa hevosen askel on lyhyempi kuin harjoituslaukassa. Kintereet säilyttävät selkeän työntövoiman ja takajalat ottavat enemmän painoa. Painopiste siirtyy taaksepäin ja hevosen ryhti kohoaa. Etuosan keveys, lapojen irtouus ja takajalkojen liikkeen eloisuus lisääntyvät. Kuolaintuntuman tulee säilyä kevyenä.

10. Lisätty laukka

Lisätyssä laukassa hevonen liikkuu mahdollisimman matkaavoittavin askelin, säännöllisesti ja lennokkaasti, rungostaan venyen, säilyttäen laukan tahdin. Hevonen säilyttää peräänannon. Valjakko esittää selkeät siirtymiset lisättyyn laukkaan ja siitä takaisin.

11. Peruutus

- 11.1 Peruutus on käynnin tapainen liike taaksepäin. Ristikkäiset jalkaparit nousevat ja laskevat samanaikaisesti. Jalkojen on noustava selvästi irti maasta ja takajalkojen on pysyttävä suoralla linjalla hevosen väistämättä tai vastustamatta ohjastuntumaa. Hevonen pysyy kuolaintuntumalla niska korkeimpana kohtana.
- 11.2 Siirtyminen seuraavaan liikkeeseen tulee tapahtua välittömästi ja pehmeästi.

12. Väistö

Hevonen on lähes yhdensuuntainen keskilinjan kanssa. Sisäpuoleiset jalat astuvat ristiin ulkopuolisten editse. Hevonen liikkuu rungostaan suorana, asetettuna kevyesti liikkeestä pois päin.

13. Muodon venytys

Hevoselle annetaan ohjaa, hevonen saa venyttää kaulaa pitkäksi ja alas – eteenpäin ja alaspäin ainakin lapojen kohdan ohi – säilyttäen saman tempon ja tahdin. Ajuri ei saa menettää tuntumaa, ja palauttaa hevosen takaisin normaaliin muotoon kohdan esityksen jälkeen.

14. Siirtymiset

Siirtymiset askellajista ja temposta toiseen on tehtävä täsmällisesti ja pehmeästi. Tahdin ja kuolaintuen on säilyttävä tasaisena. Siirtymiset on suoritettava, kun hevosen pää on ohjelmassa määrätyn pisteen kohdalla, jollei muuta ole ilmoitettu.

15. Askellajin muutokset ja liikkeet

Askellajien siirtymisien ja kuvioiden muutoksien on oltava suoritettuna kun hevosen pää on ohjelmassa määrätyn pisteen kohdalla.

16. Käsitteiden määrittelyä

Seuraaviin kohtiin on kiinnitettävä huomio koulukoetta arvosteltaessa.

1. Kuuliaisuus ja keveys – halukkuus vastustamatta vastata apuihin ja asetusten oikeellisuus.
2. Säännöllisyys – askellajin säännöllisyys, tasaisuus ja tahti
3. Kuolaintuki – tasaisena säilyvä kevyt ja joustava ohjastuntuma ajurin käden ja hevosen suun välillä.
4. Lennokkuus – hevosen eteenpäin pyrkimys ja halukkuus vastata nopeasti ja pehmeästi apuihin siirryttäessä askellajista toiseen. Tasapainon on säilyttävä ja hevosen on ylläpidettävä säännöllinen tahti ja askelpituus
5. Suoruus – hevosen pää, kaula ja runko muodostavat yhtenäisen linjan ja sen paino jakautuu tasaisesti kaikille jaloille. Kaarevilla urilla takajalat seuraavat etujalkojen jälkiä (ei poikitusta tai uralta ajautumista).
6. Kokoaminen – hevonen liikkuu pyöreässä muodossa ja työntää aktiivisesti takaosalta. Kinnertyöskentely on tehokasta. Hevosen niska on korkeimpana kohtana antaen lavoille liikkumavapautta. Liike-energia on kontrolloidumpaa kuin harjoitusravissa. Takaosa on tällöin paremmin alla – lautaset laskeutuvat ja etuosa kevenee samassa suhteessa. Askel on lyhempi, mutta voimakkaampi kuin harjoitusravissa ja etujalkojen lavoista lähtevä liike on eloisaa ja irtonaista, mikä tuo askellajiin kauttaaltaan helppoutta, keveyttä ja suurempaa liikkuvuutta. Kaula on kaartuneena. Rungon ylälinjaa ei saa kuitenkaan lyhentää ohjia taaksepäin vetämällä, vaan hevosta pyydetään hakeutumaan kohti ajurin kättä.
7. Täsmällisyys – oikeaoppisuus, pyöreys sekä kuvioiden ja teiden (mukaan lukien kulmat) koko ja muoto ohjelman vaatimusten mukaisia.

955 § Yleisvaikutelma

1. Yleistä

Kotimaisissa tuomaripöytäkirjoissa on viisi kohtaa, joissa arvostellaan ”Yleisvaikutelma”.

2. Askellajit

Säännöllisyys ja irtonaisuus (parivaljakon molempien hevosten yhdessä). Jokaisessa arvostelukohdassa arvioidaan kyseisen kohdan askellaji. Kohdassa yleisvaikutelma tulee esille koko suorituksen askellajit ja niiden vaihdot.

3. Lennokkuus

Kaikkien hevosten liikkuminen, eteenpäinpyrkimys ja takaosan aktiivinen toiminta. Eri kuvioiden ja askellajien kohdalla lennokkuuden taso voi vaihdella, mutta tässä huomioidaan koko suorituksen taso.

4. Kuuliaisuus ja keveys

Halukas ja vastustelematon apujen vastaanotto. Oikeat taivutukset ja notkeus, kuolaintuntuman hyväksyminen.

5. Ajuri

Apujen, ohjien ja piiskan käyttö sekä istuma-asento ja kuvioiden oikea ajo. Numeron on kuvattava johdonmukaisesti siirtymisten tarkkuutta ja laatua.

6. Valjakkotarkastus

Ajurin ja avustajan antama vaikutelma. Hevosten, valjaiden ja vaunujen kunto, siisteys ja yhteensopivuus.

956 § Pisteytys

1. Numerot

Koulukokeessa annetaan pisteet jokaisesta numeroidusta arvosteluryhmästä ja kaikista yleisvaikutelman kohdista seuraavan asteikon mukaan

10 Erinomainen	4 Heikko
9 Erittäin hyvä	3 Melko huono
8 Hyvä	2 Huono
7 Melko hyvä	1 Erittäin huono
6 Tyydyttävä	0 Ei esitetty
5 Välttävä (vielä hyv.)	

Arvostelussa voidaan käyttää myös puolikkaita numeroita.

2. Ohjelmavirhe

Ohjelmavirhe tapahtuu, jos kilpailija yrittää suorittaa liikettä, tai yrittää pitää oikeaa askellajia, mutta epäonnistuu siinä poistumatta kuitenkaan uralta. Päätuomari voi silloin tuomita tapauksen, joko väärinajoksi tai antaa tuomaristolle päätävänsä arvostelunumerosta.

3. Väärinajo

- 3.1 Väärinajo tapahtuu, kun kilpailija poikkeaa määrätystä uralta, liikettä ei suoriteta oikeassa kohdassa tai ei esitetä ollenkaan.
- 3.2 Kilpailijan ajaessa väärin puheenjohtajatuomari antaa keskeytysmerkin. Valjakko jatkaa koetta kohdasta, jossa virhe tapahtui. Epäselvässä tapauksessa tuomari voi neuvoa kilpailijaa.

4. Irronneet tai rikkoutuneet valjaat

Valjaiden irrotessa tai rikkoutuessa annetaan merkki. Tällöin avustajan on noustava vaunusta ja korjattava vika. Väärinajo ja ajurin tai avustajan alas astuminen (mistä syystä tahansa) aiheuttaa virhepisteitä radalta suorituksen aikana

5. Tottelemattomuus

Liikkeen vastustaminen, potkiminen tai muu niskurointi on tottelemattomuutta, josta C-tuomari antaa virheitä seuraavasti:

1. kerralla 5 vp.
2. kerralla 10 vp.
3. kerralla suoritus hylätään

6. Vaunun kaatuminen

Vaunun kaatuminen aiheuttaa hylkäyksen.

957 § Koulukokeen virhepisteet

Kuvaus	Pykäläkohta	Virhepisteet
Osa valjakkoa poistuu radalta suorituksen aikana		Epätarkka suoritus arvostelukohdassa
Koko valjakko poistuu radalta suorituksen aikana		Hylkäys
Ajuri poistuu vaunusta	943.2.10	20 vp
Radalle tulo ilman piiskaa tai sen pudottaminen / poislaittaminen	928.4	5 vp
Ei mäkivyötä eikä vaunussa jarruja (muu kuin yksikkö)	937.1.1	Hylkäys
Yksiköllä ei mäkivyötä	940.1.15	Hylkäys
Jalkasiteiden tai hivutussuojien käyttö (hevosien jalat tarkastetaan suorituksen jälkeen)	940.1.2.1	10 vp
Mainosmääräysten rikkominen	941	Keltainen kortti
Ajuri/avustaja sidottu turvavyöllä kiinteästi	943.2.6	Hylkäys
Avustaja käsittelee ohjia, jarruja tai piiskaa	943.2	20 vp
Avustaja puhuu tai antaa ohjeita	945.2	10 vp (kerran)
Fyysinen ulkopuolinen apu	945.1	Hylkäys
Avustaja(t) poistuu vaunusta: Ensimmäinen kerta	943.2.11	5 vp
Toinen kerta		10 vp
Kolmas kerta		Hylkäys
Liian aikainen tai myöhäinen sisääntulo	952.1	Mahdollinen hylkäys
Hevonen ontuu	952.3	Hevosien kilpailusta sulkeminen (D) ja ajurin hylkäys (E)
Epätäydellinen pukeutuminen (ajuri, avustaja)	928	5 vp
Väärinajo: Ensimmäinen kerta	956.3	5 vp
Toinen kerta		10 vp
Kolmas kerta		Hylkäys
Tottelemattomuus: 1. kerta	956.5	5 vp.
2. kerta		10 vp.
3. kerta		hylkäys
Vaunu kaatuu	956.6	Hylkäys
Vaunussa ei ole lyhtyjä, takavaloja tai heijastimia	938	5 vp.

958 § Sijoittuminen

1. Pisteet

- 1.1 Tuomareiden antamat pisteet lasketaan yhteen ja jaetaan tuomarien lukumäärällä.
- 1.2 Jos ohjelmasta on mahdollisuus saada yli 160 pistettä, kerrotaan osamäärä pöytäkirjassa ilmoitetulla kertoimella ja näin saadaan tasavertainen tulos muihin ohjelmiin verrattuna.
- 1.3 Tästä osamäärästä vähennetään C-tuomarin antamat virhepisteet. Näin saatu tulos vähennetään suurimmasta enimmäispistemäärästä (160) ja saadaan kilpailijan virhepistemäärä.
- 1.4 Tulokset lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.
- 1.5 Pienimmän virhepistemäärän saavuttanut kilpailija on koulukokeen voittaja.
- 1.6 Valjakko on saanut hyväksytyt tulokset, kun sen pistemäärä koulukokeesta on vähintään 50 % maksimipisteistä.

OSA XII KESTÄVYYSKOE

959 § Yleistä

Kestävyyskokeessa arvioidaan hevosen kunto, kestävyys ja koulutus sekä ajurin taidot ~~askellajien~~ ~~arviointikyky~~ ja ajotaito.

960 § Rata

1. Yleistä

- 1.1 Enimmäismatkoja ja -nopeuksia ei saa ylittää.
- 1.2 Tuomaristo voi laskea nopeuksia äärimmäisten sääolosuhteiden tai huonon pohjan vuoksi.
- 1.3 Kaikissa luokissa radan tulee olla kolmiosainen, paitsi noviisi- ja II-~~poniyksikköluokassa~~.
- 1.4 Tuomaristo vahvistaa siirtymäosuuden lopullisen mitan ja sallitun ajan.
- 1.5 B-osuuden pituuden tulisi olla noin 1km / este ja mielellään ei alle 700m kahden esteen välillä. B-osuuden kokonaismatkaan sisältyy myös esteillä ajettava matka.
- 1.6 Osuuksien väliset siirto-osuudet eivät kuulu kokonaismatkaan.

2. Kestävyyskokeen osuudet:

2.1 Vaikeat luokat

Vaihtoehto 1 – Kolmeosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h		Esteet lkm max	Portit lkm max
			Hevoset	Ponit		
A	9000 m	Vapaa	15	14		
T	800 m	Vapaa				
B	9000 m	Vapaa	14	13	78	6

Vaihtoehto 2 – Kaksiosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h		Esteet lkm max	portit lkm max
			Hevoset	Ponit		
A	9000 m	Vapaa	13	12		
B	9000 m	Vapaa	14	13	78	6

2.2 Vaativat luokat

Vaihtoehto 1 – Kolmeosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h		Esteet lkm max	Portit lkm max
			Hevoset	Ponit		
A	7000 m	Vapaa	14	13		
T	800 m	Vapaa				
B	7000 m	Vapaa	12,5	11,5	6	6

Vaihtoehto 2 – Kaksiosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h		Esteet lkm max	Portit lkm max
			Hevoset	Ponit		
A	7000 m	Vapaa	12	11		
B	7000 m	Vapaa	12,5	11,5	6	6

2.3 Helppo A luokat

Vaihtoehto 1 – Kolmeosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h		Esteet lkm max	Portit lkm max
			Hevoset	Ponit		
A	5000 m	Vapaa	13,5	12,5		
T	800 m	Vapaa				
B	6000 m	Vapaa	12	11	6	5

Vaihtoehto 2 – Kaksiosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h		Esteet lkm max	Portit lkm max
			Hevoset	Ponit		
A	5000 m	Vapaa	11	10		
B	6000 m	Vapaa	11,5	10,5	6	5

2.34 Helppo B luokat

Vaihtoehto 1 – Kolmeosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h		Esteet lkm max	Portit lkm max
			Hevoset	Ponit		
A	5000 m	Vapaa	13	12		
T	800 m	Vapaa				
B	5000 m	Vapaa	11,5	10,5	5	5

Vaihtoehto 2 – Kaksiosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h		Esteet lkm max	Portit lkm max
			Hevoset	Ponit		
A	5000 m	Vapaa	11	10		
B	5000 m	Vapaa	11,5	10,5	5	5

2.45 Noviisi

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h			Esteet lkm max	Portit lkm max
			Hevoset	Ponit	II-ponit		
A							
T							
B	4000 m	Käynti/ravi	11	10	9,5	4	4

2.56 II-poniysiköt vaativa

Vaihtoehto 1 — KolmeYksiosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h	Esteet lkm max	Portit lkm max
			II-ponit		
A	7000 m	vapaa	12		
T	800 m				
B	7000 m	Vapaa	11	6	65

Vaihtoehto 2 — Kaksiosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h	Esteet lkm max	Portit lkm max
			II-ponit		
A	7000 m	Vapaa	10		
B	7000 m	Vapaa	11	6	5

2.7 II-poniysiköt Helppo A

Yksiosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h	Esteet lkm max	Portit lkm max
			II-ponit		
B	6000 m	Vapaa	10	6	5

2.68 II-poniysiköt Helppo B

Yksiosainen kestävyyskoe

Osuus	Max matka	Askellaji	Nopeus km/h	Esteet lkm max	Portit lkm max
			II-ponit		
A					
T					
B	45000 m	Vapaa	9,5	54	54

2.79: Niissä luokissa, joissa ei ole A-osuutta, pitää ennen B-osuuden alkua olla vähintään 500 metrin matkaosuus ravissa.

2.8-10 Ennen kestävyyskokeen alkua ja siirtymäosuuden jälkeisen 10 minuutin tauon aikana suoritetaan turvallisuus- ja toimivuustarkastus

3. Pakolliset tauot.

3.1 Ennen B-osuutta on oltava vähintään 10 minuutin pakollinen tauko määritellyllä taukopaikalla. Tauko ei ole pakollinen luokissa, joissa ei ajeta A osuutta.

3.2 Taukopaikan on oltava mahdollisuuksien mukaan varjoisa ja riittävän tilava ja tarkoitukseen sopiva alue.

3.3 Taukopaikalla tulee olla vettä kilpailijoiden käyttöön.

3.4 Kengitysseppä on oltava saatavilla taukopaikalle. ~~Kilpailijan aikaa hyvitetään, jos hän joutuu odottamaan seppää mistä syystä tahansa, joka ei ole hänen hallinnassaan ja m~~ Mikäli kilpailijan B-osuuden lähtöaika myöhästyy sepan odottamisen vuoksi kilpailijasta riippumattomasta syystä, kilpailijalle annetaan uusi lähtöaika.

3.5 ~~Vaikeissa olosuhteissa~~ tuomaristo voi pidentää ~~vaikeiden olosuhteiden vallitessa~~ tauon pituutta.

3.6 Jos eläinlääkäri ei hyväksy hevosta lepopaikalla ~~minuutin 10~~ tauon jälkeen, hevonen ja kilpailija hylätään (E)

3.7 Valjakkoa saa taukopaikalla vain seisottaa, ~~tai~~ ajaa käynnissä tai ravissa

4. Osuuksien ja ajoreittien merkintä

4.1 Jokaisen osuuden alku ja loppu merkitään valkoisella ja punaisella merkkiparilla. Valkoinen vasemmalle ja punainen oikealle.

4.2 Koko ajoreitti merkitään oikealla puolella olevilla selkeillä, hyvin havaittavilla ajosuuntanuolilla. Tärkeiden risteyksien jälkeen voidaan asettaa "varmennusnuolet".

4.3 A- ja B-osuudella merkitään kilometrit. B-osuuden kilometrit sisältävät myös esteiden ajomatkat.

4.4 Jos kilometri täyttyy estealueen sisällä, asetetaan kilometrimerkki ulosajoporttiin.

5. Pakkoportit

5.1 Radalla käytetään punaisia ja valkoisia merkkejä varmistamaan pakollinen ajoreitti tai osoittamaan ajosuunnan muutokset. Jokaisen osuuden merkit numeroidaan juoksevasti ja sijoitetaan näkyvästi siten, että valkoinen on ajouran vasemmalla ja punainen oikealla puolella.

5.2 ~~Pakollisten ko~~porttien, kilometrimerkkien ja esteiden sijainnin ja numeroinnin tulee olla merkittynä myös ratapiirroksessa. Osallistujille on lisäksi jaettava lista, josta näkyy ajettavien pakkoporttien ja esteiden järjestys.

5.3 Huomioitsijoiden tehtävänä on ilmoittaa tuomaristolle kaikki estealueiden ulkopuolella tapahtuneet sääntöjenvastaiset rikkeet, jotka voivat aiheuttaa virhepisteitä kilpailijalle. Jälkiselvittelyssä tuomari päättää virhepisteiden antamisesta.

5.4 Pakkoportit voidaan varustaa EMIT-leimauslaitteella. Leimauksen voi suorittaa ilman, että valjakko pysähtyy.

6. Askellajit

6.1 B-osuuden maalin on oltava alle 300 m:n etäisyydellä viimeisen esteen ulosajoportista. Tuomaristo voi hyväksyä tästä poikkeuksen. Jos viimeinen este on alle 300 m etäisyydellä maalista, saa kilpailija pysähtyä alle 30 m päässä viimeisen esteen ulostuloportin jälkeen korjaamaan irronnutta tai rikkoontunutta valjastusta ilman virhepisteitä. Jos este on alle 300 m etäisyydellä, on tämä 30 m matka viimeisen esteen jälkeen merkittävä.

6.2 Viimeisen esteen 30 m merkin jälkeen (tai 300m) ja maalin välillä saa ajaa vain käyntiä ja/tai ravia. Jokaisesta 5 sekunnin jaksosta väärässä askellajissa tulee yksi virhepiste.

961 § B-osuuden esteet

1. Esteiden lukumäärät

1.1 Esteiden lukumäärä on 4-8.

2. Ratapiirroksiset

Esteistä on tehtävä porttien, putoavien osien sekä ulos- että sisäänajoporttien sijainnit osoittavat piirroksiset. Nämä on julkaistava kilpailijoille ja toimihenkilöille ennen ensimmäistä radannäyttöä.

3. Esteiden suunnittelu ja rakennus.

3.1 Esteen numero on oltava selvästi näkyvillä kaikilla esteillä

3.2 Estealueen sisääntulo- ja ulosmenoportti merkitään punaisin ja valkoisin (punainen oikealla ja valkoinen vasemmalla) pakollisen ajosuunnan merkein, jotka ovat vähintään 20 m päässä esteporteista. Tuomaristo voi sallia muutoksia. 30 m jokaisen esteen ulosajoportin jälkeen on laitettava merkki. Avustajan on oltava vaunun kyydissä viimeistään vaunun taka-akselin ylittäessä tämän merkin,

- 3.3 Estealueella on oltava ainakin yksi vähintään 2,5 m leveä ajoreitti. Lyhin mahdollinen 2,5 m leveä ajomatka esteen sisäänajoportilta ulosajoportille ei saa olla yli 250 m. Tuomariston päätöksellä reitti voi joissain erityisissä tilanteissa olla yli 250 m pitkä. Esteellä lyhin mahdollinen 2,5 m leveä ajomatka sisäänajoportilta ulosajoportille ei saa olla yli 250 m. Alueella on oltava ainakin yksi vähintään 2,5 m leveä ajoreitti. Tuomariston päätöksellä reitti voi joissain erityisissä tilanteissa olla yli 250 m pitkä.
- 3.4 Esteiden välisen etäisyyden tulee olla vähintään 700 m. Tuomaristo voi sallia muutoksen.
- 3.5 Esteet numeroidaan ja ne on ajettava annetussa numerojärjestyksessä
- 3.6 Mikään esteenosa ei saa olla vaarallinen tai aiheuttaa vahinkoa hevosille.
- 3.7 Keinotekoisien esteiden tulee olla tarkoitukseen sopivia.
- 3.8 Varalla
- 3.9 Keinotekoinen vesieste saa olla korkeintaan 30 cm syvä. Tuomariston puheenjohtaja voi hyväksyä luonnollisen vesiesteen syvyydeksi 50 cm. Vesiesteiden pohjien on oltava kiinteitä ja kestäviä. Avonaiset vesiesteet on rajattava siten, että estetään hevosten pääsy syvään veteen.
- 3.10 Yleisön pääsy estealueelle tulee rajata suoja-aidalla tai köydellä, joka on mahdollisuuksien mukaan 20 m etäisyydellä lähimmästä estemerkistä. Tuomariston puheenjohtaja voi hyväksyä lähempänä olevan luonnon muodostaman tai keinotekoisen raja.

4. Esteportit

- 4.1 Esteeseen kuuluu yhdestä kuuteen ajoaukkoa eli porttia, jotka muodostuvat puista, pylväistä, vedestä, hiekkarinteistä yms. Esteiden portit merkitään kaikkiin suuntiin näkyvillä valkoisilla ja punaisilla ajojärjestystä osoittavilla kirjainmerkkipareilla (valkea vasemmalla ja punainen oikealla). Portit ajetaan annetussa järjestyksessä. Kilpailussa voidaan käyttää myös kirjaimetonta estettä, jonka portit ovat merkityt ainoastaan ajosuuntamerkeillä.
- 4.2 Esteellä voidaan käyttää vaihtoehtoista ajoporttia, joka merkitään samalla kirjaimella. Näitä portteja voi olla enintään kaksi samassa esteessä.
- 4.3 Porttien osien on oltava vähintään 130 cm korkeita.
- 4.4 Esteen portin on oltava vähintään 2,50 m leveä. Jokaiselle portille on johdettava vähintään yksi 2,50 m levyinen ajoväylä.

5. Putoavat/irtoavat esteenosat

- 5.1 Esteillä voi olla tuomariston hyväksymiä, hevosia tai vaunuja vahingoittamattomia putoavia tai irtoavia osia.
- 5.2 Putoava tai irtoava esteenosa ei saa häiritä tai aiheuttaa vammoja hevoselle tai vahingoittaa vaunuja, kun ne ovat pois paikoiltaan.
- 5.3 Jos putoavana esteenosana käytetään tarkkuuskeilojen palloa, tulee sen alla olevan tuen olla 45 -55 mm läpimitaltaan olevaa putkea. Tuen pitää olla niin syvä, että pallo lepää vain sen reunoilla.
- 5.4 Putoavien tai irtoavien osien yhteismäärä ei saa olla suurempi, kuin 24.
- 5.5 Jokaisen osan pudottamisesta seuraa 2 vp.
- 5.6 Putoava osa on "elävä" koko rangaistusalueella oloajan, kunnes se on pudonnut tai kokonaan irronnut.
- 5.4 Jos ajuri tai avustaja yrittää estää putoavan esteosan putoamisen, on seurauksena 10 vp.

962 § Rataan tutustuminen

1. TA ja päätuomari

- 1.1 Kilpailun TA:n tai päätuomarin on hyväksyttävä ratamestarin rata- ja esterakennussuunnitelmat 5 vuorokautta ennen kilpailua.

2. Tuomaristo, toimihenkilöt ja kilpailijat

- 2.1 Ennen virallista esittelyä radan on oltava valmiina tuomaristolle esittelyä varten. Jos tänä ajankohtana ei vielä ole rakennettu kaikkia keinotekoisia esteitä, on niistä kuitenkin oltava luonnospiirustukset sekä paikkamerkinnyt maastossa.
- 2.2 Virallisen radan esittely yhteydessä on kilpailun johdon ja ratamestarin pidettävä kilpailijoille, este-tuomareille, huomioitsijoille, ajanottajille ja tuomaristolle tiedotustilaisuus. Tällöin on kilpailijoille ja toimihenkilöille jaettava kartat, joista ilmenee radan eri osuuksien kulku, pakolliset portit ja niiden ajojärjestys, kilometrimerkinnät sekä esteet ja niiden kuvaukset sekä ajojärjestys. Myös mahdolliset moottoriajoneuvoilta suljetut reittiosuudet on esitettävä.
- 2.3 Saatavilla tulee olla lista, josta näkyy pakollisten porttien ja esteiden ajojärjestys.
- 2.5 Ennakkotiedot voidaan toimittaa kilpailijoille myös postitse tai sähköpostina.

3. Tutustuminen rataan

- 3.1 Kilpailuradan tulisi olla pääosin valmis ja avoinna kilpailijoille vuorokausi ennen kilpailun alkua.
- 3.2 Tuomaristo voi määrätä tutustumisrajoituksia tiettyihin radan kohtiin.
- 3.3 Ajourata sulkeutuu tutustumiselta ensimmäisen valjakon lähtiessä A-osuudelle. B-osuuden estealueet voivat olla avoinna tutustumiseen kunnes ensimmäinen valjakko lähtee B-osuudelle.
- 3.4 Moottoriajoneuvojen kuljettajien on noudatettava sallittuja ajoväyliä ja rajoituksia.
- 3.5 Estealueisiin saa tutustua ainoastaan jalkaisin. Moottoriajoneuvojen ja polkupyörien viemisestä alueelle seuraa ensimmäisellä kerralla huomautus ja toisella kerralla keltainen kortti.
- 3.6 Kukaan tuleva kilpailija ei saa ratsastaa tai ajaa kilpailuun merkittyjä esteitä ennakoon.
- 3.7 Kilpailun aikana hevonen ei saa liikkua estealueella, muuten kuin kilpailusuoritukseen liittyen.

963 § Ajat

1. Aikataulu

- 1.1 Kilpailun järjestäjien on toimitettava kilpailuaikataulu, josta ilmenevät lähtöaika A-osuudelle sekä muiden osuuksien ajat. Aikatauluissa on voitava huomioida mahdolliset ennalta arvaamattomat tapahtumat.
- 1.2 Aikataulu, josta näkyy lähtöaika A-osuudelle, on jaettava kilpailijoille, tuomaristolle, stewardeille ja ajanottajille.

2. Osuuksien ajat

- 2.1 Enimmäisaika lasketaan jokaiselle osuudelle kilpailun tason mukaisten nopeuksien mukaan.
- 2.2 Vähimmäisaika A-osuudella on kaksi minuuttia enimmäisaikaa pienempi.
- 2.3 Vähimmäisaika B-osuudella kolme minuuttia enimmäisaikaa pienempi.
- 2.4 Sallittu aika A-osuudella on enimmäisaika +20 %. Sallittu aika B-osuudella on kaksinkertainen enimmäisaika.
- 2.5 Sallitun ajan ylittänyt kilpailija hylätään.

3. Ajanotto

- 3.1 Kilpailujen matka-ajat otetaan EMIT-laitteistolla, sähköisellä ajanotolla tai synkronoiduilla sekuntikelloilla. Esteille suositellaan elektronista ajanottoa.
- 3.2 Kilpailijat voivat saada varmistusvälineeksi "Kestävyysskoheen aikakortin" (Green Card) johon merkitsevät osuusiensa ajoajat.

4. Lähtö ja maali

- 4.1 Kilpailijoiden tulisi olla valmiina lähtöön 10 min ennen aikataulu-aikaa.
- 4.2 Kilpailijan on lähdettävä A-osuudelle aikataulunsa mukaisessa lähtöajassa. Avustaja leimaa EMIT-kortin. Lähtettäjä antaa myöhästyneelle kilpailijalle uuden, sopivan lähtöajan. Tuomariston hyväksymä myöhästymisaika ilmoitetaan tulospalveluun. Kilpailijaa rangaistaan 0,25 vp alkavalta myöhästymissekunnilta. Kilpailijaa ei rangaista, jos A-osuuden lähdön myöhästyminen johtuu järjestäjistä.
- 4.3 Kilpailijat lähtevät jokaiselle osuudelle, lähtölinjan takaa pysähdyksestä annettujen ohjeiden mukaisesti.
- 4.4 Osuuden ajanotto katkeaa, kun koko valjakko on ylittänyt osuuden maalilinjan ja avustaja on leimannut EMIT-kortin. Osuuden virheitä voi saada siihen saakka, kunnes koko valjakko on ylittänyt maalilinjan.

5. Aikavirheet matkaosuuksilta

- 5.1 Kilpailijaa rangaistaan kaikilla osuuksilla 0,25 vp jokaista alkavaa sekuntia kohden alitetusta vähimmäisajasta tai ylitetystä enimmäisajasta. Sallitun ajan ylittämisestä seuraa kestävyyskoheen hylkääminen (E).

964 § Virheet matkaosuuksilta

1. Piiska

Jos muu kuin ajuri käyttää piiskaa on seurauksena 20 vp.

2. Virhe matkaosuudella

- 2.1 Jos kilpailija ei aja A-osuudella pakollisia portteja oikeassa järjestyksessä tai suunnassa, on seurauksena hylkäys (E). Hän voi korjata virheen ajamalla portin oikein ennen seuraavaa porttia menettäen näin ainoastaan aikaa.
- 2.2 Jos kilpailija ei aja B-osuudella pakollisia portteja tai esteitä oikeassa järjestyksessä ja suunnassa, on seurauksena hylkäys (E). Hän voi korjata virheen ajamalla portin oikein ennen seuraavaa estettä menettäen näin ainoastaan aikaa. Ajettuaan esteen kilpailija ei voi palata ajamaan [pakkoporttia, jonka on ohittanut mahdollista](#) ennen estettä [_ohittamaansa pakkoporttia](#).

3. Ajouralta poikkeaminen

- 3.1 ~~Aina, kun Mikäli~~ kilpailija poikkeaa ajouralta viimeisellä 300 m:llä tai viimeiseltä esteeltä, joka on alle 300 m maalista, annetaan jokaisesta tapauksesta kymmenen virhepistettä. Tällaisia tapauksia ovat pysähtyminen, serpentiinit, voltit, siksakit ja ympyrät sekä muut mahdolliset uralta poikkeamat.

4. Väärä askellaji

Askellajivirhe syntyy, kun jokin hevonen laukkaa [B-osuuden viimeisen 300 metrin aikana](#) ja sitä ei korjata viiden sekunnin sisällä, ~~[B-osuuden viimeisen 300 metrin aikana](#)~~. Tästä seuraa yksi virhepiste. Virheen jatkuessa jokainen viiden sekunnin jakso tuo yhden virhepisteen lisää.

5. Vaunusta poistuminen

- 5.1 Suorituksen aikana estealueiden ulkopuolella kilpailija tai avustaja ei saa poistua liikkuvasta vaunusta. Jos vaunu liikkuu ja avustaja poistuu, on siitä seurauksena 5 vp. ja ajurin poistuessa 20 vp.

- 5.2 Koko vaunumiehistön on oltava vaunussa matkaosuuksille lähdettäessä ja maalissa sekä pakkoporttien läpiajossa (poikkeuksena EMIT leimaus). Rikkeestä on jokaiselta kerralta seurauksena 5 vp. avustajalle ja 20 vp. ajurille.
- 5.3 Radasta tai säästä johtuvissa erityistilanteissa, voi tuomaristo antaa **poni-** ja yksikköluokissa avustajalle luvan juosta vaunun jäljessä.

6. Pysähtyminen

- 6.1 Kilpailija saa pysähtyä estealueiden ulkopuolella korjaamaan rikkoutunutta vaunua ja valjaita tai muusta ulkopuolisesta syystä saamatta virhepisteitä. Aikaa ei hyvitetä. Odotusaika esteelle hyvitetään
- 6.2 Muista syistä pysähtynyttä valjakkoa rangaistaan 1 vp jokaista alkavaa 10 s kohti.
- 6.3 Mikäli valjakko pysähtyy mistä syystä tahansa viimeisen esteen jälkeen mutta kuitenkin enintään 300 m:n etäisyydellä B-osuuden maalista, pysähtymisestä rangaistaan 10 vp. Kilpailija voi kuitenkin ilman rangaistusta pysähtyä korjaamaan vaunua tai valjaita § 964.7.1 mukaisesti enintään 30 m viimeisen estealueen ulkopuolella. -osuuden maalista, kumpi on lähempänä—rangaistaan 10 vp. Ainoana poikkeuksena kilpailija voi ilman rangaistusta pysähtyä korjaamaan vaunua tai valjaita § 964.7.1 mukaisesti korkeintaan 30 m viimeisen estealueen ulkopuolella. ~~EPysähtymisestä mistä syystä tahansa viimeisen esteen jälkeen tai 300 m:n etäisyydellä~~

7. Vaurioituneet vaunut, valjaat tai hevoset

- 7.1 B-osuuden maalissa jokainen puuttuva tai irronnut vaunun vetoliina, puominkannatin tai ohja aiheuttaa 10 vp.
- 7.2 B-osuuden maalissa puuttuva tai rikkoutunut vetopuomi, aisa tai kuolain johtaa hylkäykseen (E).
- 7.3 Valjakon kaikkien hevosten on tultava maaliin. Rikkoutunut tai puuttuva pyörän pinta hyväksytään, ~~mutta ei puuttuvaa pyörää~~, Puuttuvasta pyörästä seurauksena on hylkäys (E). Puhjennut tai puuttuva kumi on sallittu.

8. Vaunun kaatuminen

Jos vaunu kaatuu (matkaosuuksilla tai esteillä), rangaistuksena on hylkääminen (E). Valjakko ei saa jatkaa kestävyyskokeen suorittamista.

965 § Virheet esteillä

1. Askellaji

Estealueella askellaji on vapaa.

2. Virheet esteiden ajouralla

- 2.1 Jos valjakko ei aja estealueelle sisääntuloportin kautta tai poistuu muualta kuin ulosmenoportista korjaamatta virhettään, seuraa hylkäys (E).
- 2.2 Portit ovat "vapaita", kun valjakko on ajanut niiden läpi oikeaan suuntaan ja annetussa kirjainjärjestyksessä. "Vapaan" portin kautta saa tämän jälkeen ajaa mihin suuntaan tahansa. (Esim. ajetaan portti A oikeaan suuntaan, sitten portti B portin A kautta sen ollessa vapaa jne.)
- 2.3 Kilpailija joka ajaa esteportin väärässä järjestyksessä tai väärään suuntaan ennen sen ollessa kuin se on "vapaa", korjaamatta virhettä ennen ajamista ulosmenoportin läpi, hylätään (E).
- 2.4 Jos kilpailija ajaa väärän tien, hän voi korjata sen palaamalla ennen alueelta poistumistaan virheentekopaikalle ja jatkamalla suoritustaan tästä paikasta. Kilpailijan palatessa virheentekopaikalle ovat kaikki portit "vapaita". (Putoavat esteosat eivät ole koskaan "vapaita") Jokaisesta korjatusta väärästä tiestä seuraa 20 vp.

2.5 Jos valjakko ajaa ulosmenoportin läpi ~~ja ajanotto päättyy~~ ennen kuin kaikkien esteporttien oikein ajeaan ajettu oikein, seuraa hylkäys (E).

2.6 Kilpailija on ajanut esteportin oikein kun vaunun taka-akseli on ylittänyt estelinjan.

3. Vaunusta poistuminen

3.1 Vaunusta poistuminen tapahtuu, jos avustaja tai ajuri astuu molemmilla jaloilla maahan. Avustajan poistuminen vaunusta tuo jokaiselta kerralta 5 vp.

3.2 Avustajan, joka on poistunut vaunusta, ei tarvitse nousta vaunuun ja kulkea esteellä jäljellä olevien porttien läpi. Avustajan ei tarvitse olla vaunun kyydissä sen poistuessa esteeltä. Avustaja pitää nousta vaunuun välittömästi (~~ulosmenoportin ja 30 m merkin välillä~~) esteen ulkopuolella ennen 30 m:n merkkiä. Jos näin ei tehdä seuraa jokaisesta kerrasta 5 vp.

3.3 Jokaisesta kerrasta, kun ajuri poistuu vaunusta esteellä, seuraa 20 vp. Ajurin on oltava vaunussa esteeltä poistuttaessa.

3.4 Ongelmatilanteissa (esimerkiksi vetoliina, ohja tai puomi esteen osan päällä jne.) avustajan on poistuttava vaunusta ja korjattava tilanne. Hevosen, tai puomin yli ei saa kiivetä. Jos näin ei tehdä seuraa 20 vp.

3.5 Ajurin tai avustajan astuminen yhdellä jalalla jollekin esteen osalle on sallittu. Molemmilla jaloilla esteelle astumisesta seuraa 5 vp.

3.6 Avustaja voi auttaa ajuria taluttamalla hevosta esteen läpi ohjista suitsien puolelta. Tästä seuraa 25 vp. sisältäen avustajan poistumisen vaunusta.

3.7 Avustajan tulee olla vaunussa valjakon ajaessa estealueelle. Avustajan puuttumisesta seuraa 5 vp.

4. Valjaista riisuminen

4.1 Yhden tai useamman hevosen päästäminen valjaista ja taluttaminen esteosan läpi johtaa hylkäämiseen (E).

5. Hylkäys esteillä

Päätösvalta kilpailijan hylkäämisestä kestävyyskokeessa on ainoastaan tuomaristolla.

6. Hevosen hyvinvointi

6.1 Ajurin velvollisuus on välittömästi komentaa avustaja auttamaan, jos hevosen jalka on puomin, aisan tai vaa'an yli tai hevonen on kaatunut, eikä nouse ylös. Tuomarin tai estetuomarin käskyä tarpeellisten korjausten tekoon on myös noudatettava. Irronneen vetoliinan tai puomin kannattimen vuoksi ei tarvitse pysähtyä esteen sisällä. Irronnut vetoliina tai puomin kannatin on pysähdyttävä korjaamaan heti esteen jälkeen. Aikaa ei hyvitetä.

6.2 Jos valjakko ei pysähdy, eikä avusta nouse vaunusta korjaamaan tilannetta esteellä seuraa tästä hylkäys (E).

6.3 Ajurin velvollisuus on välittömästi komentaa avustaja auttamaan, jos hevosen jalka on mennyt vetoliinan yli. Tuomarin tai estetuomarin käskyä tarpeellisten korjausten tekoon on myös noudatettava. Jos tilanteeseen ei puututa pyynnön jälkeen, on seurauksena 30 vp. Aikaa ei hyvitetä.

7. Ajanotto

7.1 Ajanotto alkaa kun valjakon ensimmäisen hevosen turpa ylittää sisäänajolinjan ja päättyy turvan ylittäessä ulosajolinjan. Muut mahdolliset estevirheet loppuvat vasta koko valjakon ohitettua ulosmenolinjan.

- 7.2 Mahdollisen elektronisen ajanoton lisäksi valjakon ajoaika otetaan sekuntikelloilla mahdollisimman tarkasti.
- 7.3 Sallittu aika esteellä on viisi minuuttia. Ellei valjakko ehdi ajaa ulosajoportille viidessä minuutissa, on estetuomarin puhallettava kahdesti pilliinsä merkiksi kilpailijalle ajan täyttymisestä. Valjakon on silloin poistuttava välittömästi estealueelta (avustettuna, jos tarpeen). Sallitun ajan ylittämisestä on seurauksena hylkäys (E) eikä valjakko saa enää jatkaa kilpailua.
- 7.4 Ajoaika otetaan 1/100 sekunnin tarkkuudella.
- 7.5 Yksittäisen esteen aikoja ei pyöristetä, eikä muuteta virhepisteiksi.

8. Odotusalue

- 8.1 Jos kilpailija saapuu esteelle, kun edellinen valjakko on vielä sisällä, on hänen odotettava osoitetulla odotusalueella.
- 8.2 Estetuomarin avustajan on tällöin pysäytettävä valjakko ja otettava sekuntikellolla odotusaika. Estetuomarin avustaja ilmoittaa kilpailijalle jatkohetken ja samalla kuluneen odotusajan. Odotusaika pidetään koko- ja puoliminuutteina.

966 § Tuomarit

1. Toimipaikat

- 1.1 Yhden tuomariston jäsenen on mahdollisuuksien mukaan oltava saatavilla ennen B-osuutta olevalla pakollisella taukopaikalla. Tuomari tekee eläinlääkärin avustuksella tarvittaessa päätöksen, ovatko hevoset kilpailukuntoisia jatkamaan kilpailua. Tuomarin tulee myös valvoa vaunujen mittausta ja valjastuksen kuntoa ja oikeellisuutta.
- 1.2 Yhden tuomarin on mahdollisuuksien mukaan oltava B-osuuden maalissa valvomassa suoritettavia tarkastuksia.

Muut tuomarit liikkuvat osuuksilla päätuomarin ohjeiden mukaan.

- 1.3 Tuomarit ovat mahdollisuuksien mukaan radioyhteydessä kansliaan tai esteille, jotta epäselvyydet voidaan ratkaista nopeasti.
- 1.4 Tuomarien tehtäviin kuuluu myös maahavainnoitsijoiden ja estehenkilöstön pätevyyden tarkastus.

967 § Toimihenkilöt

1. Huomioitsijat

- 1.1 Kestävyysskokeen radan kriittisiin kohtiin on sijoitettava huomioitsijoita seuraamaan kilpailusuorituksen oikeellisuutta.
- 1.2 Huomioitsija tarkkailee kilpailijoiden A-osuudelle lähtöä ja seuraa myös muiden osuuksien aikataulun mukaista suoritusta.
- 1.3 Huomioitsijoilla tulee olla sekuntikellot, joilla he voivat mitata mahdollisten askellajivirheiden ja aikahyvitysten keston. Heille on opetettava mahdolliset tilanteet.
- 1.4 Huomioitsijan on ilmoitettava tuomaristolle kirjallisesti tai välittömästi radiolla tapaukset, joista kilpailija voidaan rangaista. Huomioitsija ei voi hylätä eikä rangaista kilpailijaa. Sen tekee tuomaristo saamiensa tietojen perusteella.
- 1.5 Huomioitsijoiden on oltava kilpailun loputtua tuomariston käytettävissä poistumislupaan asti.

2. Matka-ajanottajat

- 2.1 Maa-ajanottoa käytettäessä jokaisen osuuden alussa ja lopussa on oltava ajanottaja. Ajanottajilla on kilpailuaikataulu ja synkronoidut kellot ja he kirjaavat jokaisen valjakon lähtö- ja tuloajan. Tuomarit (TA)

varmistuvat ennen kilpailun alkua, että kaikki kellonkäyttäjät hallitsevat niiden toiminnot ja että aika otetaan aina hevosen turvan ylittäessä estealueen portin ja matkaosuuksilla lähtö- ja maalilinjan. Matkaosuuksien lähdössä ajanottaja kirjaa kilpailijan lähtöajan ”Green Card:iin”, joka annetaan avustajalle. Kelloajat kirjataan myös kilpailupöytäkirjoihin..

- 2.2 EMIT-järjestelmää käytettäessä A-osuuden lähtöpaikalla ajanottaja tarkastaa ”kilpailukorttien” nollaukset sekä lähettää kilpailijat matkalle aikataulun mukaisessa lähtöajassa ja kirjaa kilpailijan lähtöajan ”Green Card:iin”, joka annetaan avustajalle. B-osuudelle kilpailijat lähtevät aikataulun mukaisina aikoina.
- 2.3 Valjakot lähtevät osuuksille pysähdyksestä ja koko valjakko lähtölinjan takana.
- 2.4 ~~Avustaja leimaa, nousee kyytiin ja sitten valjakko saa vasta ylittää lähtölinjan. Valjakko saa ylittää lähtölinjan, kun avustaja on leimannut EMIT-kortin ja noussut vaunuun.~~ Maalissa ensin koko valjakko ylittää linjan ja sen jälkeen avustaja saa nousta vaunusta ja leimata.
- 2.5 Toimihenkilöiden on oltava kilpailun loputtua tuomariston käytettävissä poistumislupaan asti.

3. Estetuomarit

- 3.1 Jokaisella esteellä tulee olla estetuomari ja riittävästi avustajia. Heillä on pilli ja sekuntikellot, joilla otetaan aika 1/100 s tarkkuudella kilpailijan estealueella oloajasta.
- 3.2 Ajoajat sekä mahdolliset virheet kirjataan ”Estetuomarin pöytäkirjaan”. Kilpailijan esteporttien läpi ajamat portit ja ajosuunta kirjataan ajopöytäkirjaan.
- 3.3 Toimihenkilöiden on oltava kilpailun loputtua tuomariston käytettävissä poistumislupaan asti.

968 § Sijoittuminen

1. Ajan muuntaminen virhepisteiksi

- 1.1 Yhteenlasketut enimmäisajan ylitykset ja esteiden yhteisaika kerrotaan 0,25:lla sekä A- ja B-osuuksilla alle vähimmäisajan olevat sekunnit kerrotaan 0,25:llä ja näin saadut virhepisteet lisätään muihin mahdollisiin virhepisteisiin. Ajat otetaan 1/100 sekunnin tarkkuudella. Aikoja ei pyöristetä. Tulokset lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.
- 1.2 Keskeyttäneet tai hylätyt kilpailijat eivät voi sijoittua siinä osakokeessa eivätkä kokonaistuloksissa
- 1.3 Pienimmän kokonaisvirhepistemäärän saanut kilpailija on kulloinkin luokan voittaja.
- 1.4 Tasatulokseen päädyttyäessä sijoitus jaetaan

969 § Yhteenveto kestävyyskokeen virheistä

Ajuri tai avustaja käyttää shortseja	928.2	10 vp. / henkilö
Ei turvakypärää tai turvaliiviä tai selkäsuojusta	928.2	Hylkäys
Valjakko saapuu B-osuuden maaliin luokan vaatimuksia vähemmällä hevosilla	931	~~Kilpailusta-sulkeminen~~ Hylkäys
Jarruton vaunu ja hevosella ei mäkivyötä	937	Hylkäys
Yksikkövaljakko ilman mäkivyötä	940	Hylkäys
Ei täytä mainosmääräyksiä	941	Keltainen kortti
Avustajan vaihto	943.2	Hylkäys
Avustaja käsittelee ohjia, piiskaa tai jarruja, kun vaunu ei ole pysähdyksissä	943.1 & 943.2	20 vp.
Henkilö sidottuna vaunuun	943.2.3	Hylkäys
Fyysinen ulkopuolinen apu	945	Hylkäys
Avustaja avustaa hevosen esteen läpi	945.3	25 vp.
Väärä askellaji	960.8	1 vp / 5 sek
Putoavan esteosan pudottaminen	961.5.5	2 vp
Putoavan osan putoamisen estämisen yrittäminen	961.5.7	10 vp.
Moottoriajoneuvolla tai polkupyörällä ajo estealueella	962.3.5	1.kerta huomautus 2.kerta keltainen kortti
Vaunut alipainoiset B-osuuden maalissa tai liian kapeat B-osuuden maalissa lähdössä	937 & 966.1	Hylkäys
Ylitetty enimmäisaika A- ja B-osuudelle	963.5	0,25 vp./sek
Alitettu vähimmäisaika A- ja B-osuudelle	963.5	0,25 vp./sek
Yhteenskennetty esteaika	963.2	0,25 vp./sek
Kilpailija ei pysähdy niin käskettäessä	963.4.3	Hylkäys
Valjakko ei ole valmis A-osuuden lähdössä	963.4	0,25 vp / sek
Sääntöjen vastainen piiskan käyttö	964.1 & 928.1	20 vp.
Ilman piiskaa estealueelle, luopuu piiskasta tahallaan tai poistuu estealueelta ilman piiskaa	964.1	5 vp jokaisesta tapauksesta
Jokainen reitiltä poistuminen viimeisen esteen jälkeen	964.3	10 vp.
Vaunumiehistö ei ole täydellinen pakkoporteilla, osuuksien alussa tai lopussa. Jokainen tapaus.	964.5.2	Avustaja 5 vp. ja ajuri 20 vp
Avustaja poistuu liikkuvasta vaunusta B-osuudella	964.5	5 vp
Ajuri poistuu liikkuvasta vaunusta B-osuudella	964.5	20 vp
B-osuuden maalissa puuttuvan tai irtonaisen puomin kannattimen, vetoliinan tai ohjan kanssa. Jokainen tapaus.	964.7	10 vp
Pakkoportin tai esteen ajo väärässä järjestyksessä	965.2	Hylkäys
Rengas puuttuu B-osuuden maalissa.	964.7	Hylkäys

Irtonainen tai rikkoutunut puomi tai aisa B-osuuden maalissa	964.7	Hylkäys
Valjakko ei aja esteelle sisäänajoportin kautta	964.7	Hylkäys
Avustaja ei ole valjakon kyydissä sen ajaessa sisäänajoportista.	965.3.7	5vp.
Avustaja ei nouse valjakon kyytiin välittömästi esteen ulkoluolella.	965.3.2	5vp.
Valjakko ei aja esteeltä ulosajoportin kautta 5 minuutissa	965.7.3	Hylkäys
Valjakko ajaa esteportin väärään suuntaan tai väärässä järjestyksessä	965.7.3	Hylkäys
Korjattu väärä tie	965.2	20 vp.
Ajo ulosajoportista ennen kaikkien esteporttien ajoa	965.2	Hylkäys
Avustaja poistuu vaunusta estealueella	965.3	5 vp.
Ajuri poistuu vaunusta estealueella	965.3	20 vp.
Molemmat jalat esteen osalla	965.3	5 vp.
Avustaja kiipeää hevosen yli, tai puomia pitkin estellä	965.3	20 vp.
Valjaista riisuminen ja talutus esteen läpi	965.4	Hylkäys
Valjakko ei pysähdy, jos hevosen jalka on vetoliinan väärällä puolella	965.6	30 vp.
Vaunun kaatuminen	964.7.4	Hylkäys
Esteen sallitun ajan ylitys (5min)	965.7.3	Hylkäys
Hevonen ei kykene jatkamaan B-osuudelle	966.1	Hylkäys
Enimmäisajan ylittäminen kaikilla osuuksilla	968.1.1	Hylkäys

OSA XIII TARKKUUSKOE

970 § Yleistä

Tarkkuuskokeessa todetaan hevosen kunto, kuuliaisuus ja notkeus sekä kilpailijan taito ja osaaminen.

971 § Kilpailut

1. Valjakkoajon kokonaiskilpailussa käytetään virhepistekilpailua tai kilpailua kahdessa vaiheessa.
  - 1.1 Virhepistekilpailuissa huomioidaan esteillä tapahtuneet virheet ja enimmäisaikavirheet. Ainoastaan perusradan tai ensimmäisen vaiheen virheet huomioidaan kokonaiskilpailun tuloksissa.
  - 1.2 Kilpailtaessa osakilpailun voitosta voivat pienimmän saman virhepistemäärän perusradalla saaneet kilpailijat ajaa uusintaradan.

2. Aikakilpailu

Aikakilpailussa tuloksen ratkaisevat ajoaika sekunteina ja ajaksi muutetut virhepisteet. Aikakilpailua voidaan käyttää vain tarkkuuskilpailun sijoitusten määrittämiseen

972 § Rata

1. Radan rakentaminen ja mittaaminen

- 1.1 Ratamestari, TA:n ohjauksessa, on vastuussa radan suunnittelusta, radan ja esteiden rakentamisesta, merkitsemisestä ja mittaamisesta. Tuomariston puheenjohtajan tulee varmistaa, että radan pituus on mitattu tarkasti.
- 1.2 Tarkkuusajokokeen alueen tulee olla vähintään ~~70m x 120m~~ **5000 m², pienimmän mitan ollessa 40 m**, tai vastaavan kokoinen. Alueen ollessa tätä pienempi, on esteiden lukumäärää vastaavasti vähennettävä, ellei TA myönnä poikkeusta.
- 1.3 Lähtölinjan tulee sijaita 20-40m etäisyydellä ensimmäisestä esteestä ja maalilinjan vastaavasti viimeisestä esteestä.
- 1.4 Esteiden enimmäismäärä on 20 (poikkeuksena 979.3 §).
- 1.5 Radan pituus on 500 - 800 m.
- 1.6 Rata on rakennettava siten, että kilpailija n on mahdollisuus säilyttää kohtalaisen nopea tempo suurimmalla osalla rataa. Tietyt yksittäis- tai sarjaesteet hidastavat väistämättä tempoa. Tällaisten kohtien osuus radalla tulisi olla **pieni**-kokonaisuuteen nähden **pieni**.
- 1.7 Tuomaristolla tulisi olla näkyvyys kaikkiin esteisiin.
- 1.8 Tuomariston puheenjohtajan tulee kävellä ja tarkastaa rata ennen kilpailun alkua. Rata on se ajolinja, jota kilpailijan tulee ajaa suorituksessa alkaen lähtölinjan ylityksestä oikeaan suuntaan ja päättyen maalilinjaan. Radan pituus on mitattava tarkasti pyöristäen lähimpään metriin. Mittauksessa on otettava huomioon erityisesti käänöksissä, hevosten seuraaman normaalin ajolinjan etenkin käänöksissä. Tämän n normaalin ajolinjan on kuljettava keskeltä estettä. Jos radalla on vaihtoehtoinen ajolinja, tulee matka mitata pidemmän ajolinjan mukaan.

973 § Esteet

1. Kartiot

- 1.1 Esteen muodostavien kartioiden tulee olla vähintään 30 cm korkeita ja valmistettu rikkoutumattomasta muovista. Kartion yläpäässä olevaan syvennykseen asetetaan painotettu pallo siten, että se putoaa ainoastaan osumasta kartioon.
- 1.2 Jokainen este, joka koostuu yhdestä tai kahdesta (okseri) kartioparista, on yksittäiseste.

- 1.3 Esteeseen kuuluvat kartiot, punaiset ja valkoiset estemerkit, numerot sekä kirjaimet.
- 1.4 Kartioparin toisen kartion sijainti on merkittävä maahan siten, että este säilyy paikallaan koko kilpailun ajan. Mikäli mahdollista, on **myös** estelinja **myös** merkittävä siten, että esteen kulma säilyy samana koko kilpailun.
- 1.5 Peruutusta vaativia esteitä ei saa rakentaa.
- 1.6. Okseri koostuu kahdesta kartioparista suoralla linjalla. Kartioparien välinen etäisyys on 1.5 m – 3 m ratamestarin suunnitelman mukaan. Enimmäisvirhepistemäärä okseriesteellä on 3vp, kun pudotetaan yhdestä neljään palloa. Ensimmäinen pari merkitään esteen numerolla, toinen pari vain punaisella ja valkoisella estemerkillä.
- 1.6.1 Radalla saa olla ajettavana enintään viisi okseria.

2. Sarjaesteet

- 2.1 Sarjaesteiden tulee olla liitteiden mukaisia.
- 2.2 Muunnelmat tai uudentyypiset sarjaesteet tulee etukäteen hyväksyttävä valjakkokomitealla ja liittää kilpailukutsuun.
- 2.3 Sarjaesteet rakennetaan joko kartioista tai 40 – 60 cm korkeudella olevista puomeista.
- 2.4 Sarjaesteen jokainen erillisosa on oltava selvästi ryhmitelty ja sijoitettu siten, että sen pudottaminen ei aiheuta muiden osien putoamista.
- 2.5 Muita sarjaesteitä kuin ”serpentiini”, ”sik-sak”, ”kaksoiskarsina”, ”kaksois-U” tai ”aalto” ei saa rakentaa enemmistä kuin kolmesta kartioparista tai sarjaelementistä.
- 2.6 Muiden, kuin edellä kohdassa 2.5 mainittujen poikkeuksien, esteiden ajopituus ei saa ylittää 30 m. Matka mitataan esteporttien keskeltä ajolinjaa pitkin.
- 2.7 Radalla saa olla korkeintaan kolme sarjaestettä.
- 2.8 Kilpailija voi saada sarjaesteillä suoritusta tai suoritusyritystä kohden virhepisteitä enintään: 6 vp ~~+~~ kaksiosaisella **esteellä** (A+B), 9 vp ~~+~~ kolmiosaisella **esteellä** (A+B+C) ja 12 vp ”serpentiinillä”, ”sik-sakilla”, ”kaksoiskarsinalla”, ”kaksois-U:lla” tai ”**aaltolla**” (A+B+C+D) lisättynä esteen uudelleenrakentamisesta tai tottelemattomuudesta määrätyillä virhepisteillä.
- 2.9 Uusintaradalla ei saa olla sarjaesteitä (977 § ja 981 §)

3. Serpentiini, sik-sak, kaksoiskarsina, kaksois-u ja aalto

- 3.1 Serpentiini muodostuu neljästä suoralla linjalla sijoitetusta vuorotellen vastakkaisiin suuntiin olevista kartiosta. Kartiot on merkitty A, B, C ja D kirjaimin. Katso liitteet 3 ja 4.
- 3.2 Sik-Sak muodostuu enintään neljästä kartioparista joista joka toisen oikea tai vasen kartio on vuorotellen samalla suoralla linjalla (katso liite). Keskilinjalla olevat kartiot on sijoitettava siten, että suora linja kulkee joko kartion edestä, keskeltä tai takaa.
- 3.3 Kaksoiskarsina, kaksois-U ja aalto ovat esitetty liitteissä 3 ja 4.

4. Vesi ja sillat

- 4.1 Vesi- ja siltaeste on mainittava kilpailukutsussa.
- 4.2 Vesiesteen on oltava loivareunainen sekä vähintään 3 m leveä ja 20 – 40 cm syvä. 2 m leveä sisäänajo**portti**- A ja ulosajoportti B rajataan kartioilla ja palloilla.
- 4.3 Pallon tai pallojen pudotuksesta A tai B porttien kartioparilla seuraa 3 virhepistettä.

- 4.3 Silta on enintään 10 m pitkä, korkeintaan 20 cm maanpinnasta, ajoleveydeltään vähintään 3 m leveä puusta tai vastaavasta aineesta oleva, tuomarin hyväksymä rakennelma. Sisäänajopäässä on oltava viuhkamaiset johteet, sivut tulee olla laudoitetut tai kaiteella varustetut. Tuomaristo voi antaa rakenteesta poikkeusluvan, mikäli rakenne on tukeva ja kaitein varustettu. Sillan sisäänajoon (A) ja ulosajoon (B) asetetaan kartiopari ja pallot vähintään 2 m leveydelle

5. Ratamerkit

- 5.1 Rata merkitään ajosuunnassa vasemmalla valkoisella ja oikealla punaisella merkkiparilla. Merkit asetetaan enintään 15 cm päähän esteosista.
- 5.2 Mikäli koko valjakko ei kulje merkkiparin välistä tulkitaan tämä tottelemattomuudeksi (975 §.7.3 ja 975.7.6)
- 5.3 Rataan kuulumattomia ~~kääntöviittoja~~, merkkejä ja koristeita voidaan asettaa radalle ennen virallista rataa tutustumista. Niiden koskettaminen, siirtäminen tai pudottaminen ei aiheuta virhepesteitä.
- 5.4 Jokainen este, jonka läpi valjakon on ajettava, numeroidaan ajojärjestyksessä numerolaatoilla porttien sisäänajopuolella.
- 5.5 Suljetun sarjaesteen (L, U, Karsinat) osat on merkittävä selvästi eri väreillä (katso liitteet). Koko valjakon on ajettava aakkosjärjestyksessä näiden merkkien läpi.
- 5.6 Punaiset ja valkoiset ratamerkit sekä numero- ja kirjainmerkit voidaan yhdistää samoille pohjille tai ne voivat olla erikseen. Numerot on asetettava mahdollisuuksien mukaan siten, että kilpailija näkee seuraavan esteen numeron ajaessaan ulos edelliseltä esteeltä.

6. Ratapiirros

Ratamestarin ja tuomariston puheenjohtajan allekirjoittama ratapiirros tulee olla jaossa kilpailijoille sekä nähtävillä verryttelyalueella vähintään 1,5 tuntia ennen luokan alkua. Ratapiirrokselta tulee ilmetä radan pituus, arvostelu, nopeus metreinä minuutissa sekä enimmäisajat. Mikäli tuomaristo muuttaa enimmäisaikaa, on tästä ilmoitettava kuulutuksin.

7. Rataan tutustuminen

- 7.1 Rataan on voitava tutustua vähintään 1,5 tuntia ennen kilpailun alkua. Ainoastaan kilpailuasuiset tai muuten siististi pukeutuneet kilpailijat ja siististi pukeutuneet joukkueenjohtajat sekä valmentajat saavat tutustua rataa jalan. Mittapyörän käyttö on kielletty. Kiellon rikkomisesta seuraa ensimmäisellä kerralla huomautus ja toisella kerralla keltainen kortti.
- 7.2 Ainostaan ratamestari ja hänen apulaisensa saavat muuttaa tai työskennellä radalla. Kilpailijan, tai kilpailijan lähipiirin kuuluvan henkilön muuttaessa rataa, on seurauksena kilpailusta sulkeminen (D).

974 § Yhteenvetotaulukko

1. Yksittäisesteeet ja avoimet sarjaesteeet

Luokka	Minimi leveys cm	Serpentiini	Sik-Sak	Aalto	Esteiden välinen etäisyys vähintään
Hevoset	+20	6-8 m	10-12 ~~11~~ m	8-10 m	12 m
Ponit	+20	6-8 m	9-11 ~~10~~ m	8-10 m	12 m
Vaikea	+20				
Vaativa	+25				
Helppo A	+25				
Helppo B	+30				
Noviisi	+40				
II-ponit					
Vaativa	+25				
II-ponit					
Helppo A	+25				
II-ponit					
Helppo B	+30				

- 1.1 Suljettujen sarjaesteiden mitat, katso liitteet.
- 1.2 Kavennetut esteet. Enintään viiden yksittäisesteen leveyttä voidaan kaventaa 5 cm. Esteet on merkittävä erikseen erivärisillä kartioilla. ~~(eriväriset kartiot).~~
- 1.3 Vaihtoehtoiset esteet. Enintään kahdella yksittäisesteellä voi olla vaihtoehtoiset kartioparit (katso liite 5).
- 1.4 Poikkeuksellisissa olosuhteissa tuomaristo voi, kuultuaan ratamestaria, pudottaa nopeutta turvallisuuden vuoksi.
- 1.5 Uusinnassa esteiden leveyttä voidaan kaventaa enintään 10 cm tuomariston ja ratamestarin päätöksellä.

975 § Tarkkuuskilpailun arvostelu

1. Kilpailun aloittaminen

- 1.1 Ratamestari raportoi tuomariston puheenjohtajalle radan ollessa valmis. Tuomariston puheenjohtaja antaa tämän jälkeen luvan kilpailun aloittamiseen.
- 1.2 Kilpailun alettua tuomaristo voi, kuultuaan ratamestaria ja TA:ta todeta, että radan mittauksessa on tapahtunut merkittävä virhe. Tämän tulee tapahtua viimeistään kolmannen, ilman tottelemattomuuksia tai muita keskeytyksiä tapahtuneen suorituksen jälkeen ja edellyttäen että kilpailijat ovat lähteneen 45 sekunnin aikana lähtömerkistä ja ennen kuin seuraava kilpailija on lähtenyt. Tässä tapauksessa tuomaristolla on mahdollisuus muuttaa enimmäisaikaa. Mikäli enimmäisaikaa kasvatetaan, on siihen mennessä ajaneiden kilpailijoiden aikavirheet korjattava uutta enimmäisaikaa vastaaviksi. Mikäli enimmäisaikaa vähennetään, on se tehtävä siten, että siihen mennessä ajaneiden kilpailijoille ei seuraa uuden enimmäisajan mukaan aikavirheitä.
- 1.3 Jos enimmäisaikaa lisätään, se ei saa ylittää radan pituuden ja nopeuden mukaan laskettua enimmäisaikaa.

2. Virheet

- 2.1 Mikäli kilpailija ei ylitä lähtölinjaa 45 sekunnin kuluessa lähtömerkistä, käynnistyy ajanotto automaattisesti.

- 2.2 Mikäli kilpailija ei saavu radalle sen ollessa valmiina, tuomariston puheenjohtaja antaa lähtömerkin. Mikäli kilpailija ei ole saapunut radalle 45 sekunnin kuluessa, tuomariston puheenjohtaja antaa uuden **lähtöäänimerkin** ja kilpailijan suoritus hylätään.
- 2.3 Ennen lähtömerkkiä lähtenyt ja esteen läpi ajanut kilpailija saa 10 vp ja hänen tulee suorittaa lähtö uudelleen
- 2.4 Lähtö- ja maalilinjat eivät ole aktiivisia kilpailijan ajettua lähtölinjasta siihen asti kunnes kilpailija on ajanut viimeisen esteen.
- 2.5 Yksittäisestä pallon/pallojen pudotuksesta tai sarjaesteen esteosan (A, B, C, D) (pallot tai puomit) pudotuksesta saa 3 vp.
- 2.6 Vesi- tai siltaesteellä A- tai B-portin pallon/pallojen pudotuksesta seuraa 3 vp/portti.
- 2.7 **Avustajan on istuttava omalla paikallaan** Valjakon suorituksen aikana ~~on avustajan istuttava omalla paikallaan~~. Rangaistukset, katso § 981.
- 2.8 Viimeisen esteen jälkeen maalilinja on ylitettävä oikeaan suuntaan.
- 2.9 Kilpailija voi radalla ollessaan ajaa avointen sarjaesteiden osien välistä saamatta virhettä. Mikäli esteen osa rikkoontuu, katso § 981.

Vaunun kaatumisesta seuraa suorituksen hylkäys.

3. Virheet radalla

- 3.1 Kilpailija on ajanut esteportin läpi, kun koko valjakko on ylittänyt estemerkkien välisen linjan.
- 3.2 Mikäli kilpailija yrittää ajaa esteen väärästä suunnasta tai väärässä järjestyksessä, on tuomariston puheenjohtajan odotettava että koko valjakko on ajanut esteen läpi ennen äänimerkin antamista. Valjakon suoritus hylätään.
- 3.3 Jos kilpailija pudottaa tai siirtää jo ajettun esteen osan, on seurauksena 3 vp.
- 3.4 Jos kilpailija pudottaa tai siirtää myöhemmin ajettavan esteen osan, antaa tuomari äänimerkin ja ajanotto pysäytetään. Este korjataan ja kilpailija saa 3 vp sekä ajoaikaan lisätään 10 sekuntia. Uuden lähtömerkin jälkeen ajanotto käynnistetään uudelleen, kun kilpailija saavuttaa seuraavaksi ajettavan esteen.
- 3.5 Jos tuomari antaa äänimerkin suorituksen aikana, on kilpailijan pysähdyttävä välittömästi. Mikäli kilpailija ei pysähdy, voi tuomari antaa vielä toisen äänimerkin. Mikäli kilpailija ei vielä kukaan pysähdy, hänet hylätään. Avustaja voi ilmoittaa äänimerkistä kilpailijalle.
- 3.6 Jos tuomaristo on epävarma oikeasta ajosta, on sen annettava kilpailijan ajaa rata loppuun ja tehtävä vasta sitten lopulliset ratkaisunsa.

4. Esteen korjaaminen

- 4.1 Mikäli kilpailija tottelemattomuuden tai kieltäytymisen yhteydessä pudottaa minkä tahansa esteen osan annetaan äänimerkki, ajanotto pysäytetään esteen korjaamisen ajaksi, kilpailijan suoritusaikaan lisätään 10 sekuntia ja häntä rangaistaan tottelemattomuudesta. Pudonneista esteen osista ei rangaista.
- 4.2 Kun este on korjattu, annetaan uusi äänimerkki ja kilpailijan tulee ajaa uudelleen kyseinen este sekä jatkaa suoritustaan. Ajanotto käynnistetään, kun kilpailija saavuttaa korjatun esteen.
- 4.3 Mikäli kilpailija pudottaa sarjaesteellä minkä tahansa vielä ajamattoman osan kyseisellä sarjaesteellä tai mikäli valjakko poikkeaa sivuun sarjaesteeltä pudottaen esteen osan, annetaan äänimerkki, ajanotto keskeytetään esteen korjaamisen ajaksi ja kilpailijan suoritusaikaan lisätään 10 sekuntia. Kilpailijaa rangaistaan tottelemattomuudesta, mutta ei tottelemattomuuden aikana tapahtuneista pudotuksista. Ajanotto käynnistetään uudelleen kohdan 4.2 mukaisesti.

5. Varusteiden rikkoutuminen

Jos valjakon ohjat, vetoliinat, aisat tai puominkannatin ovat rikki tai irronneet tai hevosen jalka on puomin, aisan tai vetoliinan yli lähtö- ja maalilinjan välillä, on tuomarin annettava äänimerkki ja katkaistava ajanotto. Ajurin on määrättävä avustaja korjaamaan varusteet ja valjakkoa rangaistaan avustajan vaunusta poistumisesta. Kun rikkoutunut varuste on korjattu ja avustaja on takaisin omalla paikallaan, antaa tuomariton puheenjohtaja äänimerkin ja ajanotto jatkuu.

6. Kilpailijan/Avustajan poistuminen vaunusta

- 6.1 Ajurin poistuessa vaunusta seuraa joka kerta 20 vp.
- 6.2 Avustajan tai avustajien poistuessa vaunusta on ensimmäisellä kerralla seurauksena 5 vp ja toisella 10 vp. Kolmannella kerralla valjakko hylätään.
- 6.3 Avustajan on oltava vaunussa esteiden läpi ajettaessa. Poikkeuksena: avustaja voi poistua vaunusta auttaakseen hevosta esteen läpiajossa. Valjakko saa virhepisteitä avustajan vaunusta poistumisesta sekä virheitä § 981 mukaan. Avustajan on noustava vaunuun ennen seuraavaa estettä.

7. Tottelemattomuus

- 7.1 Tottelemattomuudeksi katsotaan:

- a) Valjakko lähestyy estettä, mutta viime hetkellä hevonen väistää sitä rikkomatta kuitenkaan estettä.
- b) Hevonen ryöstäytyy tai ei tuomariston puheenjohtajan mielestä ole kilpailijan hallinnassa.
- c) Valjakon pysähtyminen tai peruuttaminen suorituksen aikana missä tahansa radalla, esteen edessä, yksittäisesteen tai sarjaesteen sisällä rikkoen tai rikkomatta estettä.
- d) Koko valjakko ei kulje esteen läpi, sivuun poikkeaminen sarjaesteellä, voltti sarjaesteellä, tahallinen peruuttaminen lähtö- ja maalilinjan välissä.

- 7.2 Ensimmäisestä tottelemattomuudesta seuraa 5 vp ja toisesta 10 vp. Kolmannesta tottelemattomuudesta valjakon suoritus hylätään.
- 7.3 Mikäli tottelemattomuus tapahtuu yksittäisesteellä eli koko valjakko ei kulje esteen läpi, on kilpailijan ajettava este uudelleen. Äänimerkki annetaan vain jos este rikkoontuu (§ 975.4).
- 7.4 Mikäli tottelemattomuus tapahtuu sarjaesteellä ilman, että mikään esteensa rikkoutuu, on ajurin jatkettava suoritusta ja häntä rangaistaan tottelemattomuudesta.
- 7.5 Mikäli tottelemattomuuden yhteydessä tapahtuu esteen osan tiputtaminen (esim. sivuun poikkeaminen sarjaesteen C portilla pallo tiputtaen), tuomariston puheenjohtaja antaa äänimerkin, suoritus keskeytetään, ajanotto pysäytetään ja este korjataan. Tuomariston puheenjohtajan annettua äänimerkin, on kilpailijan ajettava este A portista alkaen. Ajanotto käynnistetään hevosen turvan ollessa A portin kohdalla. Suoritusajaksi lisätään 10 sekuntia esteen korjauksesta.
- 7.6 Millä tahansa esteellä tottelemattomuuden johdosta tapahtuneesta esteosan pudotuksesta rangaistaan vain tottelemattomuuden johdosta ja suoritusajaksi lisätään 10 sekuntia.

8. Niskurointi

Hevosen katsotaan niskuroivan, kun se missä tahansa suorituksen vaiheessa kieltäytyy liikkumasta eteenpäin, peruuttaa tai kääntyy ympäri. Tästä rangaistaan tottelemattomuutena (§ 975.7).

9. Ajanotto

- 9.1 Jokaisen valjakon ajoaika otetaan sekuntikelloilla ja/tai sähköisellä ajanottolaitteella. Ajanotto alkaa hevosen turvan ylittäessä lähtölinjan ja se päättyy hevosen turvan ylittäessä maalilinjan. Virhepisteitä voi saada kunnes koko valjakko on ylittänyt maalilinjan.

- 9.2 Mikäli mahdollista, aikanäytön tulisi näkyä kilpailijalle.
- 9.3 Ajat otetaan 1/100 sekunnin tarkkuudella.
- 9.4 Sallittu aika on kaksinkertainen enimmäisaika. Sallitun ajan ylittämisestä seuraa hylkäys.
- 9.5 Enimmäisajat lasketaan seuraavan taulukon mukaisille enimmäisnopeuksille

Luokka	Max nopeus m/min
Vaikea ponit	260
Vaikea hevoset	250
Vaativa	230
Helppo A	<u>210</u>
Helppo B	210
Noviisi	~~210~~ 200
II-ponit vaativa	<u>230</u>
II-ponit helppo A	~~230~~ 210
II-ponit helppo B	210

- 9.6 Virhepisteet enimmäisajan ylittämisestä lasketaan kertomalla ylittävä aika (1/100 sekunnin tarkkuudella) kertoimella 0,5. Virhepisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.

976 § Virhepistekilpailu

1. Määritelmä

Virhepistekilpailussa otetaan huomioon virhepisteet sekä suoritus aika.

2. Sijoittuminen

Sijoittuminen määräytyy virhepisteiden ja suoritusajan mukaan. Mikäli kutsussa mainitaan, voidaan pienimmän saman virhepistemäärän saaneiden kilpailijoiden kesken järjestää uusinta.

977 § Uusinta

1. Määritelmä

Uusinta voidaan järjestää virhepistekilpailun yhteydessä. Uusinnalla ratkaistaan vaan tarkkuuskilpailun sijoitus.

2. Sijoittuminen

- 2.1 Mikäli useampi valjakko on samalla pienimmällä virhepistemäärällä perusradan jälkeen, voidaan kutsun mukaan järjestää uusinta aikakilpailuna joko samalla tai enintään 50 % lyhennetyllä radalla.
- 2.2 Puheenjohtajatuomari, ratamestaria kuultuaan, voi päättää keilojen välin kaventamisesta uusinnassa enintään 10 cm.
- 2.3 Jos kilpailukutsussa ei ole mainintaa uusinnasta, sijoittuvat saman virhepistemäärän saaneet kilpailijat perusradan aikojen mukaiseen tulosjärjestykseen. Virhepisteiden ja aikojen ollessa tasan, sijoittuvat kilpailijat samalle sijalle.

3. Sarjaesteet

Uusintaradalla ei saa olla sarjaesteitä

4. Lähtöjärjestys

Uusinnan lähtöjärjestys on sama kuin perusradalla.

978 § Aikakilpailu

1. Määritelmä

Aikakilpailussa kaikki virhepisteet muutetaan virhesekunneiksi.

2. Esteet

Esteiden lukumäärä, rakenne ja mitat sekä radan pituus ja nopeus ovat samat kuin virhepistekilpailussa.

3. Varalla

4. Sijoittuminen

4.1 Valjakot sijoittuvat ajoaikojen ja niihin lisättyjen mahdollisten virhesekuntien muodostaman yhteisajan mukaiseen järjestykseen.

4.2 Tulosten ollessa tasan ratkaisevat virhesekunnit, tai kutsun niin määrätessä, ratkaisee uusinta voittajan. Uusinta voidaan ajaa samalla tai lyhennetyllä radalla.

979 § Kilpailu kahdessa vaiheessa

1. Määritelmä

1.1 Kilpailussa on kaksi yhtäjaksoisesti ajettavaa vaihetta. Molempien vaiheiden ajonopeus voi olla sama tai eri. Ensimmäisen vaiheen maali on toisen vaiheen lähtölinja.

1.2 Kilpailu kahdessa vaiheessa voi olla kaikkien valjakkoajokilpailujen osakokeena.

2. Kilpailun kulku

2.1 Ensimmäinen vaihe ajetaan virhepistekilpailuna ja toinen vaihe aikakilpailuna.

2.2 Molempien vaiheiden virhepisteet on määritelty kohdassa 981 §.

3. Esteet

3.1 Radan ensimmäisellä vaiheessa on 14 – 16 estettä sisältäen enintään kaksi sarjaestettä ja toisessa vaiheessa 7 – 9 estettä. Esteiden kokonaismäärä ei saa ylittää 23 estettä. Sarjaesteet eivät ole sallittuja toisessa vaiheessa.

3.2 Esteiden leveydet, katso 974 §

4. Virheet

4.1 Kilpailijoille, jotka ovat saaneet virhepisteitä ensimmäisellä osalla, annetaan äänimerkki viimeisen esteen jälkeen tai maalilinjan ylityksen jälkeen, kun enimmäisaika täyttyy. Kilpailijoiden on tällöin keskeytettävä suoritus.

4.2 Ensimmäisen vaiheen virhepisteittä ja enimmäisajan sisään ajaneet kilpailijat jatkavat toiseen vaiheeseen.

4.3 Toinen vaihe arvostellaan aikakilpailuna.

5. Sijoittuminen

5.1 Kilpailijat sijoittuvat seuraavasti: Toiseen vaiheeseen osallistuneet sijoittuvat ajan ja ajaksi muutettujen virhepisteiden summan mukaisesti.

5.2 Näiden jälkeen muut valjakot sijoittuvat ensimmäisen vaiheen virhepisteiden ja ajan mukaisesti.

5.3 Tasatulostilanteessa voidaan, mikäli kutsussa niin mainitaanessa, ajaa uusinta, jossa on kuusi estettä. Uusintarata voi koostua ensimmäisen tai toisen vaiheen esteistä.

5.4 Ainoastaan ensimmäiseen osaan osallistuneet kilpailijat sijoittuvat toisen osan ajaneiden jälkeen.

981 § Tarkkuusosakokeen virhepistetaulukko

Kuvaus	Sääntö §	Virheet
Kilpailija väärin pukeutunut	928	5 vp
Avustaja väärin pukeutunut	928	5 vp
Radalla ajaminen suorituksen aikana ilman kädessä olevaa piiskaa	928.4.2	5 vp
Piiskan pudottaminen tai pois laittaminen	928.4.3	5 vp
Ei mäkivyötä eikä vaunussa jarruja	937.1.1	Hylkäys
Yksiköllä ei mäkivyötä	940.1.15	Hylkäys
Avustaja käsittelee ohjia, jarrupoljinta tai piiskaa ajon aikana	943.2.5	20 vp
Henkilö sidottuna vaunuun	943.2.6	Hylkäys
Fyysinen ulkopuolinen apu	945.2	Hylkäys
Valjakko ei ylitä lähtölinjaa 45s kuluessa lähtömerkistä	975.1-2	Ajanotto alkaa
Lähtölinjan ylittäminen ja esteen ajaminen ennen lähtömerkkiä	975.2	10 vp ja uusi lähtö
Ei ylitä lähtö- tai maalilinjaa	975.2	Hylkäys
Pallon tai pallojen pudottaminen yksittäisesteellä	975.2	3 vp
Sarjaesteen osan pudotus	975.2	3 vp
Ajetun esteen osan pudotus	975.3.3	3vp
Vaunun kaatuminen	975.2	Hylkäys
Ajamattoman esteen rikkominen	975.3.4	3 vp + 10 s
Este väärässä järjestyksessä	975.3.2	Hylkäys
Ei pysähdy toisen äänimerkin jälkeen	975.3.5	Hylkäys
Esteen osa korjattava	975.4.1	3 vp + 10 s
Suorituksen jatkaminen ennen äänimerkkiä esteen rikkoutumisen yhteydessä	975.4.2	Hylkäys
Kilpailija poistuu vaunusta	975.6.1	20 vp
Avustaja poistuu vaunusta	975.6	
Ensimmäinen kerta		5 vp
Toinen kerta		10 vp
Kolmas kerta		Hylkäys
Avustaja auttaa hevosen esteen läpi	975.6.3	20 vp
Tottelemattomuus	975.7	
Ensimmäinen kerta		5 vp
Toinen kerta		10 vp
Kolmas kerta		Hylkäys
Enimmäisajan ylitys	975.9.6	0,5 vp / s
Sallitun ajan ylitys	975.9.3	Hylkäys
Avustaja seisoo vaunussa lähtö- ja maalilinjan välillä	975.2.7	5 vp

OSA XIV TOIMIHENKILÖT

982 § - 983 § Kulut, kuljetukset

Toimihenkilöiden kulut korvataan ~~kuten~~, SRL:n KS I ~~mukaisestiasian määrittää~~.

984 § Eturistiriita

1. Viralliset toimihenkilöt (tuomari, ratamestari, stewardi, tekninen asiantuntija) eivät voi toimia toimihenkilönä ja kilpailla samassa kilpailussa. ~~Poikkeuksena edelliseen, muissa, paitsi Ratametari voi kuitenkin kilpailla muissa kuin~~ SM-kilpailuissa, ~~ratamestari voi toimia kilpailijana, mutta tällöin~~ kilpailukutsuun on merkittävä ratamestarin avustaja, jonka on oltava valjakkoajon lisenssitoimihenkilö, tai vähintään valjakkoratamestarikurssin käynyt kilpailun tpj:n ja ratamestarin hyväksymä ratamestariharjoittelija tai muun ratsastuslajin ratamestari, joka on kilpailun tpj:n ja ratamestarin hyväksymä.
2. SM-kilpailussa viralliset toimihenkilöt eivät voi myöskään toimia vaunuavustajana.
3. Sama lisenssitoimihenkilö ei voi toimia useammassa toimihenkilöroolissa samanaikaisesti.
4. Virallinen toimihenkilö ei voi toimia kilpailussa tehtävässä, jossa tulee eturistiriita (FEI:n valjakkoajosäännöt ohjeellisena).

985 § Toimihenkilöiden luokittelu ja oikeuksien tarkastaminen

Toimihenkilöoikeuksien ylläpitämiseksi toimihenkilön on osallistuttava valjakkoajon toimihenkilölisenssikoulutukseen vähintään joka toinen vuosi.

1. Valjakkoajon tuomari

- FEI-tuomari
- A-tuomari
- B-tuomari
- C-tuomari

2. Valjakkokoulutuomari

3. Valjakkoajon tekninen asiantuntija

4. Valjakkoajon ratamestari

- FEI-ratamestari
- A-ratamestari
- B-ratamestari
- C-ratamestari

5. Valjakkoajon stewardi

- FEI-steward
- Valjakkostewardi
- Stewardi

986 § - 987 § Tuomarit

1. Tuomariston puheenjohtaja

Kaikissa valjakkoajokilpailuissa on oltava tuomariston puheenjohtaja: ~~1-Seurakilpailuluokassatasolla~~ vähintään C-valjakkotuomari, ~~2-,3- ja 4-alue- ja kansallisessa luokassatasolla~~ vähintään B-valjakkotuomari. ~~(SM-kilpailuissa tuomariston puheenjohtajan on oltava A-tuomari).~~

2. Tuomari

- 2.1 ~~3-Kansallisen luokantason~~ kilpailuissa tpj:na toimii vähintään B-valjakkotuomari ja toisena tuomariston jäsenenä vähintään C-valjakkotuomari.

Kaikissa osakokeissa on oltava tpj:n lisäksi vähintään yksi tuomari.

- Koulukokeessa kouluratsastustuomari tai valjakkokoulutuomari
- Kestävyysskokeessa vähintään C-valjakkoajotuomari.
- Tarkkuuskokeessa vähintään C-valjakkoajotuomari tai esteratsastustuomari sekä B-tuomari.

~~2.2—4 tason luokat~~

~~4 tason kilpailuissa tpj:na toimii vähintään B-valjakkotuomari (SM-kilpailuissa A-valjakkotuomari) ja toisena tuomariston jäsenenä vähintään C-valjakkotuomari (SM-kilpailuissa B-tuomari).~~

- ~~Kaikissa osakokeissa on oltava vähintään kaksi (koulukokeessa 3) tuomaria-~~
- ~~Koulukokeessa kouluratsastustuomari tai valjakkokoulutuomari. Kestävyysskokeessa on oltava vähintään kaksi valjakkotuomaria, joista ainakin toinen on B-valjakkotuomari.~~
- ~~Tarkkuuskokeessa ainakin toisen tuomarin on oltava B-valjakkotuomari. Toinen tuomari voi olla esteratsastustuomari tai valjakkoajon C-tuomari.~~

~~2.3—5 tason luokat~~

~~Ks. muut kilpailutasot~~

3. Valjakkotuomarioikeudet

3.1 A-tuomari

- toiminut aktiivisesti B-valjakkotuomarina useita vuosia
- osallistunut valjakkoajon ratamestarikoulutukseen tai koulutuomarikoulutukseen, jonka lisäksi perehtynyt valjakkoajon koulutuomarointiin
- osallistunut FEI:n valjakkoajotuomarikurssille tai muuten perehtynyt hyvin FEI:n valjakkoajokilpailusääntöihin
- voi toimia tuomariston puheenjohtajana ~~1-5 tason~~ kaikissa kilpailuissa, myös SM-kilpailut

3.2 B-tuomari

- toiminut edeltävän 2 vuoden aikana C-tuomarina vähintään tuomariston jäsenenä alue ja kansallisissa- ~~tason~~ ~~2—4~~ kilpailuissa (sis. kaikki osakokeet) sekä tuomariston puheenjohtajana ~~tason~~ ~~1-~~ seurakilpailuissa, tai tuomarina kaksissa alue- ja/tai kansallisissa ~~tason~~ ~~2—4~~ valjakkoajokilpailuissa (sis. kaikki osakokeet)
- suorittanut hyväksytysti valjakkoajon B-tuomarikurssin
- osallistunut valjakkoajon stewardkoulutukseen

- voi toimia tuomariston jäsenenä SM-kilpailuissa, sekä kaikissa valjakkoajokilpailuissa/luokissa myös tuomariston puheenjohtajana

3.3 C-tuomari

- suorittanut hyväksytysti valjakkoajon C-tuomarikurssin
- osallistunut stewardkoulutukseen
- toiminut valjakkoajokilpailuissa estetuomarina, koulu- ja tarkkuustuomarin sihteerinä sekä ajanottajana, avustanut kilpailujärjestäjää, ratamestaria, stewardia, tuomariston puheenjohtajaa, tulospalvelua, kansliaa
- voi toimia kaikissa kilpailuissa tuomariston jäsenenä, [taso1-seurakilpailuissa](#) myös tuomariston puheenjohtajana

3.4 Valjakkokoulutuomari

Valjakkoajon koulukokeen tuomarina voi toimia kouluratsastustuomari ja/tai valjakkokoulutuomari. Valjakkokoulutuomarin ei tarvitse olla valjakkotuomari.

- on suorittanut hyväksytysti valjakkokoulutuomarikoulutuksen ja koearvostelut, toiminut valjakkoajon koulukokeessa tuomarin sihteerinä sekä tulospalvelussa
- ennen oikeuksien saamista on saanut hyväksytyyn tuloksen valjakkoajon koulukokeesta vähintään helposta luokasta tai suorittanut valjakkomerkin.
- voi toimia kaikissa valjakkokilpailuissa koulukokeen tuomarina

4. Oikeuksien myöntäminen

C- ja B-tuomarioikeudet sekä valjakkokoulutuomarioikeudet myönnetään anomuksesta. SRL nimeää A-tuomarit kokemuksen perusteella.

5. Ikärajat

Tuomarin alaikäraja on 22 vuotta ja yläikäraja 70 vuotta.

988 § Tekninen asiantuntija (TA)

1. Tekninen asiantuntija

SM-kilpailuissa vaaditaan tekninen asiantuntija, mikäli tpj:n kanssa ei ole toisin sovittu. Alemman tason kilpailuissa TA ei ole pakollinen.

2. TA:n toimivalta, tehtävät ja vastuu:

- Tarkastaa radat ja varmistaa, että ne täyttävät kilpailusääntöjen vaatimukset
- Varmistaa, että radat ovat kaikille samanarvoiset eikä paikallistuntemuksesta ole apua.
- Esittää järjestäjille mahdolliset ratojen muutokset ja muut parantamista tarvitsevat kohteet.
- Tarkistaa, että estetuomarit sekä ajanottajat ovat saaneet koulutuksen ja osaavat suorittaa heille kuuluvat tehtävät.
- Tarkistaa kilpailijoiden, toimihenkilöiden ja yleisön kannalta kulkureittien, verryttelyalueiden, tallien, katsomoiden eli koko kilpailualueen tekniset järjestelyt ja turvallisuuden.
- Seuraa järjestelyjen hyväksymisen jälkeen kilpailun kulkua ja tuloslaskentaa.
- Hyväksyy lähtölistat yhdessä tpj:n kanssa.
- Lisäksi FEI:n määrittämät tehtävät TA:lle soveltuvin osin kilpailun tpj:n kanssa linjattuna.

3. TA-oikeudet

TA:n on oltava vähintään valjakkoajon B-ratamestari tai B-tuomari. Tämän lisäksi on suoritettava hyväksytysti SRL:n määrittelemä koulutus.

4. Oikeuksien myöntäminen

TA-oikeudet myönnetään anomuksesta.

5. Ikärajat

TA:n alaikäraja on 25 vuotta ja yläikäraja 70 vuotta.

989 § Ratamestarit

1. Ratamestari

- Kilpailukutsussa on oltava vastaavan ratamestarin nimi. Ratamestari on tuomariston puheenjohtajan / TA:n alainen.
- Sama henkilö voi toimia kaikkien osakokeiden ratamestarina.
- Ratamestari vastaa radan kulkureitistä ja merkitsemisestä, esteiden rakentamisesta sekä esteiden ja ratojen mittaamisesta.
- Ratamestari luovuttaa valmiit radat tuomaristolle.
- Tuomari saa aloittaa kilpailut vasta ratamestarin ilmoitettua kaiken olevan valmiina. Radan luovutuksen jälkeen vastuu kilpailun kulusta siirtyy tuomarille.
- Vain ratamestari ja hänen apulaisensa saavat kilpailun aikana muuttaa rataa ja työskennellä sillä. Jos kilpailija tai valjakkomiehistö jäsen muuttaa rataa, on seurauksena ko. valjakon hylkääminen.

2. Ratamestarioikeudet

2.1 A-ratamestari

- toiminut aktiivisesti B-valjakkoratamestarina useita vuosia
- osallistunut valjakkoajon tuomarikoulutukseen
- osallistunut FEI:n valjakkoajoratamestarikurssille tai muuten perehtynyt hyvin FEI:n valjakkoajokilpailusäntöihin
- voi toimia ratamestarina kaikissa valjakkoajokilpailuissa, myös SM-kilpailut

2.2 B-ratamestari

- toiminut edeltävän 2 vuoden aikana C-ratamestarina
- suorittanut hyväksytysti valjakkoajon B-ratamestarikurssin
- voi toimia ratamestarina kaikissa muissa kansallisissa kilpailuissa paitsi SM-kilpailut

2.3 C-ratamestari

- suorittanut hyväksytysti valjakkoajon C-ratamestarikurssin
- toiminut vähintään B-ratamestarin apulaisena kahdessa ~~tason 2—4-alue-~~ ja kansallisissa kilpailuissa, suunnitellut ja toteuttanut hyväksytysti kaksi ~~tason 2-alue~~ kilpailua (valvojana ja hyväksyjänä vähintään B-ratamestari).
- voi toimia ~~tason 1- seura~~ kilpailuissa ratamestarina, sekä ratamestarin apulaisena ja valvonnan alla rakentaa ratoja ~~2-aluekilpailussatasolla~~.

3. Oikeuksien myöntäminen

C- ja B-ratamestarioikeudet myönnetään anomuksesta. SRL nimeää A-ratamestarit kokemuksen perusteella.

4. Ikärajat

Ratamestarin alaikäraja on 22 vuotta ja yläikäraja 70 vuotta.

990 § Steward

1. Päästewardi

Kilpailuihin on nimettävä päästewardi: vähimmäisvaatimuksena ~~tason 2—4~~ [alue- ja kansallisiin](#) kilpailuihin valjakkostewardi

2. Muut stewardit

Kilpailuihin nimetään tarvittava määrä muita stewardeja päästewardin avuksi. Nämä stewardit toimivat päästewardin alaisuudessa.

3. Stewardin tehtävät

Päästewardi ja tpj. linjaavat tehtävät ja valvontapaikat.

Stewardin tehtäviin kuuluvat mm. seuraavat:

- yleinen ohjeistus ja opastus hevosen hyvinvointiin, kilpailupaikalla toimintaan, kilpailujärjestäjien ohjeisiin ym. liittyen
- verryttelyn, kulkureittien, tallien ym. valvonta
- suitsituksen ja valjastuksen tarkastus
- vaunujen tarkastus (punnitus, mittaus, kunto, turvallisuus, toimivuus jne.)
- kestävyyskokeessa maali- ja lähtöalueet, taukopaikka

4. Stewardioikeudet

Steward-koulutus on määritelty SRL:n koulutusjärjestelmässä. Valjakkostewardilta vaaditaan kokemusta stewardina toimimisesta valjakkoajokilpailuissa, hyvää lajituntemusta, valjastus- ja ajotaitoa. SRL:n koulutusjärjestelmässä on tarkempi kuvaus.

5. Oikeuksien myöntäminen

Stewardi- ja valjakkostewardioikeudet myönnetään anomuksesta.

6. Ikärajat

Stewardin alaikäraja on 22 vuotta, valjakkostewardin 25 vuotta. Yläikäraja on 70 vuotta

991 § Appeal Committee

Ei vaadita CAN-kilpailuissa Suomessa.

992 § - 993 § Kilpailujen eläinlääkäri

Kilpailujen eläinlääkärin on oltava paikalla ainakin kestävyyskokeen aikana.

994 § ~~VammaisPara~~valjakkoajo

Erillisiä ~~vammaispara~~valjakkoajoluokkia voidaan järjestää. Luokat ovat avoimia ajureille, joilla on virallinen luokitus ~~vammaispara~~valjakkoajoon, vrt. ~~vammaispara~~ratsastus.

Tarvittaessa noudatetaan FEI:n määrittämiä sääntöjä.

Mikäli ajuri osallistuu ei-[vammaispara](#)valjakkoajoluokkaan ja haluaa hyödyntää luokituksensa edellyttäviä apuvälineitä ym., tulee hänen esittää virallinen luokituskortti kilpailun järjestäjälle, tpj:lle ja päästewardille ennen kilpailun alkua.

LIITTEET

Liite 1 Valjakkotarkastus

1. Arvostelun pisteasteikko 0-10.
2. Valjakkotarkastuksessa otetaan huomioon pääasiassa valjakon turvallisuus ja sääntövaatimusten täytyminen. Valjaiden laatu ja sopivuus hevosille ovat tärkeitä tarkastuskohteita.
3. Tuomarin on arvioitava kunkin valjakon kohdalla tämän edellytykset kilpailun jatkamiseen. Valjakon on korjattava osoitetut puutteellisuudet ja esitettävä valjakko uudelleen tuomarille ennen kuin se saa luvan jatkaa kilpailua. Valjakkotarkastuksessa ja koulukokeessa on käytettävä samoja, muuntelemattomia ja säätelemättömiä varusteita (ellei tuomari anna muita ohjeita).
4. Ohjeita eri arvostelukohteiden huomioimiseen:

A. AJURI JA AVUSTAJA

Esiintyminen, vaatetus, päähine, käsineet ja hevosten käsittely:

1. Sisäänajo, pysähdys, esiintyminen, tervehdys
2. Päähine, käsineet, napit, solmio, paita, kaulukset
3. Vaatetuksen siisteys ja puhtaus
4. Vaatetuksen yhteensopivuus kokonaisuuteen
5. Ajurin asento, huomion kiinnittäminen hevosiin, ohjien ja ajopiiskan käyttö, esiliina
6. Avustajan tapa käsitellä hevosia, yhteistyö
7. Avustajan nopea ja rauhallinen toiminta
8. Ajurin ryhti ja henkilökohtainen siisteys
9. Avustajan ryhti ja henkilökohtainen siisteys
10. Yleisvaikutelma (ajuri ja avustaja)

B. HEVONEN (HEVOSET)

Kunto, esiintyminen, puhtaus, yhteensopivuus, kengitys:

1. Hoito, puhdas ja kiiltävä karva
2. Lihavuus: sopiva, hyvä kunto ja suorituskyky
3. Lihakset: selvät selkä-, reisi- ja kaulalihakset
4. Kavionhoito ja kengitys
5. Esiintyminen: rauhallisuus, kuuliaisuus, luottavaisuus
6. Hevosen/hevosten sopivuus valjakkoajoon
7. Harja ja häntä harjatut/letitetyt
8. Puhtaat kaviot ja vuohiset
9. Puhtaat sieraimet, silmäkulmat ja silmät
10. Yleisvaikutelma: Tyyppi, koko, muoto, tasapainoisuus, väri ja merkit

C. VALJAAT

1. Oikein sovitettut, vetokohta, vetolinja, vyöt ja hihnat oikein asetetut
2. Länget ja rintaremmit oikeassa paikassa, vyöt kiristetty, soljet kiinni
3. Länget/rintaremmi/luokka sopivat silojen malliin ja koristeluun
4. Ohjat ja liinat
5. Oikeanmalliset kuolaimet, asento ja kireys
6. Helat ehjät, puhdistetut, syöpymättömät, kiillotetut
7. Vyöt ja liinat oikeissa paikoissa ja helposti irrotettavissa
8. Sopiva turparemmi ja silmälaput
9. Nahan ja ompeleen laatu, rasvatut, pehmeät, kiiltävät
10. Yleisvaikutelma: tarkoitukseen sopivuus

D. VAUNUT

Kunto, siisteys, vetopuomin korkeus ja pituus, sekä varaosat

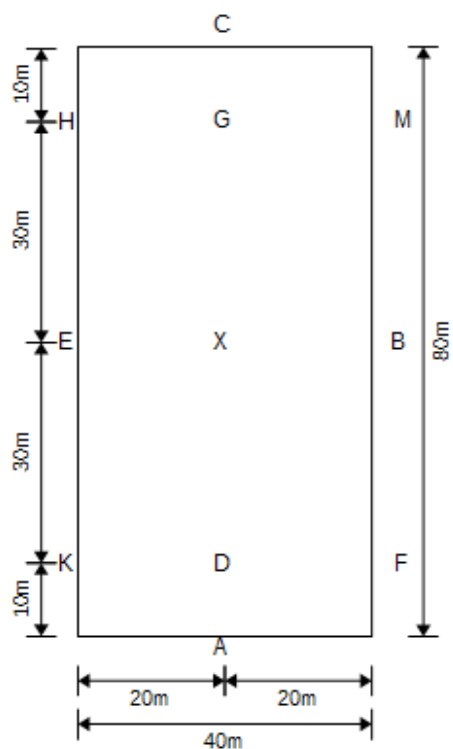
1. Vaunu täyttää kilpailusääntöjen sekä kilpailukutsun vaatimukset
2. Metallin- ja puuosien laatu, eheys, oikea mitoitus
3. Pintakäsittelyn korkealaatuisuus
4. Hyvin rasvatut laakerit ja kääntöpöytä, ehjät tiivisteet
5. Puomin/aisojen oikea korkeus ja sopiva pituus
6. Lyhdyt, oikean malliset valaisimet, puhtaus
7. Pyöränlaakereiden oikea kireys, toimivat jarrut
8. Oikea istuinten paikka ja kiinnitys, ehjät tynnyt
9. Ehyet varaosat, puhtaat ja hyvässä kunnossa
10. Yleisvaikutelma: tasapainoinen, tyyliin sopiva

E. YLEISVAIKUTELMA

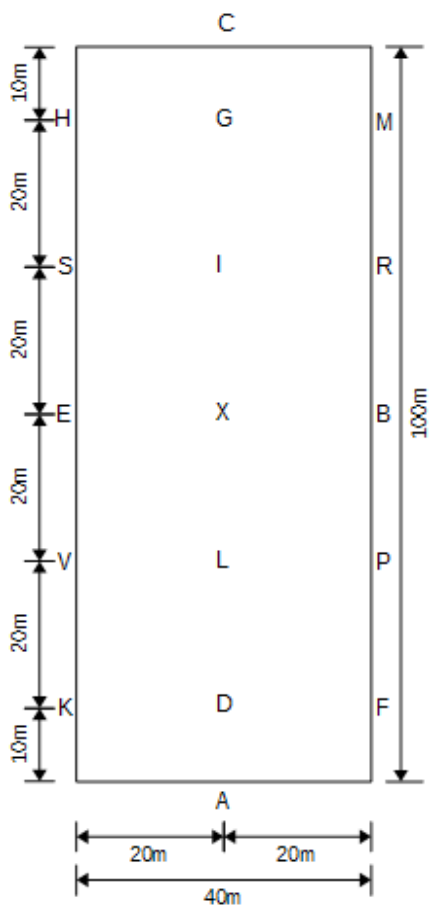
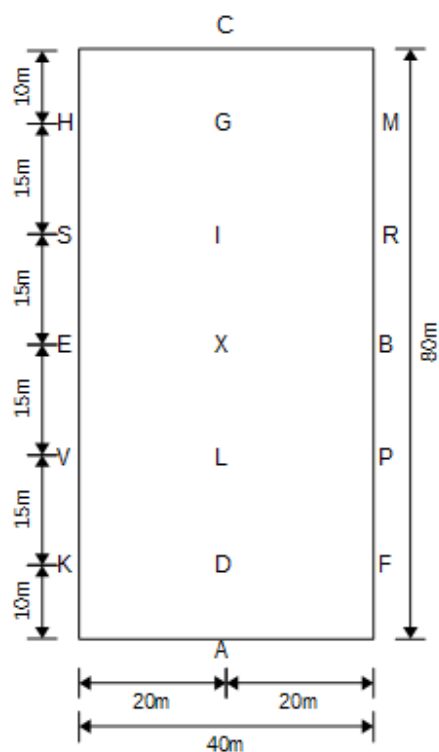
1. Ajuri ja avustaja
2. Hevoset
3. Valjaat
4. Vaunut
5. Hevoset sopivat yhteen vaunujen kanssa
6. Miehistön vaatetuksen sopivuus kokonaisuuteen
7. Valjaiden yhteensopivuus vaunujen kanssa
8. Valjakko on sopiva jatkamaan kilpailua
9. Valjakko tuo hyvää mainosta valjakkoajolle
10. Valjakko herättää katselijoissa nostalgisia tunteita.

Liite 2 Koulukokeen rata

80 x 40

100 x 40 m

Liite 3 Suljetut sarjaesteet

(Elements must be separated 20cm – 40cm)

1. Single “L”

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – a pair of red and white markers; set within 15 cm element.

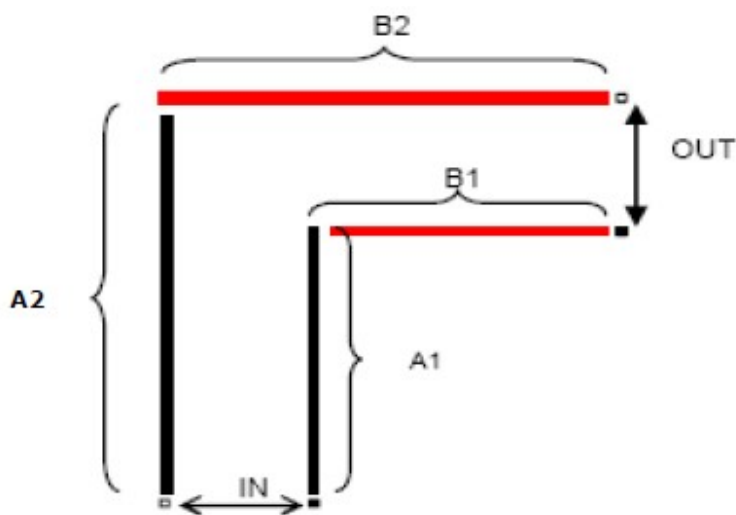
<A> at the IN gate and <<B>> at the OUT gate

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B1	B2	OUT
Single	3	8	11	8	11	3
Pair	3	8	11	8	11	3

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B1	B2	OUT
Single	3	8	11	8	11	3
Pair	3	8	11	8	11	3

2. Double "L"

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

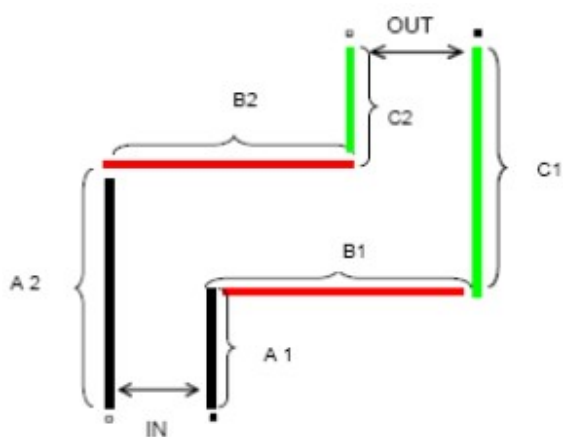
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Within 15 cm of OUT

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C	C1	C2	OUT
Single	3	5	9	4	10	9	4	9	5	4
Pair	3	5	9	4	10	9	4	9	5	4

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C	C1	C2	OUT
Single	3	5	9	4	9	9	4	9	5	4
Pair	3	5	9	4	9	9	4	9	5	4

3. Single “U”

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

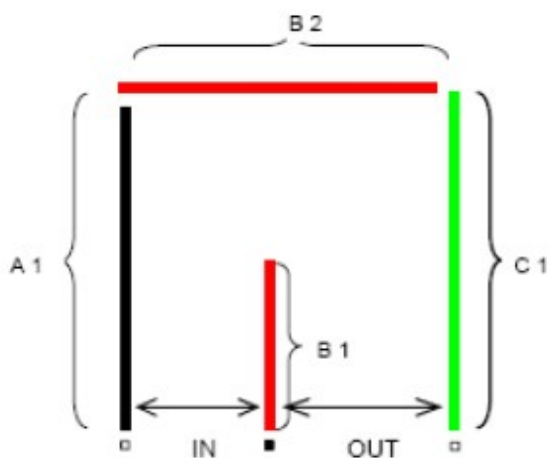
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Outside but within 15 cm of C,

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	B	B1	B2	C1	OUT
Single	3	9	4	5	7	9	4
Pair	3	9	4	5	7	9	4

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	B	B1	B2	C1	OUT
Single	2	8	3	5	5	8	3
Pair	3	9	4	5	7	9	4

4. Double "U"

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

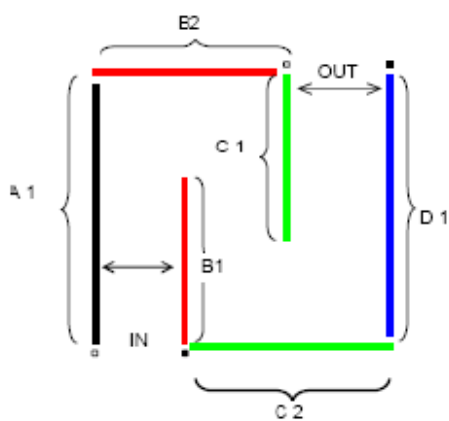
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Within 15 cm of OUT

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	B	B1	B2	C	C1	C2	D1	OUT
Single	3	12	4	8	7	4	8	8	12	4
Pair	3	12	4	8	7	4	8	8	12	4

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	B	B1	B2	C	C1	C2	D1	OUT
Single	2	9	3	6	5	3	6	6	9	3
Pair	3	12	4	8	7	4	8	8	12	4

5. Box

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

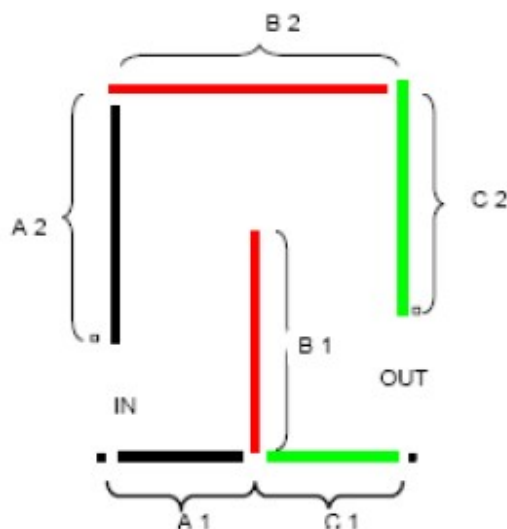
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Outside but within 15 cm of C.

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C1	C2	OUT
Single	3	4	8	4	7	8	4	7	4
Pair	3	4	8	4	7	8	4	7	4

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C1	C2	OUT
Single	2	3	7	3	6	6	3	6	3
Pair	3	4	8	4	7	8	4	7	4

6. Double Box

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

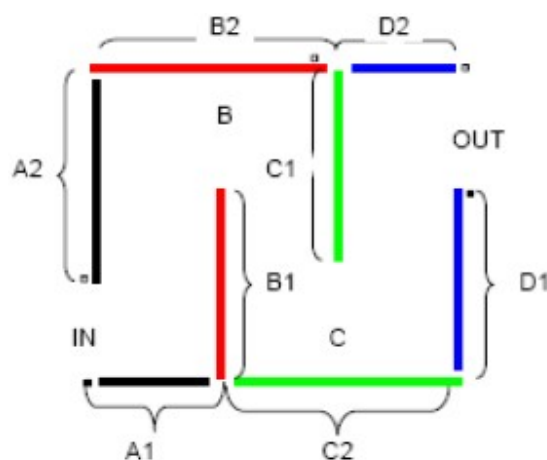
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Within 15 cm of OUT

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C	C1	C2	D1	D2	OUT
Single	3	4	8	4	7	8	4	7	8	7	4	4
Pair	3	4	8	4	7	8	4	7	8	7	4	4

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C	C1	C2	D1	D2	OUT
Single	2	3	8	3	7	6	3	7	6	7	3	3
Pair	3	4	8	4	7	8	4	7	8	7	4	4

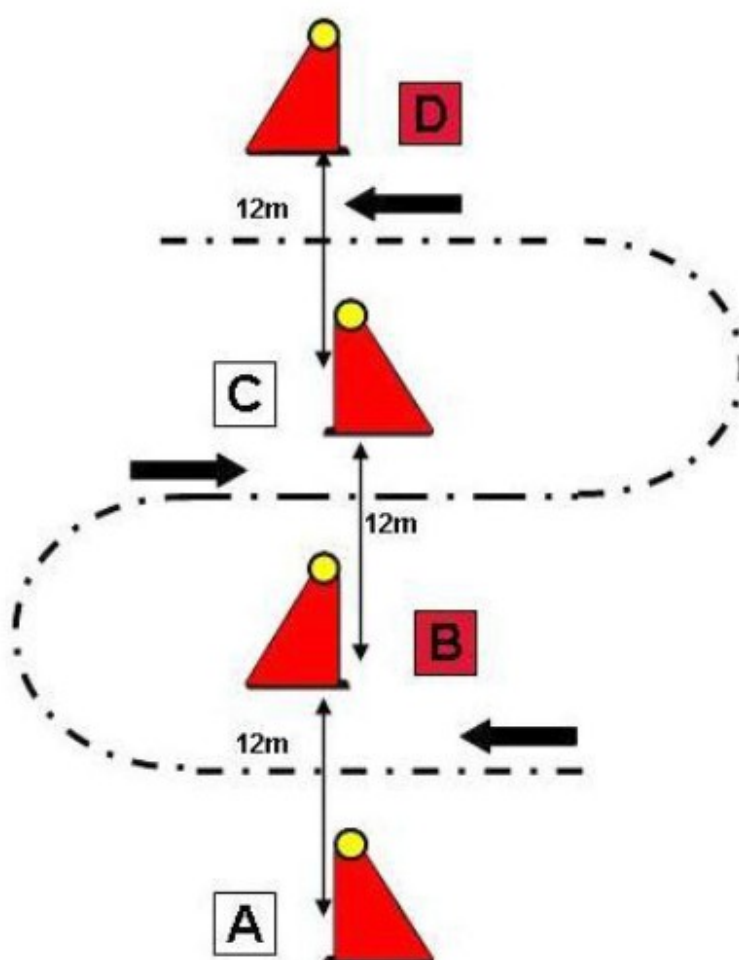
Liite 4 Avonaiset sarjaesteet

1. Serpentine

Minimum distance between Cones Center to Center

	Horses	Ponies
Pair	8m	8m
Single	8m	8m

Cones to be set in a straight line with marker on opposite sides.

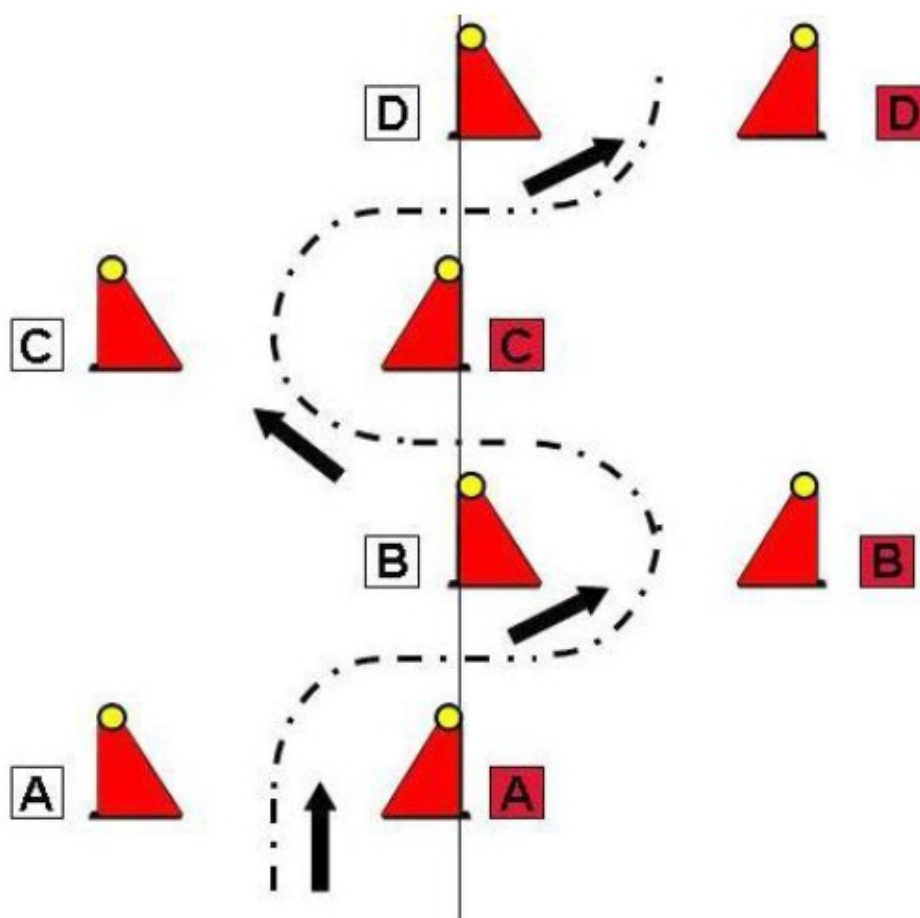
2. Sik-Sak

Minimum distance between Cones Center to Center

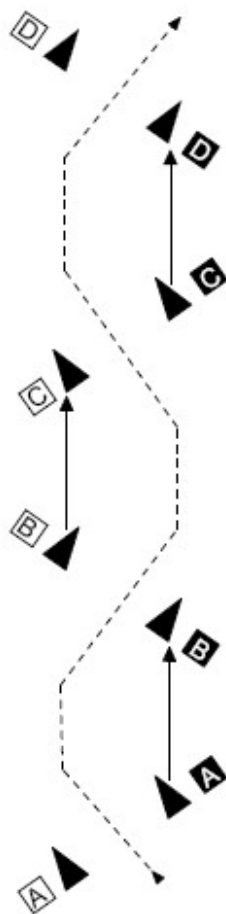
	Horses	Ponies
Pair	11m	10m
Single	11m	10m

Centre line cones to be set in a straight line, either in front, at the middle or at the rear of the cone (as shown above) with markers placed within 15cm.

The centre line cone shall not be adjusted, the outside cone shall be set to the required track width.

3. Aalto

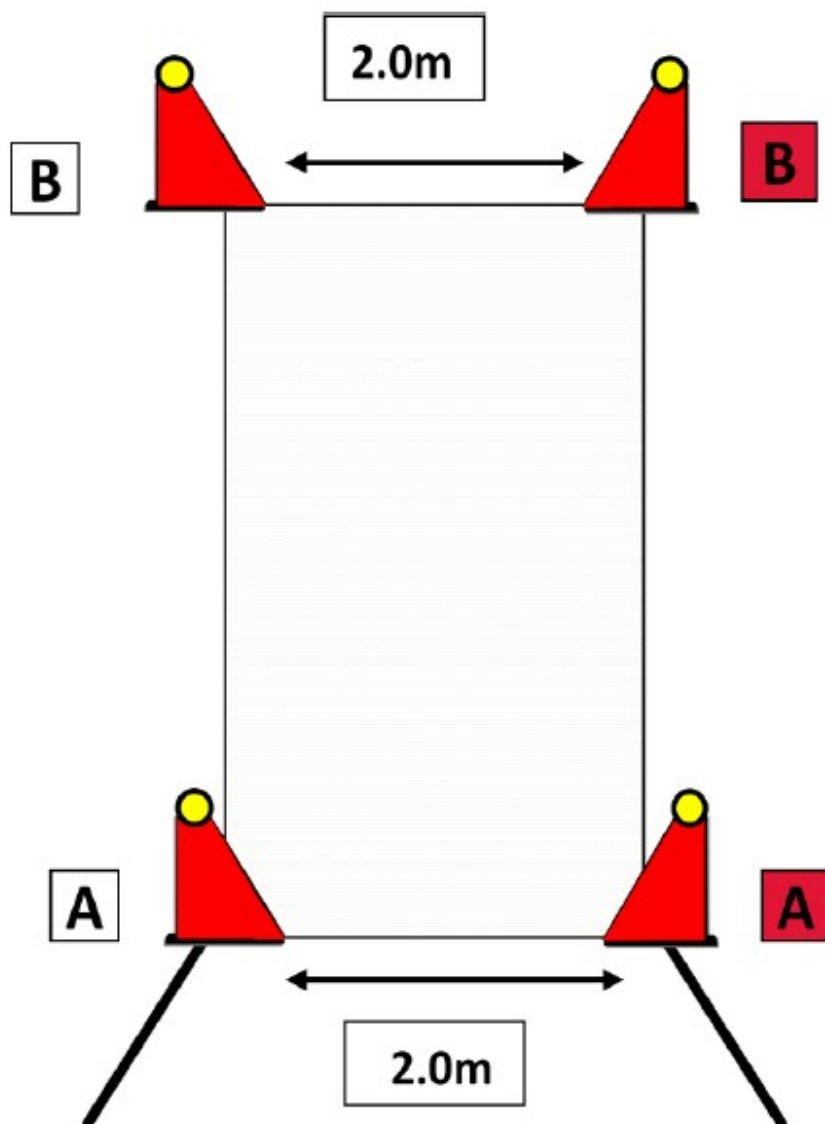
	Parit ja yksiköt
Min. etäisyys keilojen välistä	Min 8 Max 10 m
Kartioparin kulma suhteessa keskiviivaan.	noin. 45 °

Liite 5 Silta

Dimensions:

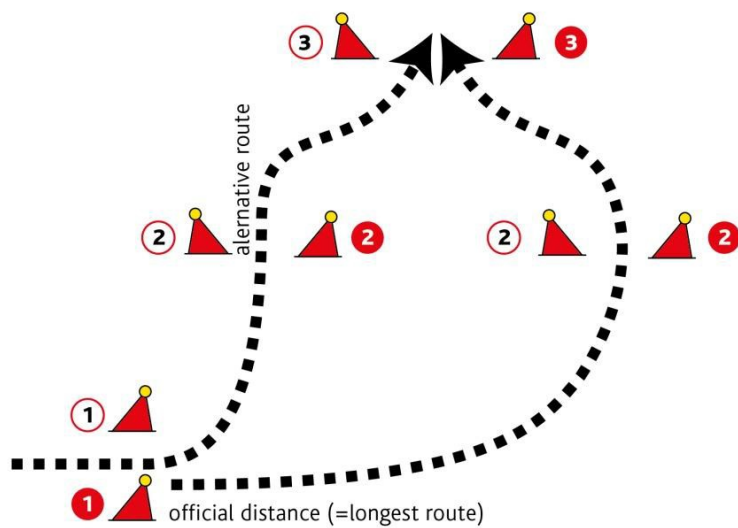
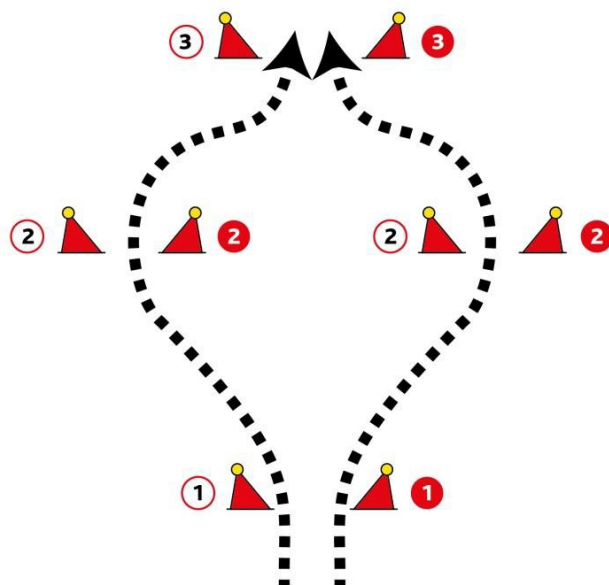
10m x 3m; maximum 20 cm high with fan shaped wings

Cones required at both ends adjacent to bridge, with red and white letters A at entrance and letters B at exit, set at a constant clearance of 2.5 meters for all classes.

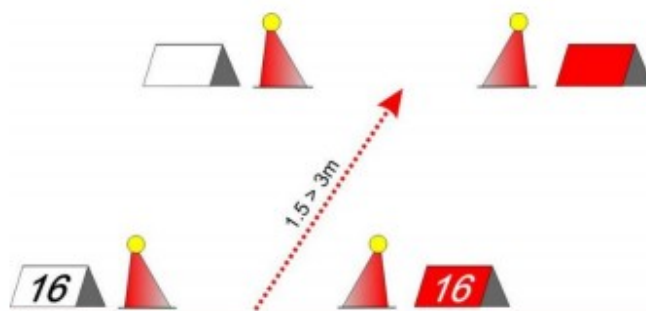
Liite 6 Vaihtoehtoinen/valinnainen kartiopari

Pidempi matka mitataan radan pituuteen

Liite 7 Okseri.

- Kartioparien välinen etäisyys 1.5 – 3 metriä. Etäisyys mitataan palloista.
- Okseri lasketaan yhdeksi esteeksi.
- Okserin välistä saa ajaa.

Liite 8 Valjakkoajon Suomen mestaruuskilpailujen säännöt

1 § Yleistä

- 1.1 Suomen mestaruuskilpailuja voidaan järjestää seuraaville kategorioille
  - poniyksiköt
  - poniparit
  - hevosyksiköt
  - hevosparit
  - Juniori- ja nuoret ajurit
- 1.2 SM-kilpailujen taso on vaikea. Juniori- ja nuorten ajurien kilpailu käydään tasolla helppo, poikkeuksena tarkkuusportit +25 cm
- 1.3 SM-kilpailujen tulee sisältää kolme osakoetta.
- 1.4 SRL vahvistaa SM-kilpailujen puheenjohtajatuomarin.
- 1.5 Valjakkoajon lajikomitea vahvistaa vuosittain SM-kilpailussa ajettavat kouluohjelmat.
- 1.6 SM-kilpailuissa mestaruusluokkiin osallistuvien hevosten 1. tarkastus tulee tehdä ennen A-koetta.

2 § Luokkien yhdistäminen

- 2.1 Mikäli SM-luokkaan, pois lukien juniori- ja nuorten ajurien SM-luokka, on ilmoittautunut kilpailijoita alle vaadittavan SM-statuksen määrän, luokat yhdistetään ensisijaisesti seuraavasti:
  - poniyksiköt ja poniparivaljakot
  - hevosyksiköt ja hevosparivaljakot
- 2.2 Kukin kilpailija ajaa alkuperäisen luokkansa mukaisen kouluohjelman.
- 2.3 Jos ponit ja hevoset yhdistetään samaan luokkaan, kukin kilpailija ajaa koulukokeessa alkuperäisen luokkansa mukaisen kouluohjelman ja kestävyyskokeessa alkuperäisen luokkansa mukaisilla tempoilla.
- 2.4 Yhdistetyssä poniluokassa kilpaillaan ponivaljakoiden mestaruudesta ja yhdistetyssä hevosluokassa hevosvaljakoiden mestaruudesta. Jos poni ja hevoset yhdistetään samaan luokkaan, kilpaillaan valjakkoajon Suomen mestaruudesta.
- 2.5 Juniori- ja nuorten ajurien SM-luokkaa ei yhdistetä muihin SM-luokkiin. Mikäli luokkaan on ilmoittautunut kilpailijoita alle vaadittavan SM-statuksen määrän, kilpaillaan valjakkoajon mestaruudesta.

3 § Osallistumisoikeus

- 3.1 Voidakseen osallistua SM-kilpailuun, on ajurin ja hevosten pitänyt osallistua edellisen 24 kuukauden aikana vähintään joko yhteen vaikeaan luokkaan ja saada hyväksytty tulos kokonaiskilpailusta sekä enintään 65 virhepistettä koulukokeesta tai kahteen vaativaan luokkaan (~~vuonna 2016 vaativa A-luokkaan~~) ja saada hyväksytty tulos kokonaiskilpailusta sekä enintään 60 virhepistettä koulukokeesta. Kilpailun tulee sisältää kaikki kolme osakoetta. Vaaditut tulokset tulee olla suoritettu ennen ilmoittautumisajan päättymistä.
- 3.2 Voidakseen osallistua juniori- ja nuorten ajurien SM-luokkaan ajurilla ja hevosella on oltava kuluvalta tai edelliseltä kaudelta vähintään yksi hyväksytty suoritus valjakkoajossa kokonaiskilpailusta vähintään helppo A-luokasta.

- 3.3 Valjakko, jolla on hyväksytty tulos SM-kilpailuista edelliseltä kaudelta, on oikeutettu osallistumaan SM-kilpailuun.
- 3.4 Parivaljakossa 3.1 § mukainen kilpailutulos vaaditaan kahdelta hevoselta.
- 3.5 Yksikkö ponin korkeuden tulee olla yli 120 cm. pariponien tulee olla vähintään 108 cm korkuisia.
- 3.6 Yksikköhevosen on oltava vähintään 6-vuotias.

4 § Osallistuminen useammalla valjakolla

- 4.1 Kilpailija voi kilpailla useamman kategorian mestaruudesta.
- 4.2 Kilpailija voi osallistua yhteen kategoriaan useammalla valjakolla. Tällöin hänen on ilmoitettava puolen tunnin kuluessa koulukokeen virallisen tuloksen julkistamisesta, millä valjakolla hän kilpailee mestaruudesta.
- 4.3 Mestaruusluokan kestävyyskokeessa kilpailija ajaa aina ensin mestaruudesta kilpailevalla valjakolla.
- 4.4 Mestaruusluokan tarkkuuskokeessa kilpailijat, jotka eivät kilpaile mestaruudesta, lähtevät osakokeen viimeisinä.
- 4.5 Kestävyyskokeessa mestaruusluokan kilpailija ei saa ennen omaa suoritustaan toimia vaunuavustajana muissa mestaruusluokkien valjakoissa.

Liite 9 (Valtakunnallinen) ~~2-tason-alue~~mestaruus

- Valjakkoajossa ~~2-tason-alue~~mestaruudesta kilpaillaan valtakunnallisesti.
- Valtakunnallinen ~~2-tson-alue~~mestaruus, luokat:
  - II-poniyksiköille
  - I-ponivaljakot (sis. yksiköt ja parit) sekä II-ponipareille.
  - Hevosvaljakot (sis. yksiköt ja parit)
- ~~2-tason-alue~~luokka, taso helppo
- Mestaruusluokan tulee sisältää 3 osakoetta (koulu, kestävyys, tarkkuus) samassa kilpailussa
- Mikäli mestaruusluokkaan on ilmoittautunut alle kolme kilpailijaa, yhdistetään poni- ja hevosluokat yhdeksi ~~2-tason-alue~~mestaruusluokaksi
- kukin kilpailija ajaa alkuperäisen luokkansa mukaisen kouluohjelman
- Avoin valjakoille, jotka ovat saavuttaneet hyväksytyin tuloksen vähintään valjakkoajon ~~2-tason-alue~~luokasta (vuonna 2015, aiemmin helposta luokasta), vuonna 2016-2018 helppo B -luokasta (sis. kaikki osakoheet) ja jotka eivät kuluvalle tai edellisellä kaudella ole osallistuneet valjakkoajon 4-tason luokkaan.
- parivaljakossa kilpailutulos vaaditaan kahdelta hevoselta
- Valjakkoajon lajikomitea vahvistaa vuosittain ajettavat kouluohjelmat.
- Kilpailija voi kilpailla sekä ponimestaruudesta että hevosmestaruudesta, mutta eri hevosilla
- Kilpailija voi osallistua luokkaan useammalla valjakolla. Tällöin hänen on ennen kilpailun alkua ilmoitettava, millä valjakolla hän kilpailee mestaruudesta.
- Mestaruusluokan kestävyyskokeessa kilpailija ajaa aina ensin mestaruudesta kilpailevalla valjakolla.
- Mestaruusluokan tarkkuuskokeessa kilpailijat, jotka eivät kilpaile mestaruudesta, lähtevät osakokeen viimeisinä
- Kilpailun järjestäjäalue vastaa mestaruusmitalien ja ruusukkeiden hankkimisesta
- Alueet voivat halutessaan palkita tämän lisäksi oman alueensa valjakoita

Liite 10 Valjakkoajon **2-tason-alue**luokkien sääntötarkennukset

Valjakkoajon aluetoiminnan tarkoituksena on lisätä lajin tunnettavuutta harrastetasolla sekä lisätä vuosittaisten kilpailujen määrää ja saada uusia valjakoita lajin piiriin.

1 Määritelmä

2-tason-alueluokkia ovat SRL:n jäsenseurojen järjestämät, KIPA:an merkityt valjakkoajokilpailut.

2 Kilpailumuodot

Kilpailu voi koostua joko yhdestä, kahdesta tai kolmesta osakokeesta.

Kilpailujärjestäjän on pyrittävä järjestämään valjakkoajokilpailuissa koulukoe tai tarkkuuskoe ennen kestävyyskoetta.

3 Kilpailujen taso

Katso § 901.

4 Osanottajat

2-tason-alueluokat ovat avoimia kaikille SRL:n jäsenseuroja edustaville kilpailijoille, jotka ovat seurojen varsinaisia jäseniä (SRL:n seuran jäsen tai perhejäsen) ja joilla on voimassa oleva **2-alue**luokkiintasolle oikeuttava kilpailulupa (maksut ovat kirjautuneet KIPA:an). ~~Kilpailulupa anotaan ja lunastetaan oman seuran kautta. Lupaa myöntäessään seuran tulee varmistua siitä, että kilpailijan taidot ja sääntötuntemus ovat riittävät.~~

2-tason-alueluokissa kilpailevilla kypärän käyttö on pakollista kilpailupaikalla ajettaessa. Myös avustajan tulee käyttää kypärää vaunuilla ollessa.

Vaunuavustajan on oltava SRL:n kuuluvan seuran varsinainen jäsen (SRL:n seuran jäsen tai perhejäsen) tai vaunuavustajalla tulee olla SRL:n Green Card.

Hevosella/ponilla tulee olla voimassa SRL:n vuosimaksu (maksu näkyy kirjautuneena KIPAssa).

Hevosella/ponilla tulee olla SRL:n ohjeiden mukainen voimassaoleva influenssarokotus. Jos **2-tason-alue**luokkien yhteydessä järjestetään **1-seura**tason luokkia, vaaditaan rokotustodistus myös niihin osallistuvilta hevosilta ja poneilta.

Ponien mittaaminen ja mittatodistus katso SRL KS I Yleinen osa. **2-alue**tason poniluokkiin osallistuvilta vaaditaan mittaustodistus.

Valjakolla tulee olla kilpailuun ilmoittautduttassa voimassa oleva valjakkonumero. Jos **2-tason-alue**luokkien yhteydessä järjestetään **1-tason-seurakilpailu**luokkia, vaaditaan valjakkonumerot myös **1-tason** seurakilpailuluokkiin osallistuvilta valjakoilta.

5-6 Varalla

7 Kilpailuoikeudet

Valjakkoajon **2-tason-alue**luokassa valjakko saa osallistua kestävyyskokeeseen vasta, kun valjakolla on hyväksytty suoritus koulukokeesta.

Kilpailija saa halutessaan osallistua vain koulu- ja/tai tarkkuuskokeisiin.

8 Vaunut ja valjaat

2-tason-alueluokissa suositellaan sääntöjen mukaisia vaunuja sekä vetoliinon ja vetokartun tai vastaavan käyttämistä. Mäkivyöt ovat pakolliset yksiköillä kestävyyskokeessa. Vaunuissa tulee olla heijastimet (punainen taakse ja valkoinen eteen). Lyhtyjen käyttö ei ole pakollista noviisi- ja helpoissa

luokissa. Noviisi- ja helpoissa -luokissa saa kilpailla yksiakselisella vaunulla. Ilmakumirenkaat ovat sallitut kaikissa luokissa.

9 Kestävyysskoe

Noviisiluokassa laukkaaminen esteellä ollessa on kielletty. Muissa luokissa laukkaaminen on sallittu ajettaessa § 937 mukaisilla varusteilla. Yli viiden sekunnin yhtenäisestä laukasta samalla estealueella rangaistaan 1.kerta 5 vp, 2. kerta 10 vp ja 3.kerta hylkääminen.

10 Tarkkuuskoe

Noviisiluokassa laukkaaminen tarkkuusradalla on kielletty. Muissa luokissa laukkaaminen on sallittu ajettaessa § 937 mukaisilla varusteilla. Yli viiden sekunnin yhtenäisestä laukasta rangaistaan 1. kerta 5 vp, 2. kerta 10 vp ja 3. kerta hylkääminen.

11 Kilpailukalenteri ja kutsu

Valjakkoajon kilpailut hyväksyy valjakkokomitea. Tämän lisäksi noudatetaan järjestävän seuran alueen antamia ohjeita. Kutsut hyväksyy tpj ja valjakkokomitean nimeämä henkilö ja ne julkaistaan KIPA:ssa.

12 Tuomaristo

Katso liite.

13 Kilpailuradat/suunnitelmat

Kaikki valjakkoajon **2-tason-alue**luokissa käytettävät radat/suunnitelmat on hyväksyttävä vähintään B-tasoisella ratamestarilla.

14 Tarvittavat lääkintä-/eläinlääkintähenkilöt

Valjakkoajon **2-tason-alue**luokissa noudatetaan SRL:n kilpailusääntöjen yleistä osaa sekä valjakkoajon kilpailusääntöjä kilpailuissa tarvittavien lääkintä/eläinlääkintä henkilöiden osalta. Valjakkoajon **2-tasolla-alue** kilpailuja järjestävä seura/seurat huolehtivat tarvittavien henkilöiden kutsumisesta paikalle sekä toimittavat tarpeelliset ilmoitukset alueen sairaanhoidosta ja eläinlääkinnästä vastaaville tahoille sekä pelastus- että poliisiviranomaisille.

Osakoe	lääkintäryhmä	ambulanssi	lääkäri	eläinlääkäri	hevosambulanssi	ilmoitus
Koulukoe	suositellaan				suositellaan	kyllä
Tarkkuuskoe	suositellaan				suositellaan	kyllä
Kestävyysskoe	kyllä*	kyllä*	kyllä*	kyllä	kyllä	kyllä

* koulutettu ensiapuryhmä ja/tai lääkäri ja/tai ambulanssi

*) Ambulanssin kutsuminen paikalle valjakkoajon aluekilpailuissa on kilpailujen lääkärin harkinnassa. Jos ambulanssin saapuminen kilpailupaikalle tapaturman sattuessa on erittäin nopeaa, voi lääkäri myöntää järjestäjille luvan olla kutsumatta ambulanssia kilpailupaikalle. Kilpailujen järjestäjillä ei ole oikeutta muuttaa lääkärin päätöstä missään kilpailun vaiheessa. Koulu- ja tarkkuuskokeen aikana on kilpailujen järjestäjän varmistuttava siitä, että ambulanssi ja eläinlääkäri ovat nopeasti saatavilla tapahtumapaikalle näiden osakokeiden aikana.

Liite 11 Valjakkoajon ~~1-tason-seurakilpailu~~luokkien sääntötarkennukset

Valjakkoajon ~~1-tason-seurakilpailu~~luokkien tarkoituksena on lisätä lajin tunnettavuutta harrastetasolla sekä kasvattaa vuosittaisten kilpailujen määrää ja saada uusia valjakoita lajin piiriin.

1 Määritelmä

~~1-tason-Seurakilpailu~~luokkia ovat SRL:n jäsenseurojen ja jäsentalliin järjestämät kilpailut. Vain KIPA:an laitettut kilpailukutsut ja tulokset antavat kilpailijoille osallistumisoikeuden (§ 913.1).

~~Kilpailukutsu/tulokset voidaan julkaista myös muulla tavalla.~~

2 Kilpailumuodot

Kilpailussa kilpaillaan koulu- ja/tai tarkkuuskokeessa.

3 Kilpailujen taso

Luokat voivat olla helppoja, vaativia ja vaikeita. Katso §901. Kouluohjelmia käytetään valjakkoajon hyväksytyjä kouluohjelmia (www.ratsastus.fi).

4 Osanottajat

Luokat ovat avoimia kaikille SRL:n jäsenseuroja edustaville kilpailijoille, jotka ovat seurojen varsinaisia jäseniä (SRL:n seuran jäsen tai perhejäsen). Kipassa julkaistuihin kilpailuihin vaaditaan E-kilpailulupa ~~,- joka anotaan ja lunastetaan oman seuran kautta SRL:n ohjeiden mukaisesti. Lupaa myöntäessään seuran tulee varmistua siitä, että kilpailijan taidot ja sääntötuntemus ovat riittävät.~~

~~1-tason-Seurakilpailu~~luokissa kilpailevilla kypärän käyttö on pakollista kaikissa luokissa kilpailupaikalla ajettaessa. Myös avustajan tulee käyttää kypärää vaunuilla ollessa.

Vaunuavustajan on oltava SRL:n kuuluvan seuran varsinainen jäsen (SRL:n seuran jäsen tai perhejäsen) ~~,- tai vaunuavustajalla tulee olla SRL:n Green Card.~~

Jos ~~1-tason-Seurakilpailu~~luokkia järjestetään ylemmän tason kilpailujen yhteydessä, vaaditaan SRL:n ohjeiden mukainen voimassaoleva influenssarokotus myös ~~1-tason-seurakilpailu~~luokkiin osallistuvilta hevosilta ja poneilta.

Valjakolla tulee olla kilpailuun ilmoittau~~t~~dussa voimassa oleva valjakkonumero ~~,- Jjos -tason- 2seurakilpailuluokkienä yhteydessä järjestetään -tason-1alue~~luokki~~en~~ en yhteydessä ~~,- vaaditaan valjakkonumerot myös 1-tason luokkiin osallistuvilta valjakoilta.~~

~~1-tason-seurakilpailu~~luokissa **poneilta** ei vaadita mittaustodistusta.

5 Ikärajat

Ikärajat määritelty § 912.1

6 Kilpailuoikeudet

Kilpailija saa halutessaan osallistua vain koulu- tai tarkkuuskokeisiin. Kilpailijalta ei edellytetä aikaisempia kilpailusuorituksia.

7 Vaunut ja valjaat

~~1-tason-Seurakilpailu~~luokissa suositellaan sääntöjen mukaisia vaunuja sekä vetoliinujen ja vetokartun tai vastaavan käyttämistä. Vaunuissa tulee olla heijastimet (punainen taakse ja valkoinen eteen). Lyhtyjen käyttö ei ole pakollista. Yksiakselisella vaunulla saa kilpailla. Ilmakumirenkaat ovat sallitut kaikissa luokissa.

9 Tarkkuuskoe

Noviisiluokissa laukkaaminen tarkkuusradalla on kielletty. Muissa luokissa laukkaaminen on sallittu ajettaessa § 937 mukaisilla varusteilla. Yli viiden sekunnin yhtenäisestä laukasta rangaistaan 1.kerta 5 vp, 2. kerta 10 vp ja 3.kerta hylkääminen.

10 Kilpailukalenteri ja kutsu

Kutsut hyväksyy tpj ja Kipassa julkaistavat kutsut myös valjakkokomitean nimeämä henkilö.

11 Tuomaristo

Katso Liite.

12 Kilpailuradat/suunnitelmat

Kaikki valjakkoajon ~~1-tason-seurakilpailu~~ luokissa käytettävät radat/suunnitelmat on hyväksyttävä vähintään B-tasoisella valjakkorataimestarilla.

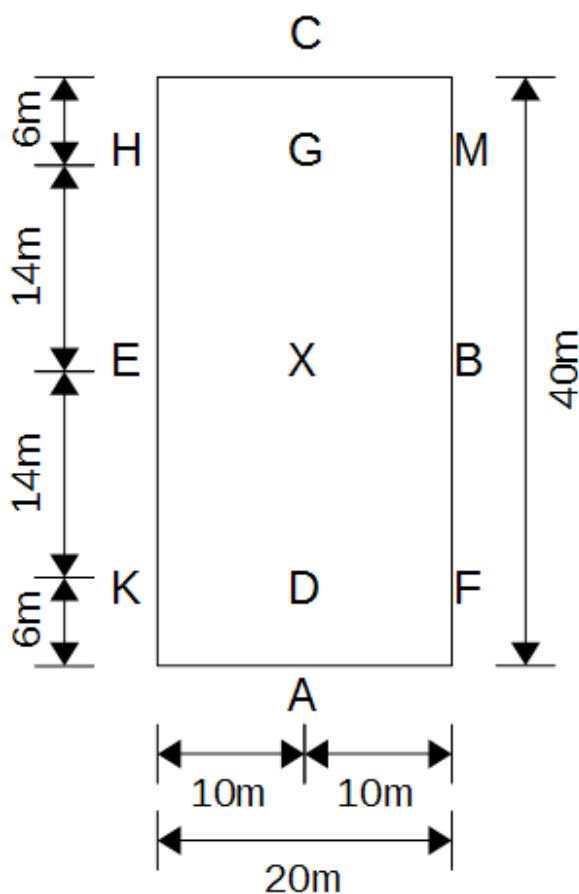
13 Tarvittavat lääkintä-/eläinlääkintähenkilöt

Valjakkoajon ~~1-tason-seurakilpailu~~ luokissa noudatetaan SRL:n kilpailusääntöjen yleistä osaa sekä valjakkoajon kilpailusääntöjä kilpailuissa tarvittavien lääkintä/eläinlääkintä henkilöiden osalta. Valjakkoajon ~~1-seuratasolla~~ kilpailuja järjestävä seura/seurat huolehtivat tarvittavien henkilöiden kutsumisesta paikalle sekä toimittavat tarpeelliset ilmoitukset alueen sairaanhoidosta ja eläinlääkinnästä vastaaville tahoille sekä pelastus- että poliisiviranomaisille.

Liite 12 Säännöt II-poniysiköiden kilpailemiseen valjakkoajossa

1. II-poniysiköt eli sk. 120 cm ja sen alle olevat ponit kilpailevat omassa luokassaan, poikkeuksena noviisiluokka, johon voi osallistua luokan sääntöjen mukaisesti.
2. Kilpailu käydään kilpailukutsun mukaisesti helppo tai vaativa-tasolla.
- 3.1 II-ponivaljakoilla ei vaadita vaunuavustajaa yksiakselisessa vaunussa. Valjakolla on kuitenkin oltava avustaja, joka on koko ajan saatavilla ja valmiina auttamaan tarvittaessa. Poikkeuksena 8-11 –vuotiaat ajurit, joilla on kilpailualueella ajettaessa aina oltava vaunussa vähintään 18-vuotias avustaja.
- 3.2 Mikäli valjakolla ei ole vaunuavustajaa mukana kilpailusuorituksen aikana, saa maassa oleva avustaja leimata EMIT-kortin sekä tarvittaessa avustaa estealueen ulkopuolella, mutta tarvittavat apuvälineet on oltava kilpailusuoritusta tekevällä valjakolla vaunussa.
4. Koulukoe suoritetaan 20mx40m radalla.
5. Kestävyyskoe on yksiosainen (vain B-osuus). Ennen ensimmäistä estettä on vähintään 500 m mittainen matkaosuus.
6. Kestävyyskokeen pituus, nopeus ja esteiden määrä kts § 960.
7. Muilta osin noudatetaan KS I Yleinen osa ja KS IX Valjakkoajossäännöt sekä kilpailukutsussa mainittuja määräyksiä.

20mx40m rata

Liite 13 Tarkkuuskoululuokka

- Helppo, vaativa, vaikea.
- Kaikissa luokissa voidaan ajaa millä tahansa lajiin sopivilla vaunuilla turvallisuus- ja toimivuusnäköhdät huomioon ottaen. Vaunuavustajan on istuttava omalla paikallaan.
- Noudatetaan koulukokeen sääntöjä (esim. jalkasuojat kielletty).
- Ajetaan luokan tasoon sopiva, voimassa oleva kotimainen valjakkokouluohjelma, joka on ilmoitettava kilpailukutsussa.
- 4 – 8 kpl portteja radan kulkuun nähden loogisella paikalla ja luokan vaativuustason huomioon ottaen.
- Kartioiden leveys 20 – 40 cm kilpailusääntöjen tarkkuuskokeen tasovaatimusten mukaisesti. Leveys on ilmoitettava kilpailukutsussa.
- Aikaa ei oteta.
- Pallon pudotuksesta seuraa 3 virhepistettä, jotka lisätään koulukokeen tulokseen. Samasta kohdasta voi saada virhepisteet vain kerran.
- Virhepisteet merkitään koulupöytäkirjan loppuun.
- Kilpailun voittaa pienimmän virhepistemäärän saanut.
- Tuomarina toimii valjakkokilpailusääntöjen edellyttämä koulukokeen tuomari.
- Tarkkuuskeilojen sijoittelusta ja määrästä päättää tpj. tai kilpailuun nimetty ratamestari.

Liite 14 Säännöt valjakkoajon yksipäiväiseen kolmiosaiseen kilpailuun

1. Koulukoe

Luokan tason mukainen.

2. Tarkkuuskoe

Luokan tason mukainen.

Maratonvaunuilla ajettaessa avustaja saa seistä.

3. Kestävyysskoe

Helppo luokka 2 estettä, vaativa luokka 3 estettä, vaikea 4 estettä.

Sama este voidaan ajaa useampaan kertaan.

Porttien määrä esteillä on luokan tason mukainen.

4. Kilpailun kulku.

Koulukoe ajetaan ensin.

Myöhemmin päivällä ajetaan yhdistetty tarkkuus- ja kestävyyskoe.

Tarkkuuskoe vastaa kestävyyskokeen A-osuutta.

Koulu-, tarkkuus- ja kestävyyskoe ajetaan samoilla, kestävyyskokeen sääntöjen mukaisilla, vaunuilla.

Ajurin ja avustajan varusteet ovat kestävyyskokeen sääntöjen mukaiset. Täysi-ikäisen ajurin/avustajan ei tarvitse käyttää turvaliiviä koulukokeessa.

Tarkkuuskokeen jälkeen siirtymä taukopaikalle, josta lähtö B-osuudelle.

Liite 15 Indoor-kilpailut

- Virhepistekilpailu.
  - pallon pudotus 3 vp (missä tilanteessa tahansa).
  - suoritus aika muutetaan virhepisteiksi 1 sekunti = 0,25 vp.
  - esteen hajottaminen ja tottelemattomuus (kieltäytyminen) esteellä 3 vp + 10 sek (vrt. tarkkuuskoe).
  - kestävyyskoetyyppisellä esteellä korjattu väärä tie 20 vp (vrt. kestävyyskoe).
  - kestävyyskoetyyppisellä esteellä korjaamaton väärä tie hyl.
  - väärä tie hyl.
  - vaunuavustaja käyttää ohjia, piiskaa tai jarruja 20 vp.
  - vaunuavusta pois vaunusta 1. tai 2. kerta à 5 vp.
  - ajuri pois vaunusta 20 vp.
  - 1. tai 2. tottelemattomuus ei virhepisteitä, 3. tottelemattomuus hyl.
  - enimmäisajan ylitys 0,25 vp/sek.
  - ohjat, puominkannatinhihna tai vetoliinat hajoavat tai ovat käyttökeltottomat, tpj. kilauttaa kelloa, vaunuavustaja korjaa tilanteen → 5 vp, ajanottokello pysäytetään.
  - ei ylitä lähtö- tai maalilinjaa oikeaan suuntaan ratapiirroksen mukaisesti hyl.
  - vaunu kaatuu hyl.
  - ulkopuolinen fyysinen apu hyl.
  - vaunuavustaja ei kyydissä maalilinjaa ylitettäessä hyl.
- Keilojen leveys ilmoitetaan kilpailukutsussa.
- kestävyyskoetyyppisten esteiden porttien leveys 3 – 4 m.
- maratonvaunut, pukeutuminen kestävyyskokeen sääntöjen mukaisesti.
- muutoin noudatetaan soveltuvin osin kestävyyskokeen ja tarkkuuskokeen sääntöjä.

Liite 16 Yhteenveto osakokeiden mitoista ja kouluohjelmista

	Koulukoe	Kestävyyskoe										Tarkkuuskoe						
		A					B											
	Ohjelma	pituus max	Nopeus max hevoset/ponit	pituus max	pituus max	Nopeus max hevoset/ponit	Esteet max	Portit max	Leveys	Nopeus max								
Vaikea	*	9000	15/14 13/12	800	9000	14/13	7	6	20	Hevoset 250 Ponit 260								
Vaativa	3. ~~3~~ 4. tai FEI Test 2*C	7000	14/13 12/11	800	7000	12,5/11,5	6	6	25	230								
Helppo A	~~3.4~~ tai FEI Test J and YD 2.6 tai FEI Ch P 1	5000	13,5/12,5 11/10	800	6000	12/11 11,5/10,5	6	5	25	210								
Helppo B	~~2.3~~ , 2.6 tai FEI Ch P 1	5000	13/12 11/10	800	5000	11,5/10,5	5	5	30	210								
Noviisi	2.4, 2.4p	X	X	X	4000	11/10/9/11-ponit	4	4	40	200								
11-poniyksiköt Vaativa	3.3p	X	X	X	7000	11	6	6	25	230								
11-poniyksiköt Helppo A	~~2.3~~ ~~3.4~~ p	X	X	X	6000	10	6	5	25	210								
11-poniyksiköt Helppo B	2.3p	X	X	X	5000	9,5	5	5	30	210								
Koulukoe	Helpossa luokassa voi annetun kouluohjelman sijasta ajaa Fei Test J and YD. Helpossa luokassa lyhdyt ei pakolliset.																	
	Vaativassa luokassa voi annetun kouluohjelman sijasta ajaa FEI 3*C HP1 -kouluohjelman.																	
*Vaikkeassa luokassa kouluohjelmiana edellisen, kuluvan tai seuraavan vuoden MM-ohjelma																		
Vuonna 2020																		
<table border="1"> <tr> <td>H1</td> <td>FEI 3*B HP1</td> <td>P1</td> <td>FEI 3*B HP1</td> </tr> <tr> <td>H2</td> <td>FEI 3*B HP2</td> <td>P2</td> <td>FEI 3*B HP2</td> </tr> </table>											H1	FEI 3*B HP1	P1	FEI 3*B HP1	H2	FEI 3*B HP2	P2	FEI 3*B HP2
H1	FEI 3*B HP1	P1	FEI 3*B HP1															
H2	FEI 3*B HP2	P2	FEI 3*B HP2															
(tilanne 4.12.2019)																		
Kestävyyskoe	Noviisiluokassa laukka ei sallittu, varusteet vapaat.																	
	Helpossa luokassa laukka sallittu sääntöjen mukaisilla varusteilla ajettaessa.																	
Osallistumisoikeus	Päästäkseen seuraavalle tasolle on kolmen osakkeen kilpailusta saatava hyväksyty lopputulosta ja koulukokeen lopputuloksesta on saatava enintään 55 vp, tai kahdessa eri kilpailussa enintään 65 vp.																	
	Helppoon luokkaan voi osallistua ilman aiempaa kilpailukokemusta. Kestävyyskokeeseen voi osallistua, kun koulukokeen lopputuloksesta on hyväksytty pistemäärä.																	
	Noviisiluokassa on omat sääntönsä. Kestävyyskokeeseen voi osallistua, kun koulukokeen lopputuloksesta on hyväksytty pistemäärä.																	

Liite 17. Valjakkooajon kilpailutasotaulukko

Vaatimukset	Seurakilpailu	Aluekilpailu	Kansallinen kilpailu
Kilpailu	koulu- ja/tai tarkkuus tarkkuuskoulu	3-os. valjakkooajokilpailu koulu- ja/tai tarkkuus tarkkuuskoulu indoor-kilpailu	3-os. valjakkooajokilpailu koulu- ja/tai tarkkuus indoor-kilpailu
Vaativuus	Helppo, vaativa, vaikea	1-päiväinen 3-osainen kilpailu Helppo, vaativa. Vaikea luokka, mikäli vain koulu- ja/tai tarkkuusosakoe	1-päiväinen 3-osainen kilpailu Vaativa, vaikea Helppo (erityisryhmille) SM-kilpailu
Kilpailulupa (vähintään)	E: kaikki luokat	D: helpot luokat	B
Vaunuvuustaja	Vaunuvuustajalla (groomi) on oltava kaikissa luokissa ja kaikilla tasoilla seurajäsenyys (SRL) tai SRL:n Greencard.		
Kilpailun kesto pv	1 - 2 pv	1 - 3 pv	1 - 3 pv
Järjestämisosikeus	seurat ja SRL:n hyväksymät toimijat	seurat ja SRL:n hyväksymät toimijat	seurat ja SRL:n hyväksymät toimijat
Kohderyhmä	kaikki ent. 1-taso, kilpailuharjoitus	nuoret hevoset, juniorikuskit, kokemattomat kilpailijat, Seuratasolta nousevat kilpailijat.	Ent. 2-5-taso
Toimihenkilöt (minimi) (ks. tarkemmin alla)	<i>tpj., rtm. (ks. taulukon lopusta tarkempi erittely)</i>	<i>tpj., rtm., stew.</i>	<i>tpj. + 1 tuom., rtm., päästew. + 1 stew.</i>
tpj. (minimi)	C-valjakkotuomari jos pelkkä koulukoe: valjakkokoulutuomari	B-valjakkotuomari	B-valjakkotuomari SM A-valjakkotuomari
Huom! Tpj. voi toimia omien oikeuksiansa mukaisesti koulutuomarina, kestävyyskokeen tuomarina, tarkkuustuomarina. Tuomari, ratamestari ja stewardit eivät voi olla samassa kilpailussa samanaikaisesti näissä tehtävissä useammassa roolissa, poikkeuksena seurakilpailut.			
koulutuomarit (minimi)	min. 1 kouluratsastustuomari tai valjakkokoulutuomari	min. 2 (Noviisiluokassa 1) kouluratsastustuomari tai valjakkokoulutuomari	min. 2 kouluratsastustuomari tai valjakkokoulutuomari, SM-luokassa min. 3
tarkkuustuomarit (minimi)	min. 1 valjakkotuomari tai esteratsastustuomari	min. 1 valjakkotuomari tai esteratsastustuomari	min. 2 valjakkotuomari (toisena tuomarina voi toimia esteratsastustuomari) SM: min. 3 tuomaria
kestävyyskokeen tuomarit (minimi)	-	min. 1 (= tpj.)	min. 2 = tpj. + valjakkotuomari SM: min. 2 = tpj. + vähintään B-valjakkotuomari
ratamestari (minimi)	C-ratamestari	B-ratamestari	B-ratamestari SM: A-ratamestari

päästewardi (minimi)	-	lajistewardi (valjako)	lajistewardi (valjako) SM: I-lajistewardi (valjako)
muut stewardit (minimi)	-	min. 1 yleisstewardi	min 1 yleisstewardi SM: min. 1 lajistew. (valj.)
eläinlääkäri	-	kestävyysskokeen aikana	kestävyysskokeen aikana
lääkäri/ambulanssi/ ensivasteryhmä	-	kestävyysskokeen aikana	kestävyysskokeen aikana
Kilpailijoiden eteneminen tasolta toiselle (kokeneella yli 18-v. kilpailijalla = tulos vähintään avoimesta SM-tasolta, pysyvä osallistumis oikeus kaikille tasolle kaikilla hevosilla)	-	§ 913 lisäksi rotumestaruuksissa ja aluetason mestaruudessa omat kvaalinsa	§ 913 lisäksi SM:ssä omat kvaalinsa
Palkintorahat / esinepalkinnot	ruusukkeet (+ esine- ja/tai rahapalk. mahdollisia)	ruusukkeet (+ esine- ja/tai rahapalk. mahdollisia)	ruusukkeet (+ esine- ja/tai rahapalk. mahdollisia) SM: ruusukkeet + esine- ja/tai rahapalk.
Kilpailumaksut	suhteessa palkintoihin ja olosuhteisiin (jos vain ruusukkeet: suhteessa pakollisiin kuluihin)	suhteessa palkintoihin ja olosuhteisiin (jos vain ruusukkeet: suhteessa pakollisiin kuluihin)	suhteessa palkintoihin ja olosuhteisiin (jos vain ruusukkeet: suhteessa pakollisiin kuluihin) SM-luokissa raha-/esinepalkinnot
Ranking	D-luparanking: helpot luokat kaikilta tasoilta sekä vaativat luokat alueluokista; B-luparanking: kansallisten vaativat ja vaikeat luokat.		
Olosuhde-vaatimukset	soveltava koulu- ja tarkkuuskenttä (suoritusalue)	soveltava koulu- ja tarkkuuskenttä (suoritusalue) soveltava ja riittävän turvallinen kestävyyskoeealue	koulukokeessa 40 x 100 m rata (tarkkuuskokeessa vastaavan kokoinen alue) sekä erillinen verryttelyalue (ulkokilpailut) kestävyyskokeessa vähintään sääntöjen määrittämä estemäärä, joista vähintään 3 kiinteitä*
Olosuhdetavoitteet ja – vaatimukset (yleistä)	Hallikilpailuissa olosuhdevaatimukset soveltuvin osin. Tavoitteena on, että kaikissa kilpailuissa on asiallinen yleisöalue/katsomo, kanttini, kuulutus, tiedotus, tulospalvelu; hevosten majoitus järjestetty, kilpailijoille tarjolla majoitusta jne. * kiinteä este = kiinteän luonteinen este, koneella siirrettävä		

Seurakilpailut, minimitoimihenkilötasovaatimukset:

- Kilpailussa vain koulukoe: tpi. vähintään valjakkokoulutuomari.
- Kilpailussa vain tarkkuuskoe: tpi. vähintään C-valjakkotuomari.
- Kilpailussa koulu- ja tarkkuuskoe:

- Kouluratsastuomari ja C-valjakkotuomari (tpj.), joka voi samalla toimia myös ratamestarina, mikäli on jonkun ratsastuslajin ratamestarioikeus, muutoin ratamestarina C-valjakkorataimestari tai käytetään vakiorataa*.
- C-valjakkotuomari (tpj.) ja C-valjakkorataimestari, joka voi toimia myös tarkkuustuomarina C-valjakkotuomarin valvonnassa.
- Mikäli valjakkotuomarin, valjakkokoulutuomarin tai valjakkorataimestarin saaminen aiheuttaa kohtuuttomia kuluja, voidaan käyttää koulukokeessa kouluratsastuomaria, tarkkuuskokeessa esteratsastuomaria, ratamestarin tehtäviä hoitaa asiansa ymmärtävä henkilö käyttäen vakiorataa* . Kilpailujen tpj. on ratsastuksen lisenssi-toimihenkilö, valjakkoojooon perehtynyt (tällöin kilpailukutsu on hyväksyttävä valjakkoojooon KIPA-kutsutarkastajalla).
- * vakiorata = radan on suunnitellut vähintään B-valjakkorataimestari. Ratapiirros on saatavilla valjakkokomitean kautta.